The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.

Published twice weekly by Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi", inc. — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone. EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A.Zvēriņš, 90-16 Park Lane S., Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel. VI 6-7667.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

SATURDAY, FEBRUARY 2, 1957.

LATVIJA
AMERIKĀ

10./547. n-rs. SESTDIEN, 1957. G. 2. FEBRUĀRĪ 7. gads

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi", inkorporēta. Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 90-16 Park Lane S. Woodhaven 21, N.Y., U.S.A. Tel VI 6-7667. Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50; par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00. Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.10; tekstā $2.80—$5.60 par vienas collas slejas telpu.

DARBS LATVIJAS BRĪVĪBAI

Nodibināts ciešs kontakts ar citu apspiesto tautu politiķiem

Komiteja Latvijas brīvībai arī pagājušajā gadā savā darbībā vadījās ar lielo uzdevumu — visiem spēkiem sekmēt Latvijas atbrīvošanu no komūnistu jūga. Šī mērķa sasniegšanai Komiteja Latvijas brīvībai (KLB) ciešā sadarbībā ar Igauņu, Lietuvju un citu apspiesto tautu pārstāvjiem ir centusies pārliecināt brīvās pasaules sabiedrisko domu, valdības un likumdevējus ieņemt noteiktāku viedokli pret komūnistu noziedzīgo varu par verdzināto tautu atbrīvošanu.

Ar gandarījumu atzīmējams, ka pag. gadā lielajās demokratijās ievērojami pavairojies mūsu draugu un labvēļu skaits, un tās ar ASV priekšgalā ne tikvien neatzīst Latvijas iekļaušanu Padomju Savienībā, bet noteikti uztur visu apspiesto tautu, arī latviešu, brīvības un neatkarības prasības.

Komiteja vienmēr un visur, kur tas ir bijis tautas un valsts interesēs, iesniegusi brīvās pasaules valdībām un likumdevējiem memorandus un pārskatus par notikumiem un stāvokli mūsu dzimtenē un izsūtīšanas vietās, par Padomju Savienības koloniālismu, genosida, spaidu darbu un pārkrievošanas politiku Latvijā un piedalījusies pretkomūnistu demonstrācijās. Šādi pārskati un memorandi iesniegti arī presei un iespaidīgām organizācijām.

Brīvajai pasaulei, sevišķi amerikāņu sabiedrībai, KLB kopā ar Lietuvas un Igaunijas komitejām izdod žurnālu „Baltic Review" angļu valodā, kas periodiski sniedz pamatotus rakstus par Baltijas valstu īsto stāvokli aiz dzelzs aizkara.

Izstrādāts projekts par rokas grāmatas izdošanu angļu valodā, kas īsā un saturīgā pārskatā sveštautiešiem sniegtu patiesas ziņas par Latviju un tās bēdīgo stāvokli komūnistu okupācijā pretstatā komūnistu publicētām viltus ziņām.

Atzīmējama Amerikas Balss dotā iespēja komitejas locekļiem runāt uz dzimteni par svarīgākiem politiski - sabiedriskiem notikumiem un parādībām brīvajā pasaulē.

Lai sagādātu plašāku iespēju sniegt ziņojumus dzimtenei, komiteja attiecīgām iestādēm iesniegusi projektus Brīvās Eiropas radio raidījumus vērst arī uz Latviju.

Komiteja atbalstījusi kultūras un jaunatnes organizāciju darbību un sekmējusi pag. gadā Baltijas studentu apvienības foto izstādes sarīkošanu ASV universitātēs un kollēdžās. Tāpat atbalstīta Latviešu studentu centrālās savienības delegāta sūtīšana uz Starptautisko studentu kongresu Ceilonā, latviešu zinātnieku un skolotāju līdzdalība starptautiskajās konferencēs u. t. t.

Informācijas un uzskatu apmaiņai ar citu apspiesto tautu politiskiem un sabiedriskiem darbiniekiem komitejas locekļi piedalījušies t. s. „Otrdienas vakaru" sanāksmēs Baltijas Brīvības namā.

Komiteja rūpīgi sekojusi Apvienoto Nāciju un starptautisko konferenču darbībai. Tieši vai ar pārstāvjiem komitejas locekļi piedalījušies Skolotāju profesijas organizāciju Vispasaules sanāksmē Manillā, Eiropas latviešu jaunatnes kongresā, Starptautiskā zemnieku ūnijas kongresā Parīzē, sociālistu Internacionāles un sociologu sanāksmēs, un Juridisko zinātņu starptautiskās asociācijas sanāksmē Barselonā.

KLB darbība ir cieši saskaņota un vienota ar visu verdzināto tautu pārstāvjiem Apspiesto Eiropas tautu asamblejā, kas iespaidīgi runā ap simts miljonu apspiesto — arī latviešu — vārdā. Komiteja, kā Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) līdzdibinātāja, aktīvi atbalstījusi un arī turpmāk dzīvi sekmēs ACEN darbību. Visi komitejas locekļi ietelp ACEN latviešu delegācijā un pastāvīgi darbojas ACEN komitejās un sapulcēs, sevišķi apgaismojot dzimtenes stāvokli un prasības un veicot arī referentu pienākumus daudzu visai svarīgu problēmu risināšanā.

Komitejas locekļi darbojas līdz arī latviešu organizācijās, kā: Vispasaules latviešu apvienības vadībā, Daugavas Vanagu, Zemju centrālās organizācijās un biedrībās.

Vēl atzīmējama komitejas darbība: 1) Michailova komitejas „Par atgriešanos dzimtenē" apkarošana; 2) apgaismoti PSRS nolūki sakarā ar Maskavas izplatītām baumām par Baltijas valstu satelizēšanu; 3) izteikta nožēla Zviedrijas ārlietu ministram par krievu ielūguma akceptēšanu viesoties ar Zviedrijas karа floti Latvijas galvaspilsētā.

Komiteja izsaka sirsnīgu pateicību Latvijas sūtniecībām un konsulārām pārstāvībām, tāpat brīvās pasaules latviešu vadošām organizācijām un presei par labu sadarbību mūsu kopējo mērķu sekmēšanā.

EIZENHAUERA DOKTRINA PIEŅEMTA

TAUTAS PĀRSTĀVJU NAMS ATBALSTA PREZIDENTA EIZENHAUERA PLĀNU MILITĀRAI UN SAIMNIECISKAI PALĪDZĪBAI VIDĒJIEM AUSTRUMIEM.

Vašingtonā. Sav. Valstu prezidenta Eizenhauera Vidējo Austrumu aizsardzības plāns, ar kuŗu pēdējais iepazīstināja demokratu un republikāņu partiju vadītājus jau šīgada sākumā, 30. janvārī tika apstiprināts Tautas pārstāvju namā. Ar 355 pret 61 balsi tautas pārstāvji nolēma, ja nepieciešams, lietot Sav. Valstu bruņotos spēkus eventuāla komūnistu ekspansijas mēģinājuma apturēšanai Vidējos Austrumos. Tai pašā laikā pieņēma arī prezidenta Vidējo Austrumu aizsardzības plāna otru daļu, kuŗā paredzēts vēl šinī gadā saimniecības palīdzībai Vidējos Austrumos izdot 200 milj. dolaru. Tautas pārstāvju namā 188 demokrati un 167 republikāņi balsoja par, un 35 demokrati un 26 republikāņi balsoja pret prezidenta plānu. Galīgai plāna pieņemšanai vēl nepieciešams balsu vairākums Senātā.

KRIEVI GATAVOJUŠIES IEBRUKUMAM EIROPĀ

UNGĀRIJAS BRĪVĪBAS CĪŅU VADONIS LIECINA APVIENOTAJĀS NĀCIJĀS

ĢEN. KIRALIJS APGALVO, KA PADOMJU SAVIENĪBA IZVEIDOJUSI UNGĀRIJU PAR SARKANARMIJAS ATBALSTA VIETU AGRESIJAI PRET RIETUMIEM.

Ungārijas dobašu laikā Apvienoto Nāciju pilnsapulcē pēdējā izraudzīja 5 valstu komiteju, kuŗai uzdeva sekot notikumiem Ungārijā un ievākt ziņas no ungāru bēgļiem par apstākļiem, kas valdījuši viņu zemē pirms sacelšanās pret komūnistiem un cēloņiem sacelšanās laikā.

Šī gada 29. janvārī augšminētās komitejas priekšā stājās Budapeštas brīvības cīnītāju vadonis ģen. Kiralijs (viņu brīvības cīņām sākoties nacionālisti atbrīvoja no cietuma) un agrākais Budapeštas pilsētas vecākais Hovago.

Ģen. Kiralijs Apvienoto Nāciju izmeklēšanas komitejai liecināja, ka, jau sākot ar 1948. gadu, laikā, kad Dienvidslavija pārtrauca savas attiekšmes ar Maskavu, Pad. Savienība sākusi lielā steigā pārvērst Ungāriju sarkanarmijas atbalsta punktā uzbrukumam Rietumiem. Ģen. Kiralijs izteicās, ka Ungarija bijusi pilnīgi sagatavojusies Pad. Savienības uzbrukumam, vispirms Dienvidslavijai un pēc tam Austrijai. Tai pašā laikā Ungārijā tikuši izbūvēti vai lielā steigā modernizēti un paplašināti 27 lidlauki, kuŗus Pad. Savienība gatavojusies izmantot savas aviācijas bazēm gaisa uzbrukumiem pret Rietumiem.

Agrākais Budapeštas pilsētas vecākais Hovago savā liecībā, rūgtuma pilns, vaicāja, kādēļ Apvienotās Nācijas nav steigušās Ungārijai palīgā tās brīvības cīņās. Viņš pārmeta arī, ka, lai gan Ēģiptes un Ungarijas krizes sasniegušas pasaules ausis vienā laikā, Ēģiptes jautājumam Apvienotās Nācijas piešķīrušas daudz izcilāku nozīmi nekā notikumiem Ungārijā. Ēģiptes kara apturēšanai Apvienotās Nācijas nekavējušās iejaukties tieši, kamēr uz notikumiem Ungārijā bezdarbībā noskatījušās no ārpuses.

Eizenhauers aizstāv Dallesu

Pirms nobalsošanas Tautas pārstāvju namā prezidents Eizenhauers sasauca īsu preses konferenci, kuŗā vairāk uzmanības veltīja ārlietu ministra Dallesa aizstāvēšanai nekā Vidējo Austrumu aizsardzības plānam. Kā zināms, Dallesa nostāja Vidējo Austrumu jautājumā ir radījusi plašu neapmierinātību ne tikai Anglijā un Francijā, bet arī Sav. Valstu politiķu aprindās. Pēdējās dienās bija pat dzirdamas paskaļas balsis, kas pieprasīja Dallesa atkāpšanos. No preses konferencē sacītā var droši secināt, ka prezidents Eizenhauers nav domājis par pārmaiņām ārlietu ministrijas vadībā. Prezidents aizrādīja, ka viņam vēl līdz šim nav bijis iemesla mainīt savus uzskatus par Dallesu un, proti, ka „Dallesss ir liels ārlietu ministrs".

KARALIS SAUDS IERADIES SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

NUJORKĀ IGNORĒ, VAŠINGTONĀ SALUTĒ

Kamēr Ņujorkas pilsētas vecākais Roberts Vāgners vairāk kā ignorē Saudi Arabijas karaļa Sauda viesošanos, Vašingtonas līdostū pēdējo personīgi sveic Sav. Valstu prezidents Eizenhauers.

Ņujorkā. Izdalījis 20.000 dolaru naudā un zelta pulksteņos tu ceļot, satiksmes uguņu netraucēti). Vēlāk Ņujorkas pilsētas vecākais deklarēja, ka par līdzīgu „sagaidīšanu" tiks gādāts, Ņujorkā iebraucot kādam citam „nevēlamam viesim" — Dienvidslavijas prezidentam Tito.

Uz īsu brīdi apstājoties Ņujorkā, karalis Sauds uzrunāja Apvienoto Nāciju pilnsapulci. Bet arī tas nepagāja bez starpgadījumiem, jo Izraēla un Francija runu boikotēja. (Ēģiptes kara laikā Saudi Arabija pārtrauca diplomātiskās attiekšmes ar Franciju)

Uzrunājot Apvienoto Nāciju pilnsapulci, karalis Sauds izteicās, ka viņš cerot, ka viņa vizīte stiprinās saites Saudi Arabijas un Sav. Valstu starpā. „Saudi Arabija," sacīja Sauds, „vienmēr rīkosies saskaņā ar Apvienoto Nāciju chartu un tās principiem". Pilnsapulcē karali sveica Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Hammeršilds.

Pēc īsas uzkavēšanās Ņujorkā Saudi Arabijas karalis un viņa 70 pavadoņi izlidoja uz Vašingtonu, kur viņu lidostā personīgi sagaidīt bija ieradies prezidents Eizenhauers. (Tā bija pirmā reize, kad Eizenhauers personīgi līdlaukā sagaida kādas valsts galvu. Parasti šos pienākumus veic viceprezidents Niksons).

ANGLIJAS AIZSARDZĪBAS MINISTRS KANADĀ

Vašingtonas sarunu pārtraukuma laikā jaunās Anglijas valdības aizsardzības ministrs Sandīss apmeklē Otavu un apspriežas ar Kanadas aizsardzības ministrijas un valdības pārstāvjiem.

Otavā. Šī gada 30. janvārī tikai uz vienu dienu Kanadas galvaspilsētā ieradās Anglijas aizsardzības ministrs Sandīss, lai apspriestos ar Kanadas valdības pārstāvjiem. Žurnālistu vaicāts, Sandīss uzsvēra, ka viņam nav nekādu nopietnu problēmu, kuŗu pārrunāšana būtu nepieciešama viņa īsās vizītes laikā.

Otavā Anglijas aizsardzības ministrs sastapās ar savu kollēgu Kampneju, ministru prezidentu St. Lorānu un ģenerālgubernātoru Maseju.

Pirms Kanadas vizītes Sandīss vairākas dienas pavadīja Vašingtonā, iepazīstinādams Sav. Valstu aizsardzības ministriju ar angļu jaunākajiem Rietumeiropas aizsardzības plāniem un Anglijas valdības lēmumu — skaitliski samazināt Anglijas bruņotos spēkus. No Otavas Sandīss dosies atpakaļ uz Vašingtonu, lai sarunas turpinātu.

Vaicāts par sarunu gaitu ar amerikāņiem, Anglijas aizsardzības ministrs atbildēja, ka līdzšinējie rezultāti esot ļoti apmierinoši. No tā secina, ka viņam izdevies pārliecināt Sav. Valstu aizsardzības lietpratējus par angļu plāna lietderīgumu nākotnē un, proti, ka armijas ir modernizējamas (skaitliski samazināmas, nezaudējot pašreizējo cīņas potenciālu: angļi gatavojas samazināt savu divīziju skaitu Ziemeļatlantijas organizācijā) un ka gaisa aizsardzība balstāma nevis uz izņīcinātājiem kā līdz šim, bet gan uz raķetēm, kas pašas spēj atrast un iznīcināt ienaidnieka bumbvedējus.

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA SARĪKOJUMS NIAGARĀ, KANADĀ

Niagāras latviešu skolas vecāko klašu audzēkņu tautas deju grupa, kas priekšnesumu daļā piedalījās ar tautas dejām. No kr.: I. r.: Ieva Līgere, Daina Šteinbacha, Rūta Skalde un Dagnija Celma. 2. r.: Pēteris Šteinbachs, A. Skalde, J. Skalde un Eriks Šteinbachs. Aizmugurē — tautas deju skolotāja Alma Celma un akordeonists Visvaldis Šūmanis. Apakšā: sekojot tradicijai ziedot latviešu skolām grāmatas, Niagaras vietējās DV nod. valdes locekļis P. Vīķells (uzņēmumā pa labi) nodod skolas pārzinim sarīkojuma svinīgajā aktā dāvātās grāmatas. J. Līgera uzņēmumi.

AUKSTĀ KARA SPIEGU DRUDZĪ

Kremļa slepenie aģenti kļuvuši sevišķi rosīgi

Pēdējās pāris nedēļās visā pasaulē valda spiegu drudzis, kas saistīts ar lielāka skaita diplomātu izraidīšanu no dažādām valstīm.

Londonā. Rietumu un Austrumu pasaulu aukstā kara „spiegu faze" sasniedza jaunus augstumus šī gada 30. janvārī, kad Padomju Savienības valdība no Maskavas izraidīja divus Sav. Valstu militārā atašeja palīgus. Tai pašā laikā Zviedrija ziņoja, ka kāds Sav. Valstīs dzimis Turcijas pavalstnieks, kas Zviedrijā uzturas kopš 1952. gada, apvainots spiegošanā kādas svešas varas uzdevumā. Lai gan Zviedrijas ārlietu ministrija liedzās izpaust „svešās varas" vārdu, zviedru ziņu aģentūra ziņāja stāstīt, ka spiegošanā apvainotais strādājis Pad. Savienības uzdevumā, par ko kā atalgojumu saņēmis niecīgas naudas summas.

Interesanti atzīmēt, ka abu Sav. Valstu militārā atašeja vietnieku izraidīšana no Maskavas notikusi vienā laikā ar Pad. Savienības militārā atašeja majora Krilova izraidīšanu no Vašingtonas.

Kad pirms neilga laika Sav. Valstu drošības policija apvainoja spiegošanā un apcietināja Lietuvā dzimušo Džeku Sobli un viņa dzīvesbiedri un Jakobu Albanu, kādu Lietuvas bēgli, no Sav. Valstīm bija jāaizbrauc kādam citam padomju „diplomātam" — Vasilijam Molļevam, Padomju Savienības sūtniecības rakstvedim, kas izrādījās galvenais Sobļa un Albama pienesto ziņu saņēmējs.

Pagājušo otrdien kāda padomju spiegu aģēra eksplodēja Dānijā, un rezultātā Dānijas valdība aicināja Pad. Savienības militāro atašeju pkv. Rogovu atstāt Kopenhāgenu. Sakarā ar Rogova darbību Dānijas valdība uzsākusi izmeklēšanu dāņu aviācijā.

Šī gada 18. janvārī Ungārijas komūnistu valdība izraidīja no Budapeštas angļu militāro atašeju pkv. Kauleju, pēdējo apvainojot „diplomātisko privilēģiju pārkāpšanā". Vienkāršākā valodā runājot, pkv. Kaulejs tiek apvainots ungāru nacionālistu atbalstīšanā brīvības cīņu laikā. Anglu militārais atašejs esot arī mēģinājis iegūt informāciju par padomju karaspēka kustību un apmēriem tai laikā, kad sarkanarmija apspieda Ungārijas sacelšanos.

Par Ungārijas komūnistu valdības apvainojumiem un rīcību sašutušie angļi nekavējās atriebties, pieprasot Ungārijas militāram un aviācijas atašejam pkv. Nadžijam nekavējoties atstāt Londonu. Komūnisti, kas vienmēr grib sacīt gala vārdu, nepalika parādā. Janvāra vidū ungāru valdība izsniedza transitvīzas četriem angļu studentiem, kas atradās ceļā no Dienvidslavijas uz Austriju. Transitvīzas bija derīgas tikai 24 stundas un, noteiktā laikā studenti vēl nebija no Ungārijas izbraukuši. Rezultātā visi 4 ne tikai atrodas cietumā, bet piedevām vēl tiek apvainoti spiegošanā. Par viņu „izraidīšanu" ungāri vēl nedomā.

INKORPORĒTA DV APVIENĪBA ŅUJORKĀ

Daugavas Vanagu apvienības Ņujorkā pilnsapulci 26. janvārī atklāja pr-ks H. Bagātais, nolasot apsveikumus no DV ASV valdes pr-ka A. Vanaga un V. Hazнera.

Par pilnsapulces vadītāju ievēl E. Šķipsnu, sekretāri A. Skulti.

Ziņojumu par apvienības darbu sniedz H. Bagātais, pasvītrojot, ka tas virzīts kā aizvien, visvairāk uzsverot aprūpes darbu un sabiedrisko rosmi. Nākotnes darbam iegaumējams fakts, ka ienākumi no pelņas sarīkojumiem — ballēm samazinās. (Apvienības sarīkojumi pirms dažiem gadiem deva skaidru atlikumu $1.500,00 katrs). Priekšnieks kā izšķirēju soli nākotnes darba paplašināšanai atzīmē, ka apvienība pag. gadā inkorporēta, dodot tai juridiskas personas tiesības. Lai veicinātu kultūrālo rosmi, ir nodibināta DV teātra kopa, kas drīzumā uzvedīs E. Šķipsnas jaunāko lugu. Bagātais ar gandarījumu atzīmē, kā pag. darbības gadā DV vīru koris saņēmis no ev. - luļ. Ņujorkas latviešu draudzes kora karogu. Biedru skaits apvienībā gadu no gada aug, un nebūtu jābrīnās, jo darbs DV ir skaists un goda pilns.

Seko ALA's delegātes O. Laiviņas ziņojums, kuŗā viņa ar prieku konstatē, ka ALA's valdes sēdēs vienmēr nācies dzirdēt, ka DV ir aktīvi locekļi ALA'ā, un stādīti par priekšzīmi saistību kārtošanā. Viņa lūdz DV atbalstīt Kultūras biroja darbu vēl iespaidīgāk.

Savā ziņā interesantu un pārdomām ierosinošu ziņojumu sniedz DV futbola sekcijas vadītājs Ekšteins. Viņš atzīmē, ka futbola kopa izcīnījusi ASV latviešu meistarību futbolā pag. gadā un šogad saņēmusi aicinājumu sacensībai ar Kanadas latviešu meistaru, kas, domājams, notiks Kanadas dziesmu svētku laikā. Bez tam E. ziņo par interesantu pētījumu faktiem: ir pierādīts, ka tik ļoti techniski attīstītās zemes ASV jaunatne fiziski kļūst mīkstčaulīgāka un ir 40% fiziski mazāk spējīga nekā Eiropas. Šai sakarā pat ASV prezidents ir izteicis bažas, vai nākotnē tās neietekmēs ASV veselības standartu.

Par Vanadžu komitejas darbu ziņo Nadziņa un par DV darbu Ņujorkas organizāciju apvienībā — A. Valters.

Ziņojumus nobeidz revīzijas komisijas pr-dis I. Balodis, nolasot revīzijas kom. protokolu. Kase uz 31 decembri uzrāda atlikumu — $2.953,00, no kuŗa $1.000,00 ir aizdevums DV Bostonas apv. nama iegādei. Ņujorkas DV apv. neaizskaramā fondā — $1.500,00.

Pēc ziņojumiem pilnsapulce īsu laiku pakavējas lietiškās debatēs, pieņem budžeta projektu nākamam darbības gadam, pieņem iepriekšējā gada pilnsapulces protokolu un izsaka pateicību valdei, rev. komisijai, visām sekcijām un speciālu pateicību Vanadžu komitejai un citām strādājošām dāmām.

Par jauno apvienības priekšnieku vienbalsīgi ievēl Artūru Valteru, invalidu.

Valdē: L. Rumaku ar 36 balsīm, Lianu Valdmani — 33, Antoniju Skulti — 32, Jāni Pētersonu — 31, R. Nāzeri — 31, A. Pūliņu — 29. No valdes locekļiem 2 invalidi.

Par Daugavas Vanadžu priekšnieci vienbalsīgi ievēl V. Freiju — ar 8 locekļēm Vanadžu komitejā, kuŗa amatus sadalīs vēlāk.

Revīzijas komisijā: I. Balodi ar 35 balsīm, K. Pētersonu — 24, I. Eriksonu — 29; kandidātos — O. Baumanis ar 19 balsīm.

DV ASV delegātu sanāksmei, kuŗa notiks Kalamazū, par apvienības delegātiem vienbalsīgi ievēl A. Valteru un D. Maļinovski, par ALA's delegātu A. Puķīti. Ņujorkas organizāciju padomē par delegātiem ievēl A. Valteru un L. Rumaku.

Pilnsapulcē piedalījās 42 pilntiesīgi biedri.

KĀDREIZ DZIMTENĒ IECIENĪTA PARAŽA

Ik gadus 2. februārī tiek atzīmēta Sveču diena. Šī diena bija ļoti iecienīta mūsu senčiem, kas ar lielu rūpību gatavojās tās atzīmēšanai. Ļoti zīmīga un iecienīta paraža bija sveču liešana, kur ar samērā primitīvām ierīcēm, bet ar lielu rūpību izgatavoja skaistas sveces no īsta bišu medus vaska. Katoļticīgajiem bija paradums sveces iesvētīt baznīcā, un šādas svētītās sveces tika dedzinātas svinīgos gadījumos un svētkos, bet jo liela nozīme šīm svētītajām svecēm ir kādam ģimenes locekļim mirstot, kad tas pirms aiziešanas aizsaulē tur rokā degošu sveci — mūžīgās gaismas simbolu.

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

POSĪSIMIES DZIESMU SVĒTKIEM

Otrie latviešu dziesmu svētki Kanadā vairs nav aiz kalniem. Kaut ziema vēl tur ciešā stingumā dabu, saule nemitīgi kāpj pretim pavasarim. Un kad Kanadas dārzos atkal ziedi plauks, dziesmu svētki būs klāt. Vairs tikai daži mēneši, un lielajam dziedātāju un svētku viesu pulkam būs jāauj kājas garam, sengaidītam ceļam. Būs jābrīnās, cik ātri atsteidzies laiks un cik ātri tas skrien — kādu lielu notikumu gaidot.

Latviešu dziesmu svētki Kanadā būs patiesi liels notikums ne tikai mūsu trimdas dzīvē, bet arī latviešu kultūras vēsturē. Trimdai ieilgstot, mēs vairāk un vairāk tiekam ierauti mūsu apmešanās zemju dzīves virpuļī. Ar katru nodzīvoto gadu tekas uz latviešu sabiedrību it kā kļūst šaurākas, trimdas ceļmalās augsmei arvien spēcīgāk sazarojot. Mūsu vietējās sabiedriskās dzīves notikumi, par nožēlu, mūs vairs tik viegli nevar iekustināt. Lai neapsūbētu latviskais gars un neliemīgtu kopības apziņa, ir jānotiek kam lielākam, kam spēcīgākam, tādam, kas latviešus visos laikos neatvairāmi vilcis kopā — jātop dziesmu svētkiem. Vēl nav notikuši dziesmu svētki ne Latvijā, ne trimdā, kuros būtu trūcis dziedātāju vai apmeklētāju, uz kuriem ceļi būtu bijuši par gariem, vai kuriem tuvojoties būtu bijis laika žēl. Vēl nav bijuši latviešu dziesmu svētki, kuri nebūtu vienojuši, iesildījuši sirdis un cēluši nacionālo pašapziņu. Daudz ilgāk par satraukto uz svētkiem gatavošanās periodu savā saviļņojumā dalībniekus un apmeklētājus tur lielais notikums pēc svētkiem.

Otrie dziesmu svētki Kanadā godam pārstāvēs seno svētku tradīciju, blakus kopu koncertam dodot iespēju katram piedalīties daudzos citos augstvērtīgos kultūras sarīkojumos. Laiks starp 24. maiju un 2. jūniju šogad Toronto Latviešu sabiedrībai un mūsiem viesiem no tālienes un tuvienes būs tiem spilgtas dziesmu svētku zīmes. Koru kopkoncertam apkārt krāšņā vītnē risināsies: gleznu un daiļamatniecības skates, kultūras rīts, jaundarbu koncerts, rakstnieku cēliens, teātra izrāde, sporta spēles un lielie tautas svētki — balle. Vairs neesam svešinieki šinī zemē, tāpēc mūsu lielie svētki risināsies kanadiešu labākās sanāksmju vietās, sākot ar kopkoncertu plašajā Varsity stadionā Toronto centrā, kur vietas 5.000 klausītājiem, Toronto universitātes mākslas izstāžu telpās un Royal York hotelī — lielākajā un krāšņākajā šāda veida celtnē britu Kopvalstī, kur notiks svētku balle. Tā būs reta un liela izdevība atkal dzirdēt spēcīgi skanam latviešu dziesmu, kas mūsu tautu cauri gadu simteņiem un likteņa spaidiem saglabājusi nacionāli tīru un stipru, būs izdevība dzirdēt prominences un sastapt draugus, būs izdevība atkal izjust to lielo vienības spēku, kas mūsu tautu, skaitā mazu, gan gaišos, gan krēslainos brīžos, cēlis apbrīnojamos augstumos.

Svētku rīcības komiteja bez lieka ārēja skaļuma līdz šim ir veikusi daudzus darbus un darīs iespējamo, lai neviens svētku dalībnieks nebūtu vilies. Bet rīcības komitejas darbs ir tikai maza daļa no tā, ko svētki prasa. Smagākie uzdevumi gulstas uz plašā dziedātāju pulka, diriģentu un citu svētku sarīkojumu izpildītāju pleciem. Viņu visu pūles un uzupurēšanās ir augstu vērtējama, un reizē tā ir arī labākā ķīla svētku panākumiem.

Dziesmu svētki vairs nav aiz kalniem. Tie īstenībā ir jau pievārtē. Ir pēdējais laiks, lai mēs pārbaudītu savu gatavību tiem, un ja kur kas būtu darāms, lai vēl rīkotos. Katra šī gada nākošā diena būs gaišāka un garāka, jo ziema iet uz beigām pavasaris tuvojas.

Latviešu dziesmu draugi, posīsimies dziesmu svētkiem un centīsimies panākt vēl to, kas, nevaļas dēļ vai garu ziemu gaidot, līdz šim palicis neizdarīts! Rūpēsimies, lai latviešu dziesma visu 885 pieteikto dziedātāju izpildījumā Otros dziesmu svētkos Kanadā izskanētu ulīnvērtīgi un vareni!

Otro latviešu dziesmu svētku Kanadā rīcības komiteja.

Indiānāpoles latviešu ev.- lut. draudzes māc. Pēteris Nesaule 22. decembrī salaulāja vietējās Batlera universitātes žurnālistikas, socioloģijas un filozofijas bakalauru (B.A.), mūsu laikraksta līdzstrādnieku Gundaru Grīslīti ar Indiānas universitātes studenti Valdu Soreniu. G. Grīslītis ir arī Indiānāpoles latviešu vieglatlētu kopas „Venta" priekšnieks un LPB biedrs, bet V. Sorena — telpnīcā un rosīgākā „Ventas" vieglatlēte. Kāzu viesības notika vietējās Severina viesnīcas varavīksnes telpā, un tajās — bez citiem viesiem — piedalījās arī visi „Ventas" vieglatlēti.

LPB Kanadas kopas paziņojums

Š. g. 25. janvārī Preses ballē Toronto uz apmeklētāju vēlēšanos bija ierosināts pagarināt deju laiku par vienu stundu. Lai segtu papildu izdevumus orķestrim un zāles īrēšanai, rīkotāji lūdza ziedojumu 25 c no personas. Tā kā saziedots tika tikai $16,13, tad prasīto papildus samaksu nevarēja segt, un sarīkojumu slēdza līgumā paredzētā laikā. Ziedotāji, kas vēlējās, naudu varēja saņemt atpakaļ, bet tā kā tā palika balles rīkotāju rīcībā, tad LPB Kanadas kopas valde ar šo paziņo, ka minēto summu iemaksā Sibirijā izsūtīto tautiešu atbalstam.

LPB Kanadas kopas valde

Sacensība kristībām

Jaundibinātais Toronto latviešu kluba valde, lai pašreiz vēl nekristītajam klubam dotu nosaukumu, izsludina sacensību kluba vārda izdomāšanā. Sacensībā var piedalīties visi tautieši, iesūtot neferobežotu skaitu nosaukumu.

„Krusttēvam" kluba valde paredzējusi arī balvu — brīvu iestāšanos klubā un brīvu kluba ērču izmantošanu uz veselu gadu. Par to der arī padomāt, jo citādi iestāšanās klubā ir $5.00, bet biedru nauda $1,00 mēnesī.

Vārda projekti jāiesūta anonīmi, slēgtā aploksnē ar motto, pievienojot autora vārdu un adresi, kluba biedrzinei, I. Purvai, 160 Woburn Ave., Toronto, līdz š. g. 1. martam.

SEKMĪGI DARBI UN ATZINĪGI VĀRDI

DV KANADĀ DELEGĀTU PILNSAPULCE 27. UN 27. JANVĀRĪ

Apspriežot DV KV paredzēto darba kārtību, pilnsapulce nolēma to papildināt, proti, ar DV CV prāža kandidātu izraudzīšanu. Kā zināms, šoruden jānotiek DV CV priekšsēža vēlēšanām visā zemes mērogā, kāpēc arī kandidāti izraugāmi jau šinī sanāksmē.

Vispārējo ziņojumu par DV darbību Kanadā sniedza valdes pr-dis. No šī ziņojuma izrietēja, ka DV darbs ir bijis sekmīgs, lai gan biedru skaits pagājušā gadā samazinājies. Tas radies tāpēc, ka nodaļas izskaitījušas tos biedrus, kuri nav kārtojuši saistības vairāk kā par 6 mēnešiem. Tā uz jauno gadu DV organizācijā Kanadā bijis nedaudz pāri par 1.000 biedru. Aprūpes laukā visumā bijuši labi rezultāti; ik gadus tie uzrāda kāpjošu tendenci. Uzturēta nepārtraukts kontakts ar nodaļām un citu zemju valdēm. Pagājušajā gadā bijusi arī iespēja piedalīties DV centrālās valdes sēdē Anglijā un iepazīties ar tautiešu dzīves apstākļiem citās zemēs. No redzētā secināms, ka Amerikas kontinentā dzīvojošie ir labākos apstākļos nekā Eiropā. Pēdējā laikā pieskirta liela vērība pretboļševistiskai propagandai.

Priekšsēža vietnieks L. Līdums ziņoja, ka Kanadas DV aktīvi iesaistījušies LNAK padomes vēlēšanās un uzstādījuši arī savus kandidātus. Izlīdzinātas kādreizējās nesaskaņas LNAK un DV starpā. Debatējot par šo jautājumu, pilnsapulces dalībnieki konstatēja, ka prese ir bijusi tiešā atsaucīga, izpemot Sav. Valstīs iznākošo latviešu laikrakstu Amerikas Vēstnesis, kas vairākkārtīgi ievietojis rakstus, cenšoties radīt plaisu latviešu sabiedrisko organizāciju starpā, it sevišķi ar LNAK, nostādot jautājumu, tā, it kā apvienība mēginot „iešūrmēt" autoritārās iekārtas atbalstītāji. Delegātu sanāksme konstatē, ka Amerikas Vēstnesī ievietotie raksti LNAK vēlēšanu jautājumā nepamatoti grauj šo darbību.

Pēc saņemtajām ziņām 438 DV organizācijas biedri no 10 nodaļām iesaistījušies LNAK. Bez tam vēl ap 240 DV organizācijas biedru bijuši LNAK jau iepriekš. Tā no DV organizācijas Kanadā LNAK būtu 678 dalībnieki. Pilnsapulce ieskata, ka ikvienam DV organizācijas biedram būtu jābūt arī LNAK biedram.

Aprūpes daļas ziņojumu sniedza A. Čivželis. Aizvadītajā gadā notikušas ziedojumu vākšanas uz vietām, kā arī tieši no centra. Ar uzsaukumiem lāikrakstos tautieši lūgti ziedot, uz ko bijusi laba atsaucība un gala rezultātā savāktas ievērojamas summas. Dažas nodaļas uzņēmušās aprūpēt trūkumcietējus individuāli. Šo aprūpējamo vārdi saņemti no DV Rietumvācijas valdes. Nosūtīti 300 Care saiņi uz Vāciju, izmaksāti vairākos gadījumos arī pabalsti Kanadā dzīvojošiem tautiešiem, kuri nonākuši trūkumā. Augustdorfas gimnazijai nosūtītas 50 gab. Gadskārta lavju dainās, kā arī atbalstīta „The Greatest Tyranny" izdošana; to izplatot, pavairojušies līdzekļi aprūpei. Šogad rādušies aprūpējamie vergu darba nometnēs un dzimtenē. Visām šīm vajadzībām ienākuši ziedojumi, no kuriem daļa jau nosūtīta ziedojumu saņēmējiem, bet atlikusī daļa tiks pārsūtīta tuvākā nākotnē. 1956. gadā no tautiešiem saņemti sek. ziedojumi, kas ienākuši tieši DV KV un arī nodaļās:

Informācijai $727,10, no kuriem $408,30 nodoti Latviešu informācijas centram Kanadā. Kanadā dzīvojošo tautiešu aprūpei ienācis — $2.331,22, no tiem ap $200,00 nodoti Ungārijas brīvības cīnītājiem. Palīdzībai vergu darba nometnēs un dzimtenē esošiem tautiešiem — $4.936,98, palīdzībai Eiropā — $5.595,77, ziedojumi uz noteiktiem vārdiem — $1.515,12, ceļa naudu fondā — $5,00 un bez noteikta norādījuma — 1.330,47. Šīs summas ienākušas līdz 31. decembrim, ar to kopsummā pāri par $17.000.

Kultūras daļas ziņojumu sniedza J. Fogelis, aizrādot, ka diezgan lielas grūtības kultūrālo sarīkojumu organizēšanā ir tautiešu pasīvitāte šo sarīkojumu apmeklēšanā. Kanadas apmērā sarīkotas Daugavas Vanagu dienas un teātra izrādes.

Biedrziņa ziņojumu sniedza J. Ronis. Visumā DV biedru skaits pagājušajā gadā samazinājies par 126. Tas izskaidrojams pa daļai ar to, ka nodaļas izskaitījušas no aktīvā biedru sastāva tos, kas par ilgāku laiku nav kārtojuši savas saistības ar organizāciju. Iemesls tam daļēji bijis arī tas, ka nodaļām saskaņā ar Bēru fonda noteikumiem jāmaksā fondam par visiem nodaļas aktīvajiem biedriem. Lai nodaļas varētu kārtot savus maksājumus šim fondam, tās izskaitījušas no sarakstiem biedrus, kuri biedru maksas nav maksājuši ilgāk par 6 mēnešiem. Aizvadītajā gadā no organizācijas aizsaulē aizgājuši 3 DV biedri un 3 ģimenes locekļi. Reizē ar to pilnsapulce pieņēma papildinājumu Bēru fonda instrukcijā, proti, ka par biedra ģimenes locekļiem atzīstami tie, kas ir viņa apgādībā un dzīvo Kanadā. Prakse rāda, ka daži bija iedomājušies pieprasīt samaksu no Bēru fonda arī par Latvijā un citās zemēs dzīvojošiem ģimenes locekļiem. Šis Bēru fonds domāts tikai Kanadas DV organizācijas biedru un ģimenes locekļu vajadzībām.

Kanadā uz 1. janvāri ir 1.017 biedru. Pēc Jaungada nākuši klāt 9.

Informācijas daļas ziņojumu sniedza A. Zibens. Informācija pastāv iekšējā un ārējā. Ārējā: sabiedrības informēšana par DV darbību un ciņa pret komūnisma varmācībām. Iekšējā: biedrus informē ar apkārtrakstiem, valžu sēžu protokoliem u. t. t. Zemes mērogā šī informācija tiek izdarīta ar laikrakstu LA un apkārtrakstiem, bet organizācijas mērogā ar DV mēnešrakstu un citu zemju latviešu laikrakstiem. Ārējā informācijā — sabiedrība tiek informēta ar laikrakstu u. c. periodisko izdevumu palīdzību.

Cīņā pret komūnismu — nodaļām rīkojamas kopīgi ar citām organizācijām pretkomūnistiskas demonstrācijas, jāatbalsta 14. jūnija akta un demonstrāciju sarīkošana. Pieškiņama lielāka vērība radio raidījumu noorganizēšanai, kā arī rakstu ievietošanai cittautu laikrakstos, seviški angliski runājošo

(Nobelgums 4. lpp.)

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
114 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P.Q.
5819 VICTORIA AVE., APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
VALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
48 Rathnally Ave., Toronto

SPĒCĪGA UN DARBĪGA DRAUDZE TORONTO

Pag. gadā draudze pieaugusi par 128 locekļiem

I ev.- lut. pilnsapulcē 27. janvārī piedalījās 68 personas. Sapulci vadīja A. Svenne un J. Pālēns, protokolēja Biruta Pops.

Padomes pr-dim R. Rozem vēl aizvien strādājot Ontario ziemeļos, padomes ziņojumu nolasīja pr-ža vietnieks A. Liepiņš, apcerot draudzes gan iekšējo, gan ārējo darbību. Kaut gan Toronto nodibinātas jaunas draudzes, I ev.- lut. draudzē tās locekļu skaits pieaudzis par 104 pieaugušiem un 24 neiesvētītiem. Pašreiz draudzē ir 1725 draudzes locekļi. Audzis arī bērnu skaits Sidrabenes vasaras nometnē. Draudzes padome varējusi kārties pie dažādiem saimnieciskiem pasākumiem, piem., Sidrabenē un baznīcā. Iegādāts arī skaņu plašu aparāts, kas sevišķi vērtīgs vasaras mēnešos Sidrabenē.

Ar ULCA sinodi nolīgts jauns un draudzei labvēlīgs maksājumu kārtošanas līgums, pēc kuŗa Sv. Andreja baznīca būs pilnīgi izmaksāta ne vēlāk kā 1964. gadā. Pirmā obligācija, par kuŗu draudzei vajadzēja maksāt procentus, ir jau nomaksāta.

Draudzes locekļi savus maksājumus kārtojuši teicami, un padome varējusi saimniekot bez financiāliem grūtībām. Kasieris A. Millers vēlāk ziņoja, ka 1956. gadā pavisam ieņemts $13.361,06, izdots $11.195,95 un atlikums uz 1957. gadu ir — $2.165,11. Veco laužu mītnes fondā, kuŗā ienāk 18. novembra dievkalpojuma kollekte un atsevišķi privāti maksājumi, pašreiz ir — $1.798,45. Par mītnes iegādes iespējām tuvākā nākotnē sasauks atsevišķu draudzes sapulci.

Mācītājs A. Čops savā ziņojumā teica, ka baznīcā noturēti 46 dievkalpojumi, Sidrabenē 6, draudzē viesojušies mācītāji R. Zariņš no Ņujorkas, Švalbe no ASV, F. Ruperts no Vinipegas, A. Voltkus, E. Lange no Otavas un Gaudiņš no Montreālas, 6 dievkalpojumos dziedājis draudzes koris. Caurmēra dievlūdzēju skaits dievkalpojumos bijis 100—160. Draudzē kristīti 30 bērni — 19 zēni un 11 meitenes, iesvētīti 15 jauniešī, laulāti 22 pāri, 2 no tiem ar sveštautietēm. Miruši 6 draudzes locekļi.

Pēc ienākušām ziņām draudzes locekļi nosūtījuši sainīšus uz Latviju un Sibiriju $38.000 vērtībā, bet domājams, ka šī summa patiesībā ir vēl lielāka, jo visi draudzes locekļi ziņas nav uzdevuši.

Sidrabenes bērnu nometni piemīnot, mācītājs A. Čops sevišķu pateicību izteica A. Zelmenim, kas ziedojis aluminija durvis un logus saimniecības ēkai $1.050,00 vērtībā, P. Tillingam, kas ziedojis koka materiālus jumtam $200,00 vērtībā, H. Ozolam par traktoru ar strādnieku 2 dienas, un J. Ozolam par Sidrabenē nostrādātām 40 darba dienām, nealzmirstot arī tencināt visus pārējos, kas šebkādā veidā sekmējuši Sidrabenes izveidošanu.

Ievērojamu palīdzības darbu ģimenēm Vācijā, trūkumā nonākušajiem draudzes locekļiem Kanadā un aizvestajiem Sibirijā veikusi dāmu komiteja, kas šīm vajadzībām, kopā ar atbalstu Augustdorfas ģimnazijai, izmaksājusi $546,70. Dāmu komitejā darbojas 14 draudzes locekles pr-ces I. Rozenbergas vadībā.

Draudzes palīdzības fonds 4 mīrušanas gadījumos izmaksājis — $1.200,00, pa $300,00 katrā, un fonda kasē ir $1.600,00.

Par draudzes koŗa darbību ziņoja ilggadīgais koŗa pr-ks J. Petzals. Koris pašreiz ar lielu rūpību un pašaizliedzību gatavojas koŗa 5. gadskārtējam koncertam 23. martā, kad atskaņos diriģenta T. Ķeniņa orātoriju „Pravietis Daniels", P. Baiisona kantāti „Dzimtenei" un citu latviešu un citu tautu komponistu darbus. Solisti būs Herta Lūse un Dr. J. Kļaviņš, kā arī vīru dubultkvartets „Kalvis". Pie ērģelēm Barbara Viliams.

Pag. gadā korim bijuši 54 mēģinājumi, 2 koncerti, 4 interni vakari un 6 reizes dziedāts dievkalpojumos.

Sidrabenes pārvalde, kuŗas vadību nesen uzņēmās J. Ozols, var atskaitīties uz daudziem paveiktiem darbiem un uzlabojumiem. Pēc pagatavotā izdaiļošanas plāna auto novietošanas laukumā iedēstīti 4 oši un 20 liepas, ko ziedojusi Agronomu biedrības dārzkopju kopa, cerot iedzīvināt mežu dienu tradīciju. Uzcelta saimniecības ēka, apbūvējot ielu dzelzceļa vagonus un tos iebetonējot, ievilkta arī elektrība. Laboti ceļi un noliīdināts pagalms nometnē. Visus izdevumus Sidrabenes pārvalde varējusi segt, pie kam kasē nākamajai vasarai palicis $174,39.

Tā kā draudzes locekļu skaits un draudzes darbība vispār iepriekšējos gados augusi, tad padome ierosināja palielināt padomes locekļu skaitu, kas līdz šim bija 15, mācītāju neieskaitot. Ar pilnsapulces vienbalsīgu lēmumu šo skaitu palielināja uz 21. Rotācijas kārtībā šogad no padomes izstājas A. Liepiņš, V. Innūss, A. Kajaks, M. Vagners un O. Indzers, bet visus 5 padomes locekļus ievēlēja atpakaļ viņu amatos uz nākošajiem 3 gadiem. No jauna padomē, sakarā ar jaunpieņemto statūtu pārgrozījumu ievēlēja A. Zelmeni, E. Kroni, E. Freimutu, J. Liberi, P. Pagastu un J. Kauliņu. Kandidātos paliek E. Ezernieks, Ž. Kiršteins un K. Korbs. Arī revīzijas komisiju ievēlēja līdzšinējā sastāvā: J. Preisbergu, J. Pālenu un J. Pētersonu.

Budžetu 1957. gadam pieņēma $12.000,00 apmērā.

Atbildot uz J. Pālena ierosinājumu, mācītājs A. Čops paskaidroja, ka nākamajā vasarā iecerēts sarīkot kapu svētkus latviešu nodaļījumā York kapos, kur tagad apglabāti jau kādi 20 latvieši. A. Čops tālāk minēja, ka būtu teicami iepirkt vēl kādas kapu vietas, jo, trimdai ieilgstot, pašreizējais skaits varētu izrādīties par mazu.

Nozaru sīkajos darbības pārskatos varēja saskatīt sirsnīgu un dedzīgu, vārdos grūti izsakāmu darba prieku un gandarījumu vēl pēc 12 trimdas gadiem redzēt augam spēcīgu un darbīgu latviešu draudzi. Ja ticam daudz dzirdētajai domai, ka trimdas sabiedrība ir izsijājusies — palicis kodols, tad nevar neteikt, ka šis kodols ir dzīvs un spēcīgs, un, galvenais, ar lielu darba gribu, neprasot, kas man par to būs.

Latvijas Amerikā pārstāvji
MONTREĀLĀ
Pieņem: LA abonentu un sludinājumu pieteikumus, iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas
Izsniedz: bezmaksas paraugeksemplārus, kā arī pārdod atsevišķus LA numurus
O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 2.
MONTREĀLAS LATV. GRĀMATNĪCA
1414 Fort St.,
Montreal 25, Que.

DAUGAVAS VANAGI

DV PILNSAPULCE BRAMPTONĀ

1957. g. 20. janvārī DV Bramptonas nodaļa noturēja savu gadskārtējo pilnsapulci, ko atklāja nodaļas valdes pr-dis J. Ronis. Par sapulces vadītāju ievēlēja E. Plūdumu, sekretāru — P. Johansonu, balsu skaitītājiem — J. Siku un K. Puriņu.

Iepriekšējā gada pilnsapulces protokolu noklausījās un pieņēma bez iebildumiem. Ziņojumus par nodaļas darbību sniedza pr-dis J. Ronis un kasieris A. Kudraševs. Nodaļā pašreiz ir 43 biedri, 37 Vanagi un 6 Vanadzes. Nodaļas darbība ir bijusi sekmīga. Varbūt lielāka rosība būtu bijusi vajadzīga klutūrālu sarīkojumu organizēšanā, bet, sakarā ar Bramptonā dzīvojošo nelielo latviešu skaitu, iespējas ir diezgan ierobežotas. Nodaļas ienākumi ir bijuši no biedru naudām, sarīkojumu atlikumiem un ziedojumiem. Budžets visur izpildījies, bet ziedojumos ievērojami pārsniegta paredzētā summa. Nācis klāt arī pilnīgi jauns posteņis — ziedojumi saiņu nosūtīšanai latviešiem Latvijā un Sibirijā. 1956. gadā uzkrāti līdzekļi karoga iegādei. Jaunā valde tagad varēs ķerties pie šī mērķa reālizēšanas. Maksājumiem DV Bēru fondā nolēma 1957. gadā no katra biedra vienreizēji iekasēt $1,00 un pārējo segt no nodaļas līdzekļiem.

Revīzijas komisijas ziņojumu sniedza J. Uļuks, paskaidrojot, ka dokumenti atrasti labā kārtībā un valdes darbība atzīstama par sekmīgu.

Jaunajā valdē, aizklāti balsojot, ievēlēti: J. Ronis (valdes pr-dis), K. Dārznieks (pr-ža biedrs), A. Kudrašovs (kasieris), J. Lūsis (sekretārs) un no jauna J. Verlis (biedrzinis). Kandidātos P. Johansons un A. Andersons.

Revīzijas komisijā: J. Uļuks, K. Puriņš un V. Martinsons; kandidāti E. Ronis un J. Siks.

Nodaļas delegāts — E. Ronis.

Pēc vēlēšanām pārrunāja iespējas, kā aktivizēt nodaļas darbību priekšlasījumu un citu mazāku sanāksmju rīkošanā, kas neprasītu varbūt arī tik daudz izdevumu.

HAMILTONAS DAUGAVAS VANADZŅ

sapulce notika 24. janvārī. Sapulci vadīja T. Gailīte un protokolēja A. Robežgruntniece. Pārrunāja pag. gadā veikto, kā arī to, kas būtu veicams 1957. gadā. Nākamam darbības gadam valdē ievēlēja Tamāru Gailīti, Gaidu Ieviņu un Noru Pulciņu. Sanāksmē piedalījās 13 Vanadzes.

LATVIEŠU ĀRSTI TORONTO

Dr. J. KAROLS, 404 Delaware Ave. tel. LE 4-1681.

Dr. P. BĀRDIŅS, 33 Dalton Rd., tel. WA 2-4608 vai WA 1-7203.

Dr. SILVIJA UŽANS, 52 Linsmore Cres., tel. GL 2892.

Dr. A. TUTERS, 603 Sherbourne St. tel. WA 1-4478 vai WA 1-2764.

Dr. MARTA SALNA, 547 Hillsdale Ave, tel. MO 1834.

Dr. ED. UPENIEKS, 500 College St., tel. LE 4-5196.

Dr. L. UPENIEKS, 1270 Weston Rd. tel.: RO 2-0962; CH 4-2081.

GALDIŅA APTIEKA, 19 St. John's Rd., tel. RO 2-9542.

TORONTO KANADĀ

Latviešu saimnieciskā darbinieku apvienības jaunievēlētā valde, kas īstenībā ir tā pati iepriekšējā, arī amatus šogad sadalījusi tāpat kā pag. gadā: pr-dis P. Rasiņš, sekretārs H. Ozols, pr-ža vietnieks R. Eglītis, kasieris J. Krellis un biedrzinis A. Kristapsons.

30. martā, plkst. 7,30 TLB telpās jaunā valde rīko pirmo šī gada biedru vakaru.

Atsāks arī aktīvi pētīt jautājumu par latviešu krājaizdevu sabiedrības dibināšanas iespējām. Igauņiem šāda krājaizdevu sabiedrība pastāv jau vairākus gadus un darbojas ar ļoti labām sekmēm. Tāpat kā pag. gadā, biedru starpā izdarīs anonīmu aptauju par pag. gada apgrozījumu lielumu uzņēmumos.

TLB inženieru un tehniķu kopa sestdien, 2. februārī rīko ekskursiju uz Raiersona institūta mechanikas un ķīmijas nodaļām. Ekskursiju vadīs prof. V. Burkēvics. Institūta apskate varētu sevišķi interesēt jauniešus, kas vēl nav izvēlējušies, kādu arodu mācīties. Inženieru darbs ir interesants un labi atalgots.

Sapulcēšanās plkst. 10 Church un Gould ielu krustojumā.

Ļoti interesantu un saistošu referātu TLB inženieru un tehniķu kopai 25. janvārī lasīja inž. R. Strazds par darba rīku projektēšanu un ražošanu. „Tool designing", kā to sauc šejienieši, pēdējā laikā ir izvērtusies par ļoti populāru inženierzinātņu nozari. R. Strazds beidzis Londonas universitāti Anglijā un speciālizējies šinī nozarē Anglijā, vēlāk strādājis vairākās kanadiešu firmās, bet pašreiz nodarbināts Maseja Harisa firmā Toronto.

Mācītājs A. Čops salaulājis Robertu Kleinu un Margaritu Harjū.

5. februārī, plkst. 3 latviešu baptistu jaunatnes pulciņš rīko kārtējo mēneša sanāksmi ar Andreja Arāja referātu „Izredzēšana vai brīvā griba?" Referāts notiks Walmer Road baznīcas telpās; klausīties lūgti visi, kam šis teoloģiskais temats interesē.

Mācītājs A. Lūsis kristīja Edgaru Kārli Kiršu, Harija un Maigas dēlu.

Aizvadīto Preses balli Toronto šogad bija apmeklējuši 417 viesi, neskaitot, protams, pašus preses laudis, kam biļetes nav jāpērk, bet kas turpretim rūpējas par balles sarīkošanu un veiklu novadīšanu. Ballē, kā parasts, bija ieradusies arī dzīva preses pīle, dēta un perināta ar laikr. Latvijas Amerikā izdevēju labvēlību, un vairāksolīšanā ienesa $8,50. Daiļas dāmas A. Rengartes vadībā rūpējās par boles galdu, stingrākus uzkožamos varēja iegādāties pie A. Kristapsona delikatešu galda, bet par pusķēm gādāja puķu meitenes. Sakrotams, vislielāko piekrišanu ieguva pusnakts izdevums — Preses Pīle, kuŗa vēl atlikušos nedaudzos eksemplārus var iegādāties DV grāmatnīcā. Balli ar savu klātieni bija pagodinājis arī LNAK valdes pr. A. Svenne ar kundzi, vairāki valdes locekļi un prof. J. Akermanis, kas bija ieradies no Mineāpoles, ASV.

Jaundibinātā latviešu kluba vadība ziņo, ka no kluba pārvaldnieka pienākumiem darba apstākļu dēļ atteicies A. Rozenbergs. Viņa vietā kluba mītnē uz pastāvīgu dzīvi pārcēlies kluba prezidents E. Alberings. Šais dienās klubā savu gleznu skati iekārtos Mākslinieku apvienība, izstādot savu biedru jaunākos darbus.

Māc. A. Čops 19. janvārī Jorkas kapu latviešu nodalījumā guldīja Artūra Voldemāra Vasariņa pelnu urnu, kas bija pārvesta no Argentīnas, kur A. Vasariņš pirms 5 gadiem mira traģiskā nāvē. Toronto dzīvo nelaikā piederīgie — dzīves biedre L. Vasariņa ar dēlu Andri un māsa.

HAMILTONA

Sestdien, 9. februārī, pl. 7 vakarā Dalewood skolas telpās notiks vīru dubultkvarteta Kalvis koncerts. Programmā latviešu autoru darbi, pie klavierēm A. Medne. Ieeja uz koncertu $1,25, skolniekiem $0,25, bērniem — brīva. Apmeklēt šo vērtīgo sarīkojumu lūdz abas Hamiltonas latviešu draudzes, HLB un Hamiltonas DV.

Svētdien, 10. februārī, pl. 3 p. p. (precīzi), Sv. Michaela zālē, 213 James Str., N., notiks Hamiltonas DV Drāmatiskās kopas pirmizrāde. Izrādīs Lidijas Auzānes - Vītolipas salonlugu 3 cēlienos „Dāmu valsis". Režisore — Lidija Lapsa, deserātors — Tālivaldis Ķikauka. Ieeja $1,25, bērniem un skolniekiem ieeja brīva.

Draudzīgā aicinājuma atceres aktu šogad Hamiltonā bija rīkojusi Hamiltonas latviešu skolas vecāku padome. Tas notika sestdien, 26. janvārī, Trīsvienības baznīcas zālē. Svētku aktu ar īsu uzrunu atklāja skolas priekšniece Elza Gulbe, svētku runu teica agr. Treijeris no Niagaras, īsumā pakavējoties pie Dr. K. Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma nozīmes un tiem lielajiem ieguvumiem, ko šis aicinājums devis latviešu skolai. Priekšnesumu daļā ar diviem dzejoļiem uzstājās Gundega Upīte, stāstu lasīja Ziedonis Upīte. Sekoja skolnieku priekšnesumi.

Sekojot Draudzīgam aicinājumam, Hamiltonas latviešu skolai dāvinājuši HLB $25,00, HMMK — $10.00, Hamiltonas DV — 10 eks. „Gadskārta latvju dainās" un $5,00, kā arī daudzi citi gan naudā, gan arī vērtīgās grāmatās.

BRAMPTONA

DV Bramptonas nodaļa rīko sestdien, 2. februārī, plkst. 8 vakarā Legiona telpās savu gadskārtējo karnevālu — masku balli. Labākām maskām paredzētas godalgas. Pēc deju priekiem būs iespējams arī atspirdzināties bufetē. Par deju mūziku gādās J. Vāgnera deju kapella no Kičineras. Rīkotāji sagaida apmeklētājus ne vien no Bramptonas, bet arī no kaimiņu pilsētām.

J. R.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelzlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai inicialiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Diktātors – den

VĒSTULE NO SAVI

Starp valdību galvām, kas šin gadā apciemos Amerikas Savieno tās Valstis, amerikāņu prese min arī diktātoru un „nacionālo komū nistu" Tito. Laikam pašreizējās no stājas dēļ pret Chruščeva komū nismu viņš iekļuvis viesu skaitā kam būs izdevība spert kāju u brīvības zemes.

Kad pirms dažiem gadiem dik tātors Tito viesojās Anglijā, tore zējais premjērs Vinstons Čerčil šim Staļina skolniekam apliecinā ja: „Ja mūsu sabiedrotajam Die vidslavijai kāds uzbruks, mēs mi sim kopā ar viņu." Atgriezies s vā zemē Tito to pavēstīja tauta piebilzdams, ka „mums šai zi nav vajadzīgi nekādi rakstīti l gumi, pietiek ar Anglijas premj ra mutvārdu apliecinājumu." Vi sošanās laikā amerikāņu prese, p lītiķi un valstsvīri rādīja nicī smīnu par Dienvidslavijas sark nā diktātora viesošanos demokr tiskajā britu zemē, ne tikai pub cējot niknus komentārus, bet norādot, ka šī vīra viesošanās S

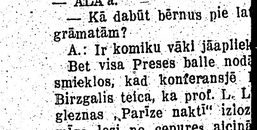

BOSTONAS PRESES BALLES IMPRESIJAS (II)

Saka, ka mākslinieki e viskomplicētākās dvēseles, tā viņi bieži ir nesaprasti vai p prasti. Bet nu būs jāatzīst, ka žurnālistiem dvēseles ir ne ma komplicētas, un tādas ir arī v attieksmes ar citiem.

„Sakiet, lūdzu, ko tas nozī ka Preses ballē nav ieradies viens no ASV latviešu laikrak redaktoriem, pat nevienu paša Amerikas Vēstneša, kas visi d tačn Bostonā?" — jautāja k preses draugs.

Jā, neatnāca. Ne tikai kā n nāca, bet Amerikas Vēstnesis, sevi dēvē par Preses biedrības devumu, pat nevienu rindu ne stīja, ka tādā Preses balle no Iemesls — kompleksi.

Ir cilvēki, kam kompleksi k par chronisku dvēseles stāv Psichologi saka, ka komplekss rasti rodas atstumtības un maz tības sajūtās. Preses pīle bil attēloja šīs sajūtas, kam par u krituši ievērojami žurnālisti. ra dziedē.

Vai jūs varat nepasmaidīt šādu satiru Preses Pīlē:

— Ko nevar nopirkt pas lielākajā pilsētā Ņujorkā?

Atbilde: Latviešu biedrība namu. Fakts, kas apstiprinājī gados.

— Kad sātans ienāk mazā lielās draudzēs?

A.: Kad mācītāji plūkdamie krīt kaudzēs.

— Kad latviešiem netrūkst nota gara?

A.: Kad visi skatās, un ne nav, kas dara.

— Kur atrodas tie Amerikā vieši, kas nestāv malā?

A.: Amerikas latviešu apvi

— ALA'ā.

— Kā dabūt bērnus pie la grāmatām?

A.: Ir komiku vāki jāaplie Bet visa Preses balle nodā smiekļos, kad konferans

2. februārī, 10. n-rs.

ĢENERĀLKONSULS
R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 5861
111 DANFORTH AVE.

KONSULS
LIS TOMSONS
RE 8-7798, Montreal, P.Q.,
VICTORIA AVE., APT. 10

Apdrošināšana
14 labākajās sabiedrībās
ALD. BEBRIS
Tel. WA 2-5913,
Rathnally Ave., Toronto

GA DRAUDZE
0
i par 128 locekļiem

tu citu latviešu un citu tautu
onistu darbus. Solisti būs
a Lūse un Dr. J. Kļaviņš, kā
ķīru dubultkvartets „Kalvis".
ģelēm Barbara Viliams.

g. gadā korim bijuši 54 mēģi-
mi, 2 koncerti, 4 interni va-
un 6 reizes dziedāts dievkal-
mos.

irabenes pārvalde, kuras vadī-
ēsen uzņēmās J. Ozols, var at-
ties uz daudziem paveiktiem
iem un uzlabojumiem. Pēc pa-
votā izdaļošanas plāna auto
etošanas laukumā iedēstīti 4
m 20 liepas, ko ziedojusi Ag-
mu biedrības dārzkopju kopa,
t iedzīvināt mežu dienu tradi-
Uzcelta saimniecības ēka, ap-
jot ielu dzelzceļa vagonus un
iebetonējot, ievilkta arī elek-
. Laboti ceļi un noļīdzināts
lms rometnē. Visus izdevumus
abenes pārvalde varējusi segt,
kam kasē nākamajai vasarai
cis $174,39.

ā kā draudzes locekļu skaits un
dzes darbība vispār iepriekšē-
gados augusi, tad padome iero-
ja palielināt padomes locekļu
tu, kas līdz šim bija 15, mācī-
neieskaitot. Ar pilnsapulces
balsīgu lēmumu šo skaitu pa-
ņāja uz 21. Rotācijas kārtībā
ad no padomes izstājas A. Lie-
š, V. Innuss, A. Kajaks, M. Vag-
s un O. Indzers, bet visus 5 pa-
nes locekļus ievēlēja atpakaļ vi-
amatos uz nākošajiem 3 ga-
m. No jauna padomē, sakarā ar
npieņemto statūtu pārgrozīju-
ievēlēja A. Zelmeni, E. Kroni, E.
ēimutu, J. Liberi, P. Pagastu un
Kauliņu. Kandidātos paliek E.
ernieks, Ž. Kiršteins un K.
rbs. Arī revīzijas komisiju ievē-
līdzšinējā sastāvā: J. Preis-
gu, J. Pālenu un J. Pētersonu.
Budžetu 1957. gadam pieņēma
2.000,00 apmērā.

Atbildot uz J. Pālena ierosināju-
, mācītājs A. Čops paskaidroja,
nākamajā vasarā iecerēts sarī-
t kapu svētkus latviešu nodali-
mā York kapos, kur tagad ap-
abāti jau kādi 20 latvieši. A.
ps tālāk minēja, ka būtu teicami
pirkt vēl kādas kapu vietas, jo,
mdai ieilgstot, pašreizējais
aits varētu izrādīties par mazu.

Nozaru sīkajos darbības pārska-
s varēja saskatīt sirsnīgu un de-
āgu, vārdos grūti izsakāmu dar-
prieku un gandarījumu vēl pēc
trimdas gadiem redzēt augam
ēcīgu un darbīgu latviešu drau-
zi. Ja ticam daudz dzirdētajai
omai, ka trimdas sabiedrība ir iz-
jājusies — palicis kodols, tad ne-
ar neteikt, ka šis kodols ir dzīvs
n spēcīgs, un, galvenais, ar lielu
arba gribu, neprasot, kas man par
būs.

Latvijas Amerikā
pārstāvji
MONTREĀLĀ

Pieņem: LA abonentu un
ludinājumu pieteikumus, iekasē
bonēšanas un sludinājumu maksas

Izsniedz: bezmaksas pa-
augeksemplārus, kā arī pārdod
atsevišķus LA numurus

O. Zilkalna grāmatnīcā,
6745 Cote St. Luce Rd., Apt. 8.

MONTREĀLAS
LATV. GRĀMATNĪCA
1414 Fort St.,
Montreal 25, Que.

tos manuskriptus saīsināt.
labās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpa-

parakstītajos rakstos izteiktās do-
doklim.

Diktātors — demokratijas viesis?

VĒSTULE NO SAVIENOTAJĀM VALSTĪM

Starp valdību galvām, kas šinī gadā apciemos Amerikas Savienotās Valstis, amerikāņu prese min arī diktātoru un „nacionālo komūnistu" Tito. Laikam pašreizējās nostājas dēļ pret Chruščeva komūnismu viņš iekļuvis viesu skaitā, kam būs izdevība spert kāju uz brīvības zemes.

Kad pirms dažiem gadiem diktātors Tito viesojās Anglijā, toreizējais premjērs Vinstons Čerčils šim Staļina skolniekam apliecināja: „Ja mūsu sabiedrotajam Dienvidslavijai kāds uzbruks, mēs mīrsim kopā ar viņu." Atgriezies savā zemē Tito to pavēstīja tautai, piebilzdams, ka „mums šai ziņā nav vajadzīgi nekādi rakstīti līgumi, pietiek ar Anglijas premjēra mutvārdu apliecinājumu." Viesošanās laikā amerikāņu prese, politiķi un valstsvīri rādīja nicīgu smīnu pār Dienvidslavijas sarkanā diktātora viesošanos demokratiskajā britu zemē, ne tikai publicējot niknus komentārus, bet arī norādot, ka šī vīra viesošanās Savienotajās Valstīs ir pilnīgi izslēgta.

Bet laiki mainās un līdzi tiem arī stiepjamā gumija — mūsu gadsimta politika, kas kūleņo vairāk par cirkus klaunu. Rietumi daudz ko nogremdējuši aizmirstībā. Arī to, kas reiz cēla nepārkāpjamu barjēru starp diktātūru un demokratiju. Stāvēdami uz svaidīgas politiskas bāzes, tie aizmirsuši, ka Tito savā laikā izrēķinājās ar politiskiem pretiniekiem savā zemē, lietojot to pašu šāvienu pakausī, uz kā komūnisti balsta savu tirannisko varu. Cik daudz un dažāda stipruma protestu Anglija un Savienotās Valstis vien savā laikā iesniedza par to, ka Tito spīdzinājis un likvidējis garīdzniekus savā zemē? Kā Rietumu prese pūlējās kritizēt un nomelnot Dienvidslavijā valdošo „dinastiju", kad tā visos savos „revolūcionāros" gājienos pret saviem pretiniekiem darbojās Staļina garā, jo nebija un vēl tagad nava nekādas principiālas atšķirības starp „nacionālo" un starptautisko (krievu) komūnismu, ja neskaita Tito lielās mutes lietošanu pret savu bijušo skolotāju Staļinu resp. Chruščevu. Viņa maršala uniformā baigi stavro tā pati sarkanā piecstūru zvaigzne, kas jau 40 gadu kā nolādēts lietuvēns turas virs lielās padomju zemes, slīcinot asarās un asiņīs krievu tautu.

Pirms dažiem gadiem, kad apmeklēju kādus kursus, tur par lektoru darbojās amerikāņu skolotājs, atklātu un valsirdīgu dabu. Viņš ļoti interesējās par komūnisma varas periodu Baltijas valstīs un citās zemēs aiz dzelzs aizkara: Kad mēs raksturojām terroru un briesmas komūnistu sagrābtajās zemēs, viņš uzmanīgi klausījās un tad teica: „Mums, amerikāņiem, nepatīk ne Kremlis, nedz Tito, ne arī Franko — tie visi ir diktātori — tātad demokratijas ienaidnieki. Bet — tai pašā laikā mūs interesē citi apsvērumi (precīzu apmaiņa un tirgus A. V.), kuru dēļ mēs piemiedzam aci."

Bet vai ielaižoties financiālos darījumos ar diktātoriskām valstīm netiek stiprināts šo valstu diktātoriskais režīms? Kad Rietumiem vajadzēja draugos paturēt lielo Ķīnas valsti, viņu politika nonāca ķiniešu komūnistu apkampienos. Tagad Rietumi ir draugos ar „nacionālo" komūnismu, "ieskatot to par ieroci starptautiskā komūnisma sagraušanai. Savienotās Valstis turpinās atbalstīt Dienvidslaviju tādēļ, ka tās diktātors savilcis dūri pret savu bijušo audzinātāju. Bet vai šis atbalsts tai pašā laikā arī nestiprinās komūnistisko iekārtu Dienvidslavijā, kas ieslēgta kā dzelzs lokā?.

Mūsu darba vietā strādā kāds dienvidslavu inženieris, kuŗam pirms dažiem gadiem izdevies izkļūt no Tito paradīzes. „Tito ir dienvidslavu tautas slepkava — ne par matu labāks par Kremļa tiranniem. Varbūt daudzi nezina, ka Dienvidslavija ir valsts aiz dzelzs priekškara, pilnīgi noslēgta pārējai pasaulei. Katras, kaut mazākās nacionālās tieksmes ir pilnīgi apspiestas vai iznīcinātas. Pelēka, samocīta un bezvērtības sajūtā gruzdoša masa — tāda ir dienvidslavu tauta šodien, bez jebkādām demokratiskām brīvībām", stāsta jaunais dienvidslavs.

Rietumu kūļeņotājai politikai piemīt sevišķas spējas uzvandīt apspiesto tautu piederīgajos sāpes un īgnumu par savu likteni, palaikam nodemonstrējot kādu neparastu politisku gājienu. Tas tiek darīts arī tagad, kad daudzi dienvidslavi, lai glābtos no Tito diktatūras, pametuši savu dzimteni un iedzīvi, iekārtojas uz pagaidu dzīvi zemē, kur viņiem atkal būs jāredz viņu komūnistiskais diktātors. Nebūtu brīnums, ja Rietumu „sadarbības plānos" tuvākā nākotnē ietilptu arī visādu Gomulku, Cirankēviču un citu komūnistu diktātoru aicināšana viesos vai uz apspriedēm. Sarunas ar šiem viriem taču nedos nekā pozitīva nomocīto tautu brīvības atjaunošanai, bet gan veicinās tirdzniecis kos darījumus. Tautām aiz dzelzs aizkara šis gads sola rūgtu vīlšanos, jo mūsu gadsimta terroristiem un diktātoriem jauts savu kāju spert uz zemes, kur visam pāri plēšas brīvības un demokratijas gars.

A. Vilks

Auzu motori

Eiropā vēl nav pilnīgi pārvarēta benzīna krīze un auto satiksmes ierobežojumi, ko izraisīja Suecas kanāla notikumi. Benzīna un citu šķidro degvielu cenas gandrīz visās Eiropas valstīs turpina kāpt. Ar šķidrajām degvielām vislabāk nodrošinājusies Rietumvācija. Tās pierobežas benzīna pārdošanas vietām ir liels apmeklētāju skaits. Ne vien Anglijā un Francija, bet arī Beneluksa valstīs modē solās atgriezties „auzu motori", ko piejūdz autiņiem . . .

VECAS MEŽĢINES UN ARSĒNIKS

Vēstule no Londonas par ārstu Bodkinu un viņa nozāļotajām pacientēm

Ja arī sēra Antonija atkāpšanās, jaunā kabineta sastādīšana, Edītes Samerskiles braucienu pie pulkveža Nasera un konservātīvo „briesmu darbu" pētīšana uz brīdi aizņēma dienas laikrakstu pirmās lapaspuses, tad tagad viss atgriezies vecās sliedēs un seusāciju lapas atkal ievieto slepkavību, mīlestības dēku u. tml. aprakstus. Sēra Antonija un Haralda Mekmillena seju vietās pretim rēgojas puskailie sieviešu ķermeņi un, protams, Dr. Adams Bodkins — atpūtas vietas Īstborna ārsts.

Pēc ilgas izmeklēšanas un Skotlendjarda neatlaidīgas notikumu pētīšanas un liecinieku pratināšanas beidzot bija tik tālu, ka īru izcelsmes Ādams Bodkins apsūdzēts par trīs savu pacientu noslepkavošanu. Klīst baumas, ka Ādams Bodkins bez trīs pieminētām personām nogādājis pie mūžības personu pirms sprieduma vai minēt faktus un uzskatus, kas varētu ietekmēt zvērinātos, tad dienas laikraksti atturas no uzskatu izteikšanas, bet Dr. Ādama Bodkina process izvērsies par vienu no lielākajiem „masu slepkavu" procesiem Lielbritanijas tiesu vēsturē. Žēlsirdība un pieradināšana pie narkotiskām vielām, medicīniskās zināšanas un mantkārīgie nolūki šajā procesā savīti dīvainā mezglā.

Īstborna ir viena no iecienītākām atpūtas vietām, un ja parasti viesnīcu, krogu un kino īpašnieki ziemas mēnešos paši dzer alu un tikai retais viesis iemaldās no ārpasaules, tad šajās janvāra dienās nelielā pilsētiņa ir pilna automašīnu, un daudzas viesnīcas pārpildītas ārzemju un angļu avīžu reportieriem, vietējos krogos vakaros atvaļināts admirālis, pulkvedis, bankas direktors vai augsts valsts ierēdnis ar nepatiku novēro žurnālistus, kuŗi iztraucējuši viņu ziemas vienmulību. Īstborna ir iemīļota vieta turīgākajām šķirām, kas tur apmetas pēc aiziešanas pensijā. Gandrīz izsīkušas sarunas par zirgu skrišanās sacīkstēm, ģen Keitlija nepareizo rīcību — kanāļa zonai un visai Ēģiptei bija jānonāk sabiedroto rokās divdesmit četrās stundās — par nākošās kriketa sezonas iznākumiem un kuŗš futbola klubs šogad izcīnīs kausu — to vietā no krogus kaktiem, dzīvžogiem noaugušām šķērsielām un mazajām kafejnīcām izlīdis „veco mežģiņu un arsēnika" gars (šī luga ar visai lieliem panākumitm tika un vēl tiek uzvest visā Lielbritanijā). Lietojot „veco latviešu" izteicienu, Ādama Bodkina vārds pašreiz Anglijā nozīmē to pašu, ko pie mums indes maisītājs. Neviens gandrīz nešaubās, ka korpulentais kungs, ar taukos iekritušām acīm, drīzumā pavairos slepkavu skaitu Madame Tusso šausmu kambari.

Pamazām izsīkst spriedumi, ka Dr. Bodkins nebūtu slepkava, bet gan žēlsirdīgs un izpalīdzīgs ārsts, kuŗš sāpēs un ciešanās nonākušiem slimniekiem devis narkotiskas vielas tādā daudzumā, ka tās beigās būtu apdullinājušas pat ziloni. Ir savādi domāt, ka Dr. Bodkins nelielu summu, Rol-Roisa mašīnas, sudraba trauku un citu sīkumu dēļ būtu spējīgs izdarīt slepkavības un pie tam veselu virkni, vienu pēc otras. Kā jau tika minēts, Īstbornā parasti apmetas laudis, kuŗu ienākumi gadā ir daudzciparu skaitļi un kuŗu vienīgās rūpes — to veselība. Dr. Bodkina bankas konts, prakse un nams, kurā viņš dzīvo, automašīnas u. t. t. norāda, ka viņam nav bijis nekādu materiālu rūpju.

Prokurātūra apsūdzības rakstā apgalvo, ka Dr. Ādams Bodkins nav vis ārstējis savus pacientus, bet gan ar narkotisku vielu palīdzību tos aizsūtījis viņpasaulē, un pēc tam sacījis, ka pacients viņam iečukstējis pēdējo vēlēšanos, lai to kremētu . . . — vienkārši sadedzinājis, tādā veidā izdzēšot svarīgāko pierādījumu — ķermeni.

Lielbritanijas likumos paredzēts, ka apsūdzētais var tikt tiesāts tikai vienā slepkavībā. Prokurātūra, kuŗa šajā izmeklēšanā pieprasa uzsākt procesu, atrodas ļoti grūtā stāvoklī. Kaut arī slavenās Harleja ielas speciālisti atbalsta slepkavības teoriju, kaut arī mākslas, kuŗas atradušās pie slimnieces Dr. Ādama Bodkina apmeklējuma laikā un redzējušas ārstu dodam pacientei „neredzēti lielas devas narkotikas". Prokurātūra ir izlēmusi Dr. Ādamu Bodkinu apsūdzēt vispirms vienā slepkavībā, kur noslepkavotā persona ir atraitne Edite Morelle, 81 gadu veca. Blakus šai atraitnti tiek minēts Hulletu laulātais pāris, kuŗi miruši mistiskos apstākļos 1956. gadā, un kuŗu nāve ierosināja Skotlendjarda interesi.

Kā pierādījumi Edites Morelles nāvei tiek rādītas veselas recepšu kaudzes, minēti neredzēti lieli kvantumi narkotikas; pierādīts, ka Dr. Bodkins no atraitnes cerējis un ieguvis materiālus labumus, bet viena pierādījuma trūkst — trūkst līķa; šī fakta vien jau laikam būs gana, lai Dr. Bodkins nokļūtu Old Belijā un atbildētu par slepkavību, jo viņš atraitnes Morelles līķi sadedzinājis bez jebkādiem norādījumiem. Izmeklēšanas laikā no tiesas telpām pazudušas vairākas receptes un čeks 1.000 mārciņu vērtībā, Skotlendjarda inspektors uz laiku liedzās dot iesaktu savā piezīmju grāmatā, kuŗā bija uzņemti Dr. Bodkina izteicieni pie apcietināšanas. Kur pierādījumi palikuši, nav pasakāms, bet no Dr. Bodkina smaida, kaut viņa aizstāvis sacel lielu brēku, var noprast, ka viņam pret šo pierādījumu nozušanu nav iebildumu. Apsūdzētāji ir pārliecināti, ka Dr. Bodkins ir slepkavojis, un to darījis, lai iegūtu financiālu labumu — jau minētam 1000 mārciņu čekam un Rol-Roisam, kā arī ģimenes sudrabam ir liela loma, bet Īstbornā klīst baumas: ja Dr. Bodkins tiktu atbrīvots un attaisnots pierādījumu trūkuma dēļ, Skotlendjardam esot padomā četrpadsmit citi gadījumi, un tas vēl vienmēr dzenot pēdas jauniem upuriem.

Izmeklēšanas liecinieku pretrunīgās liecības, līķa trūkums un trūkstošie pierādījumi aug augumā, un nav nekādu cerību, ka izmeklēšana varēs tikt drīz nobeigta. Izmeklēšanas laikā Īstbornas iedzīvotāji uztraukti sačukstas, vietējās telefona līnijas vienmēr ir aizņemtas un krodzinieki nekad ziemas laikā nav pārdevuši tik daudz alus, viskija un džina. Kaut arī veikalnieciska panākums ir patīkams, Īstborna tomēr bažījas par savu labo vārdu, jo, ja tiešām Dr. Bodkinam pierāda četrpadsmit slepkavību, tad viņš cienīgi nostāsies blakus „Džekam ze Riper" un Marselam Petito, sērskābes slepkavam vai nekrofilam Kristi.

Dr. Ādama Bodkina lietas izmeklēšana solās būt pateicīga viela sensāciju laikraksta žurnālistiem nevis nedēļām, bet gan mēnešiem ilgi, jo Skotlendjards ir nolēmis: Bodkinam jākarājas — viņš ir vainīgs un, ja iestāde, kā Skotlendjards, sāk kādu dzenāt, tad agri vai vēlu vainīgais atradīsies strupceļā. Vainīgs, vai nevainīgs — viens ir skaidrs Dr. Bodkins ir pārāk brīvi rīkojies ar narkotiskām vielām un tās vien jau pietiek, lai viņu ja ne pakārtu, tad uz visiem laikiem izbeigtu viņa ārsta praksi.

G. Z.

SNIEGA BAGĀTAJĀ KANADĀ

Kad piesnidzis pagalms, arī mazās niagarietes nav noturamas istabā.

Savienotās VALSTIS

NUJORKĀ

Nujorkas latviešu ev. - lut. draudzes gadskārtējā pilnsapulce 27. janvārī Betlemes baznīcā pieņēma budžetu nākošajam darbības gadam un ievēlēja amatpersonas. No 2.872 pilntiesīgajiem locekļiem sapulcē bija ieradušies nepilns simts. Pavisam draudzē ir 3.622 personas. 1956. gadā kristīti 35 bērni, iesvētīti 54, salaulāti 26 pāri, miruši 23, noturēti 166 dievkalpojumi un 23 bērnu dievkalpojumi. Draudzes korī ir vīriešu balsu trūkums. Koris sācis gatavot dziesmu svētku programmu; ļoti vajadzīgi jauni dziedātāji.

Draudzes kasē ir 12.487 dol. Nākošā gada budžets sabalansēts — 37.500 dol. apmērā. Draudzes nodevu paaugstināja no 10 uz 12 dol. Vasaras nometnes izbūvi turpinās pēc plāna. Īpašuma vērtība ir — 30.000 dol., no kuriem 20.000 ir nomaksāti. Draudze izteikusi vēlējumu, lai karts darbam spējīgs vīrietis ziedotu divas darba dienas kolonijas izbūvei. Draudze meklē kādu vecāku pāri, kas uzņemtos kolonijas apsargāšanu.

Port-Vašingtonas kopai, ko apkalpo māc. F. Treus, ir savs patstāvīgs budžets. Hempstedes kopa iesniedza priekšlikumu, lai mācītājam D. Graudam paaugstinātu algu, bet jautājumu vēl neizlēma.

Par draudzes priekšnieku ievēlēja līdzšinējo J. Pelši. Valdē uz 3 gadiem ievēlēja A. Muižnieku, E. Lūsi, K. Bierni; uz 2 gadiem ievēlēja A. Jūgu un uz 1 gadu — V. Gobiņu. Revīzijas komisijā ievēlēja A. Kopmani, J. Ozolu un A. Ķikānu. Par delegātiem ALA's kongresā ievēlēja C. Stankevicu, P. Eglīti, J. Zalcmani un M. Celmu.

ROČESTRA (N.Y.)

Toronto latviešu dubultkvarteta Kalvis koncerts sestdien, 16. februārī, plkst. 8 Cutler Union zālē, 560 University Ave. Programmā latviešu komponistu darbi. Klavierpavadījumu A. Kalnāja baladei — „Trauksme 18. novembŗa naktī" veiks pianiste Skaidrīte Stakle. Ieeja pieaugušiem $1,50, bērniem līdz 14 gadiem ieeja brīva, pārējiem un studentiem pusceņa. Koncerta

— Saprotams, ka Pēteŗa vipdoklis, ko viņš aizstāvēja pilnsapulcē, bija pareizs, bet es balsoju pretī, lai pierādītu, ka esmu pieradis domāt patstāvīgi.

programmas pret labprātīgiem ziedojumiem. Atlikums labdarīgiem mērķiem. Biļetes iepriekšpārdošanā pie I. Rencis, 9 Cayuga Str. H. Aizstrauta, 614 Broadumay, un A. Vilkas, 695 Meigs Str.

Krusta draudzes pilnsapulce svētdien, 3. februārī, pēc dievkalpojuma baznīcas apakšējā zālē. Darba kārtībā darbības pārskati, amatpersonu vēlēšanas, budžeta projekts 1957. gadam, draudzes palīgorganizāciju darbības pārskats un dažādi jautājumi. Draudze financiāli ir patstāvīga.

Darba apsīkuma dēļ celtniecībā dažiem tautiešiem uz laiku izbeidzies darbs, kas, cerams, atkal atjaunosies pavasarī. Ās.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Latviešu skola Grand Rapidos 2. februārī atzīmēs Draudzīgā aicinājuma atceres dienu. Būs skolas pārziņa uzruna, centīgāko skolnieku apbalvošana ar latviešu grāmatām un darbu izstāde. 7. klases audzēkne Villija Gaudzelis lasīs referātu par latviešu kultūru un tautas dziesmām. 26. janvārī notika pieminas brīdis, kuŗš bija veltīts mūžībā aizgājušajam draudzes mācītājam un latviešu skolas skolotājam prāv. J. Ozolam. Prāvesta tēvs bija šīs skolas dvēsele, ar dziļu sirsnību nododamies jaunatnes audzināšanas darbam. To savā uzrunā uzsvēra arī skolas pārzinis V. Libants. Svētbrīdi vadīja cand. theol. Vera Fricsone.

Februāŗa mēnesī Grand Rapidu latviešu biedrībā paredzēti sekojoši sarīkojumi: 2. februārī tautas dziesmu vakars, kuŗā dziedās E. Reinvalde no Kalamazū, bet klavieŗu pavadījumu veiks Ed. Grīnvalds no Hastingas. 9. februārī, plkst. 21 DV apvienības rīkotais karnevāls, 23. un 24. februārī Grand Rapidu latviešu biedrības drāmatiskās kopas izrāde — Jo teikusi pateicību. V. Z.

BOSTONAS PRESES BALLES IMPRESIJAS (II)

Saka, ka māksliniekiem esot viskomplicētākās dvēseles, tādēļ viņi bieži ir nesaprasti vai pārprasti. Bet nu būs jāatzīst, ka arī žurnālistiem dvēseles ir ne mazāk komplicētas, un tādas ir arī viņu attieksmes ar citiem.

„Sakiet, lūdzu, ko tas nozīmē, ka Preses ballē nav ieradies neviens no ASV latviešu laikrakstu redaktoriem, pat neviena paša no Amerikas Vēstneša, kas visi dzīvo tāču Bostonā?" — jautāja kāds preses draugs.

Jā, neatnāca. Ne tikai kā neatnāca, bet Amerikas Vēstnesis, kas sevi dēvē par Preses biedrības izdevumu, pat nevienu rindu nerakstīja, ka tāda Preses balle notiks. Iemesls — kompleksi.

Ir cilvēki, kam kompleksi kļūst par chronisku dvēseles stāvokli. Psihologi saka, ka komplekss parasti rodas atstumtības un mazvērtības sajūtās. Preses pīle bilžaini attēloja šīs sajūtas, kam par upuri krituši ievērojami žurnālisti. Satīra dziedē.

Vai jūs varat nepasmaidīt par šādu satiru Preses Pīlē:

— Ko nevar nopirkt pasaules lielākajā pilsētā Nujorkā?

Atbilde: Latviešu biedrība savu namu. Fakts, kas apstiprinājies 60 gados.

— Kad sātans ienāk mazās un lielās draudzēs?

A.: Kad mācītāji plūkdamies sakrīt kaudzēs.

— Kad latviešiem netrūkst vienota gara?

A.: Kad visi skatās, un neviena nav, kas dara.

— Kur atrodas tie Amerikas latvieši, kas nestāv malā?

A.: Amerikas latviešu apvienībā — ALA'ā.

— Kā dabūt bērnus pie latviešu grāmatām?

A.: Ir komiku vāki jāapliek tām.

Bet visa Preses balle nodārdēja smieklos, kad konferansjē Reinis Birzgalis teica, ka prof. L. Liberta gleznas „Parīze naktī" izlozē laimīgo lozi no cepures aicināta izvilkt „jauna un nevainīga meitene — Elza Ķezbere".

Tā bija Preses balle bez kompleksiem, bet ar ļoti daudz humora.

Saturns

JAUNA VEIDA REPORTS

DV delegātu pilnsapulci, ko parasti raksturo gari atreferējumi laikrakstos, šoreiz īsi un kodolīgi apdzeŗa populārais aktieris, dzejnieks un uzņēmējs Mr. Eibels, kas to pats arī „nesa priekšā" delegātu saimei pie vakariņu galda. Viņa versijā atreferējumam jābūt šādam:

Mīļie kungi, delegāti,
Lai reiz jautri taptu prāti,
Klausaities, ko teiks nu jums
Šitais g a r a ražojums!

Visos laikos tā ir bijis —
Kad nav snidzis, tad ir lijis,
Kad nav smaidīts, tad ir rāts
Tautiet'ņ kāds vai delegāts.

Arī šoreiz tā tas bija —
Labos darbus neskaitīja,
Tikai kritizēja, pēla,
Koda, skrāpēja un dzēla.

Kā jau visur, kur ir „šanas",
Notiek arī vēlēšanas.
Vadoņi mums derēt var,
Kad ir kaut kas jāizdar'.

Kuŗš gan negrib vadoņ's būt —
Tautā lielā cieņā kļūt?
Sist pie krūts un teikt: „Es daru!
Labāko, ko vien es varu!"

Pats par sevi balsot var,
Ja tas lietai labu dar';
Palīdz tikt pie runasvīriem,
Apkārt raidīt smaidu tīru.

Tie, kas šeit no vietām tālām
Klusi sēž ar sejām bālām,
Mājās brauciet, sludiniet,
Savus darbus daudziniet!

Tas nekas, ja vēlēšanās
Šoreiz atkal nelaimējās.
Ne jau vienmēr ies jums greizi;
Ievēlēs jūs citu reizi.

Lai nu kā, bet beigās labi,
Kopā iedzeram kad šņabi.
Aizmirstas tad kildas, kaŗi,
Smaidos atplaukst ģīmji gaŗi.

LNAK
DARBS UN NODOMI

LNAK SNIEDZ PALĪDZĪBU IECEĻOŠANAS JAUTĀJUMU KĀRTOŠANĀ

O'Keefe firma maksā ceļa naudu 5 personām no Eiropas

Kaut gan lielākā daļa tautiešu jau paspējuši iecelot un iekārtoties jaunajās zemēs, tomēr daudz vēl ir tādu, kas uz šādām iespējām gaida, galvenokārt tie, kam veselības, vecuma vai citu iemeslu dēļ iecelošanas jautājumu kārtošanā radušās zināmas grūtības, kā arī tādi, kas, izmantojot pirmās iespējas, izceļojuši uz zemēm ar nepiemērotu klimatu un sliktākiem dzīves apstākļiem, kā tas bieži dzirdams par Dienvidamerikas zemēm. Tā LNAK immigrācijas lietu vadītājs Ilmārs Andrejsons vēl joprojām saņem daudzas vēstules gan informatīvos nolūkos, gan arī konkrētus lūgumus palīdzēt izkārtot iecelošanu Kanadā. Kanadas immigrācijas iestādes visumā latviešiem ir ļoti labvēlīgas, un kā immigrācijas ministrs Pikersgīls izteicies, tad latviešiem, iecelošanas lietas kārtojot, nav jāstāv rindās. Bet ne gluži tāpat tas ir attiecīgo zemju konsulātos, kur immigrācijas lietas, veselības pārbaudes u. t. t. kārtojamas uz vietas pašiem iecelotājiem. I. Andrejsons pašreiz labvēlīgi izkārtojis ap 30 iecelotāju lūgumus, bet turpmākais atkarājās no pašu iecelotāju panākumiem vietējos Kanadas konsulātos.

Dažās vēstulēs no Anglijas izskan doma, ka pašreiz Kanadas konsulāti Anglijā, Irijā un Skotijā saņem tik daudz vīzu pieprasījumus no angliskās izcelsmes iecelotājiem, ka pārējie tiek atstāti novārtā. Šādu vai citādu iemeslu dēļ tad arī nereti kavējās šeit Kanadā jau izkārtotas lietas.

Šejienes immigrācijas noteikumi paredz, ka katram iecelotājam nepieciešama darba un dzīvokļa garantija, kā arī zināms nodrošinājums dzīves uzsākšanai. Šai ziņā iecelošanas lietas kārtojot, I. Andrejsonam palīdzīgi bijuši arī vairāki latvieši. Tā, piemēram, vairākos gadījumos galvojumus uzņēmies veclatvietis Augusts Gailītis, pazīstamais rūpnieks A. Roze un citi. Dažos gadījumos galvojumus parakstījis arī pats I. Andrejsons. Pretēji agrākai praksei, kad immigrācijas iestāžu ierēdņi formālitāšu kārtošanai apmeklēja galvotājus uz vietām, tagad galvotājiem jāierodas pašiem immigrācijas iestādēs. Arī šīs apstākļis dažos gadījumos izrādījies par šķērsli ātrai lietas izkārtošanai, jo daži galvotāji gan labprāt uzņemas saistības, neizprotmu apstākļu dēļ neierodas uz aicinājumu immigrācijas iestādē formālitāšu nokārtošanai, kas, protams, ievadīto lietu kavē.

Reālu atbalstu immigrācijas veicināšanai pēdējā laikā paredzējusi alus darītava O'Keefe, piešķirot apmēram $17.000 ceļa izdevumu segšanai personām, kam materiālie apstākļi kavē paredzēto iecelošanu Kanadā. Šī summa tiks sadalīta desmit dažādu tautību grupām, pie kam latviešiem apsolītā summa segs ceļa izdevumus 5 personām. Bez tam šiem iecelotājiem pēc ierašanās Kanadā paredzēta arī uzņemšana, izsniedzot tiem zināmu naudas summu dzīves uzsākšanai. Šīs idejas ierosinātājs un tiešais vadītājs ir firmas O'Keefe tirdzniecības daļas vadītājs Haroldss M. Fosters. Izmantojot šo iespēju, I. Andrejsons immigrācijas iestādēm jau izkārtojis vīzu pieprasījumus 2 latviešu ģimenēm no Argentīnas. Abas ģimenes gan sastāda 10 personas, bet starpību paredzēts segt no LNAK summām aizdevuma veidā. Minētās ģimenes varēs doties ceļā, tiklīdz tās būs nokārtojušas attiecīgās formālitātes Kanadas konsulātā Argentīnā.

Bez tiešo iecelošanas lietu kārtošanas I. Andrejsons saņēmis arī vairākus cita veida lūgumus. Tā, piemēram, dažas tautietes Vācijā interesējās par pabalstu piedzīšanu bērniem no tēviem, kas iecelojuši Kanadā. Kā I. Andrejsons noskaidrojis, tad šajā ziņā pastāv zināmas grūtības, jo starp Kanadu un Vāciju nepastāv līgums, uz kuŗa pamata Kanadas tiesu iestādes varētu lemt par Vācijā ierosinātām civilprasībām. Citādi tas ir ar kriminālprasībām, un tā dažos gadījumos varbūt iespējams arī labvēlīgs atrisinājums.

Šīs rindiņas noslēdzot, vēl jāpiezīmē, ka I. Andrejson visu sarakstī un citus izdevumus, kas radušies sakarā ar iecelošanas lietu kārtošanu, sedzis no saviem personīgiem līdzekļiem, un, kā I. Andrejsons pats izsakās, tad viņa nolūks nav vis propagandēt vai citādi ieteikt iecelošanu, bet sniegt iespējami objektīvu informāciju un palīdzēt tiem tautiešiem, kas par to interesējušies un griezušies pie LNAK ar lūgumu pēc palīdzības.

LUTERIEŠU PADOMES GRĀMATU GALDS LONDONĀ, ANGLIJĀ

Latviešu daiļamatnieki var pieteikt savus darbus

Luteriešu padomes namā līdz šim darbojās grāmatu galds, kas apkalpoja visu nāciju luteriešus Londonā, kā arī iebraucējus no visas Lielbritanijas. Tagad šis grāmatu galds paplašinājis savu darbību un, sākot ar marta mēnesi, atvērs īstenu grāmatu un rakstāmlietu veikalu Londonas centrā. Šajā grāmatu veikalā, blakus rakstāmlietām un grāmatām pārdos „Book Tokens" — dāvanu zīmes, ar kuŗām to īpašnieks grāmatas var izvēlēties jebkuŗā grāmatu veikalā. Šo grāmatu zīmju pārdošana nav atļauta pat visiem lielajiem angļu grāmatu veialiem, un tas jo sevišķi uzskatāms par panākumu. Pagaidām grāmatu galds pārgājis jaunās telpās Marmora Arkas tuvumā, bet pašas veikala telpas tiks remontētas.

Veikala iekārtošana bija iespējama ar Filadelfijas Luteriešu Apgāda dāvinājumu — garantiju veikala iekārtošanai. Pārējie nopelni pienākas pašai Padomei Lielbritanijā un R. Pavasaram, kas noorganizējis iespēju pārdot latviešu daiļamatnieku izstrādājumus un mākslinieku darbus. Būtu patikami, ja šis pasākums gūtu panākumus un latviešu daiļamatniecības un mākslas izstrādājumi būtu redzami pašā Londonas sirdī. Ir nenoliedzams fakts, ka šādi nacionālo izstrādājumu veikali, kādi sen jau ir poļiem, čechiem, indiešiem, krieviem, ukraiņiem, denvdslaviem u. t. t., strādā ar visai labiem panākumiem un dod iespēju daudziem mākslas amatniekiem pelnīt pilnu iztiku ar savu roku darbu. R. Pavasara ideja par šāda veida latviešu daiļdarbu pārdošanu ir vairāk nekā apsveicama un cerēsim, ka, rodoties pārdošanas iespējām, keramiķi sāks veidot arī mūsu māla traukus, kuŗiem tieši Londonā būtu sevišķi panākumi.

Latviešu daiļamatnieki tiek lūgti pieteikt savus darbus uz sekojošu adresi; — Mr. R. Pavasars, Lutheran Books Limited, 71 Edgware Road, London W. 2., England.

pliks, jo traks, rež. N. Šūbiņa iestudējumā.

25. janvārī valsts tiesnesis Grand Rapidos piešķīra šīs zemes pavalstniecību 89 personām, to vidū 16 latviešiem. Pēdējie atkal bija otra lielākā pavalstniecības iegūvēju grupa tūliņ aiz holandiešiem.

Latviešu ev. - lut. Vienības draudzes baznīcā atkal veikts pašdarbības pasākums, kas citādā ceļā būtu prasījis no draudzes kases prāvus līdzekļus. Dāmu komiteja deva naudu materiālu iegādei, bet P. Ritums un A. Rēdlichs, strādājot savā brīvajā laikā, pārveidoja un izbūvēja pagraba stāvā virtuvi, kas tagad kļuvusi izskatīga un mājīga. Visiem, kas sekmējuši šī darba veikšanu, draudzes pārvalde izsaka sirsnīgu pateicību.

**CEĻA VĀRD

DRAUDZĪGS ATBALSTS SESTDIENAS ĢIMNAZIJAI TORONTO

Nauda, grāmatas un mantas jaunās paaudzes vajadzībām

Atkal reiz izskanējis Draudzīgais aicinājums. Toronto to atzīmēja nu jau tradicionālajā LTA sestdienas ģimnazijas sarīkojumā, kurā runu teica ģimnazijas direktors prof. V. Burkevics, pieminot Draudzīgo aicinājumu Latvijā un minot skaitliskus datus un statistikas piemērus tā īstenošanā.

TLN teātris Mildas Bērziņas - Muižarājas vadībā izrādīja E. Skujenieka komēdiju 4 cēlienos Diriģents, ko Toronto latvieši pirmo reizi redzēja šī paša ansambļa izpildījumā jau pirms dažiem gadiem. Lugā daudz humora, un aktieri šos komiskos momentus arī labi parādīja, sevišķi Harijs Jansons biedrības valdes locekļa Bulīša lomā, skatītājos izvilinādams daudz skaļu smieklu. Labi savās lomās turējās E. Pētersons, Biruta Tīruma, Vilnis Brasliņš, Velga Jansone un Juris Dzeguze, nemaz jau nerunājot par pašu Mildu Bērziņu. Alberta Liepiņa apkalpotājs Pēteris likās mazliet piespiests, bet netrūka arī viņam labi izveidotu humoristisku brīžu. Pabāls šoreiz bija diriģents E. Grotāns un redaktors J. Aveniņš, bet tas varētu būt skatuves pieredzes trūkuma dēļ. Par lugas dekorātīvo ietērpu bija gādājis P. Kārkliņš.

Pāri par 300 skatītāju ar labsajūtu izsmējās caurvisiem 4 cēlieniem, un lugas nobeigumā netrūka jūsmīgu aplausu tēlotājiem. Par izrādi ieņemts $445,46, no kā jāatņem šiki izdevumi.

Draudzīgais aicinājums sestdienas ģimnazijai šogad vēl devis grāmatu skapi no Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības, prāvas naudas summas no A. Garneja, J. Goba un Toronto korporāciju kopas — $110 kopsummā, novusa galdu no P. Tillinga, laikraksta Latvija Amerikā brīvabonementu mācības gada laikā no laikraksta apgāda un 27 grāmatas, ko dāvājuši Mirdza Gruzīte, Alma Siliņa, Andrejs Ozoliņš, J. Mežaks, prof. V. Burkevics un V. Slaviešs.

Tāpat regulāru materiālu atbalstu ģimnazijai sniedz arī I ev. - lut. draudze, dodama telpas mācībām, un Sv. Jāņa draudze ar prāvām naudas summām.

Tā Draudzīgais aicinājums Toronto ģimnazijā šogad piepildījies ar uzviju, atstādams siltumu skolotāju, audzēkņu un devēju sirdīs.

TLN teātris ģimnazijai par labu uzveda E. Skujenieka komēdiju Diriģents. Vidū režisore M. Bērziņa - Muižarāja.
J. Kreiļa uzņ.

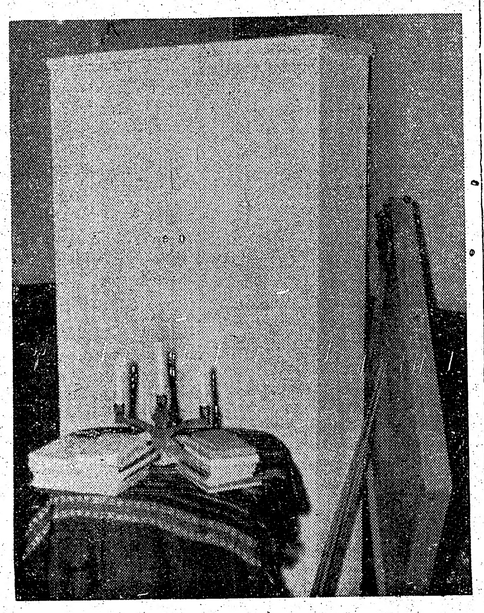

LSD apvienības ģimnazijai dāvātais grāmatu skapis

BEZ IEMAKSAS UN TIKAI PAR $1.00 NEDĒĻĀ

jūs varat iegādāties Amerikā modernāko un elegantāko rakstāmmašīnu

S M I T H - C O R O N A, SILENT - SUPER, PORTABLE.

Cenas, ieskaitot excise tax, tikai angļu valodai $132.00, plūs latviešu valodai $137.30

Nepalaidiet šo izdevību, rakstāmmašīna ir noderīga un nepieciešama katrai mājai. Mašīnas ir 4 pasteļkrāsās: zilā, zaļā, pelēkā un rozā. Nosūtām arī uz Kanadu. Ar pilnu tūlītēju samaksu 20% atlaide.

Krājumā ir arī mazās ceļojuma HERMES mašīnas — $74.50.

Ar latviešu valodas mašīnām var netraucēti rakstīt citās valodās.

SMITH - CORONA Dealer

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA

ČIKĀGAS ZĒNIEM UN MEITENĒM — LATVISKAS SIRDIS

Z. Lazdas un K. Skalbes vakars ar referātiem un dziesmām

Sniegiem puteņojot, stāstnieka V. Muižnieka dzīvoklī pie sveču gaismas radot klusi saulaino Skalbes atmosfairu, 11. janvārī pulcējās rakstnieka cienītāji — jaunieši. V. Muižnieka stāstījums bija izjusts un labi sagatavots. Sveču liesmām metot ēnas, telpu pildīja Skalbes uzburtie pasaku tēli.

Lai stāstījums nebūtu vienmuļš, to arī jauki illustrēja. Rakstnieks Laimonis Streips ar izjūtu nolasīja „Nabaga Bramiņs". Tāpat siltu nokrāsu vakaram piešķīra dziesmas, kuŗas iepina kā referāta starpbrīžos, tā arī pēc tā. Pēc pārrunām jaunieši atspirdzinājās pie siltas liepu ziedu tējas ar medu. Un tas viss bija skaļbiski, skaisti, klusi un sirsnīgi.

Arī dzejnieces Z. Lazdas vakars bija īsti latvisks. To vadīja Gita Gertsone. Galvenās referentes bija Ilze Šmidchena, dzejnieces bijusī skolniece, kas referēja par Lazdu kā cilvēku. Otra referente — baltu filoloģe Cēbere — stāstīja par Zinaīdas Lazdas dzeju. Abi referāti bija izjusti un klausītājus nenogurdināja. Tos illustrēja deklamācijas. Vakara atlikumu — 144 dolarus, nosūtīja slimajai dzejniecei, vēlreiz pasvītrojot, ka trimdas jaunatnei ir latviska sirds.

Čikāgas latviešu jaunatnes apkārtrakstu greznoja Z. Lazdas dzejolis Dāvana:

Es savu sapni tev dodu,
Ņem viņu, liec
Sev pagalvī naktī
Un laimīga tiec.

Es savu dienu tev dodu ....
Vai tu to vied?
Kā puķe balta
Lai viņa zied.

Es savu dziesmu tev dodu —
Mūžs ātrais riet —
Pie tevis lai viņa
Paliek un dzied.

A. O.

ARIJA KELLIJA KONCERTS BOSTONĀ

ASV latviešu vokālās mākslas pasaulē, šķiet, nepārprotami izcēlušies divi jaunās paaudzes baritoni — A. Kellijs un Dr. J. Kļaviņš.

Pirmais iepriecina austurmpiekrasti, otrs — vidieni. Kellijam Bostonā jau ir stabila cienītāju saime. To skaidri liecina apm. 300 klausītāju pēdējā viņa koncertā.

A. Kellija simpatiskais balss tembrs, izcili skaidrā dikcija, smalkjūtīgais priekšnesums un izlīdzinātais belkanto dziedājums ir viņa panākumu atslēgas. Tāpat programmu Kellijs sastāda priekšzīmīgā stilā, atsakoties no lētajiem efektiem.

Bostonas koncertu dziedonis veica, būdams nevesels (saaukstējies), bet viņa priekšzīmīgā māka rīkoties ar savu tēcami skolotā balsi deva iespēju izvairīties no kļūmēm, izņemot A. Kalniņa „Tev" dziedājumā, kur pavīdēja maza indispozīcija.

Italiešu vecmeistara Kačini (Caccini) dziesmas iepriecināja ar izlīdzināto dziedājumu. Bēthovena ciklā „An die ferne Geliebte" Kellijs pierādīja sevi par rutinētu kamerdziedoni. Šis cikls ar savu viengabalainību un 6 poēmu attēlojuma efektiem ir labākais no viņa visiem dziesmu cikliem. Šis cikls ir Bēthovena vienīgās un nelaimīgās mīlestības atblāzma — pilns siltas izjūtas un cēla maiguma. — Verdi „Likteņa varas" dziedājumos iepriecināja balss skaņīgums un drāmatiskums. — Publikai patika reti dzirdētā D'Albera Dejas dziesma (opera „Ieleja").

Daudzajās piedevās netrūka arī joviālās Poļa dziesmas (J. Kalniņa „Lolitas Brīnumputns"), akcentējot komiskās puantes.

Pavadītāja darbu veica Anatolijs Bērzkalns (Ņujorka) ar apbrīnojamu precizitāti un lietiškību. Šķiet, austrumpiekrastē A. Bērzkalnam līdzinieku nav.

Koncerts pierādīja, ka nopietniem koncertiem Bostonā klausītāju vēl netrūkst.

Tāpat jaunās Daugavas Vanagu mītnes zāle izrādās ar tīri teicamu akustiku, koncertiem piemērota.

Bostonieši tagad ar interesi gaida prominentā Toronto ansambļa „Kalvis" viesošanos. Kk.

VIESĪBU UN SARĪKOJUMU TELPAS AR GALDU KLĀŠANU

LATVIEŠU KLUBĀ

284 Sherbourne St., Toronto (pie Gerrard)

Kluba ekonome - biedrene Inta Purva.

MO 1640 WA 3-8164

SEKMĪGI DARBI UN ATZINĪGI VĀRDI . . .

(Pārnesums no 2. lpp.)

zemju presē. Nodibināms ciešāks kontakts ar DV CV informācijas daļu, no kuŗas iespējams saņemt dažādus informātīvus materiālus. Pārrunājot informācijas darbu, delegāti veltīja daudz laika šī svarīgā jautājuma apspriešanai. Sanāksme atzina, ka šis darbs ir tikpat svarīgs kā aprūpes darbs, tāpēc jārod iespējas sagādāt vairāk līdzekļu šī mērķa sekmēšanai. Plašu atreferējumu par veikto un nākotnē darāmo informācijas laukā sniedza Komitejas Latvijas brīvībai loceklis V. Hazners. Pārsprieda valdes priekšsēža un preses pārstāvju paredzamo braucienu uz Otavu š. g. 10. februārī, kur Kanādas federālā valdība aicinājusi jaunkanadiešu laikrakstu izdevējus un redaktorus uz apspriedi, lai noskaidrotu dažus principiālus jautājumus, galvenokārt, par ieceļošanas noteikumu mīkstināšanu tjem Eiropā esošajiem bēgļiem, kuŗi savā laikā netika ielaisti Kanadā veselības traucējumu dēļ. Tāpat delegāti deva norādījumus par politiskiem jautājumiem, kas varētu pacelties apspriedes laikā vai privātās sarunās.

Jaunatnes daļas ziņojumu sniedza A. Beitāns, aizrādot, ka piedalījies vairākos jaunatnes kongresos. Daļas vadītājs ziņoja, ka atbalstītas latviešu skolas, skautu un gaidu organizācijas ar grāmatām un ziedojumiem. Jaunatnes audzināšanas vajadzībām DV Kanadā izdeva grāmatu Gadskārta latvju dainās. Sakarā ar Draudzīgā aicinājuma dienu sanāksme nolēma šī izdevuma 20 grāmatas ziedot latviešu skolām Kanadā.

Kasiera ziņojumu sniedza A. Lucs. Uz 1. 1. 1957. kasē $339,03, bankā $2.815,60

Pēc kases pārskata apspriešanas, pieņēma budžetu 1957. gadam 1000 dol. apmērā, reizē to paaugstinot par $100,00, tā palielinot līdzekļus informācijas darba sekmēšanai.

Centrālās valdes ziņojumu sniedza K. Purmals, bet par saimnieciskajiem pasākumiem ziņoja V. Mukts. Par sekretāra darbību ziņoja P. Vītols.

Nodaļu ziņojumus sniedza: Hamiltonas nod. — J. Gailītis, Toronto — J. Fogelis, St. Katarīnes — P. Vītols, Bramptonas — J. Rouis, Sadberijas — Z. Neimanis, Manitobas — D. Traščenko, Montreālas — A. Zeltiņš, Niagaras — J. Celms, Londonas — A. Liepiņš, Norandas — A. Putniņš, Albertas — V. Mukts. Dāmu kopas ziņojumu sniedza M. Gruzīte, aizrādot, ka dāmu kopas veic lielu darbu aprūpes laukā. Piem., Toronto dāmu kopa gada laikā aprūpei savākusi ap 1000 dol.

Pilnsapulcē nebija pārstāvētas Britu Kolumbijas, Kičeneras un Edmontonas nodaļas, kuŗas nebija sūtījušas savus delegātus, ne arī pilnvarojušas citus. Pilnsapulcē nebija ieradušies Goda tiesas locekļi, kāpēc arī ziņojums par tās darbību izpalika. Valdes priekšsēdis šinī jautājumā paskaidroja, ka aizvadītajā gadā nav bijis neviena gadījuma, kad lietu kārtošanā būtu bijis jālejaucas Goda tiesai.

Revīzijas komisijas ziņojumu par DV KV darbību sniedza priekšsēdis A. Akmens. Noklausījušies ziņojumu, pilnsapulces dalībnieki konstatēja, ka DV darbs pagājušajā gadā bijis atzīstams un svētīgs. Par neatlaidīgu darbību sabiedriskajā laukā pilnsapulce izteica pateicību visiem valdes locekļiem, kā arī ikvienai DV amatpersonai un biedram, bet jo sevišķu pateicību — Kanadā dzīvojošiem latviešiem, kas veltījuši DV organizācijai lielu uzticību un atbalstījuši to darbu, ko DV veic latviešu tautas labklājības celšanai un cīņai par Latvijas brīvības atgūšanu.

Pieskaroties turpmākai darbībai, pilnsapulce nolēma darbu turpināt uz līdzšinējās bazes: vākt ziedojumus visiem iespējamiem līdzekļiem, atbalstīt latviešu organizācijas, veicināt LNAK darbu, iedzīvināt Vispasaules latviešu apvienības darbu, turpināt saimniecisko pasākumu tālāku izveidošanu, atbalstīt DV mēnešrakstu, ieteicot katram DV organizācijas biedram abonēt šo izdevumu.

Stājoties pie amatpersonu vēlēšanām, sapulces vadība konstatē, ka piedalās 13 balstiesīgi delegāti. Amatpersonas balstiesības nebauda. Pilnsapulces dalībnieki vispirms uzstādīja kandidātus DV CV priekšsēža vēlēšanām: V. Janumu, V. Hazneru, A. Vanagu. Par kandidātiem priekšsēža amatam ievēlēja V. Janumu ar 9 b. un V. Hazneru ar 8 b., A. Vanags dabūja 6 balsis.

Kanadas valdes priekšsēža amatam par kandidātiem uzstādīja V. Muktu, A. Liepiņu un A. Putniņu. Par valdes priekšsēdi ar 12 balsīm ievēlēja V. Muktu.

No 3 uzstādītajiem kandidātiem par vicepriekšsēdi ar 7 balsīm ievēlēja L. Līdumu.

Valdes locekļu amatiem tika uzstādīti 11 kandidāti, no tiem ievēlēti: A. Lucs ar 13 b., P. Vītols — 12, Bencons — 11, Ronis — 13, A. Beitāns — 7, P. Broks — 6, A. Stengels — 6. Kandidātos paliek A. Zibens un J. Breikšs. Revīzijas komisijā ievēlēja A. Putniņu ar 12 b., V. Čuriški — 9 un A. Akmeni — 6.

Turpinot debates par turpmāko darbību, plaši pārrunāja kultūras nozares jautājumu. Delegāti vienojās, ka, lai gan kultūrālie sarīkojumi ne katreiz nod atlikumu, tos rīkot ar DV KV kultūras daļas starpniecību, iespējamību robežās turneju veidā. Sarīkot pēc iepriekšējo gadu parauga DV dienas Kanadā, sazinoties ar ASV. No DV dienu sarīkojuma tīrā atlikuma vismaz 20 proc. iemaksājami DV KV, kas būs nodrošinājums izdevumiem, kuŗi ceļas šīs dienas rīkojot, un dotu iespēju sniegt labāku programmu. Delegāti nolēma pēc citu zemju parauga Kanadā rīkot DV meistarsacīkstes šaušanā, tās noslēdzot DV dienās. Šaušanas sacīkstes izdarāmas nodaļās savlaicīgi, lai DV dienu laikā varētu izšķirt labākos šāvējus.

Apspriežot DV Toronto nodaļas iesniegumu par iestāvējušos parādu no tiem laikiem, kad nodaļā par kasieri bija V. Adītājs, noklausījās Rubesa paskaidrojumus. Pēdējais aizrādīja, ka viņš nekādā gadījumā sevi neatzīst par vainīgu, kāpēc pret viņu vērstā prasība būtu svītrojama. Varētu būt runa par to, ka viņš no savas puses ziedotu DV organizācijai attiecīgu summu, kaut gan tāda DV no viņa nepienākas. To ievērojot, pilnsapulce nolēma uzturēt prasību pret Adītāju, bet no pārējiem, pret kuŗiem vērsta prasība, pieņemt ziedojumus, pie kam tādu saņemšanas gadījumā, prasību svītrot.

LA saimn. vadītājs ziņoja, ka V. Kaļiņš iesūdzējis tiesā LNAK valdes priekšsēdi A. Sveuni par pagājušajā gadā laikrakstā ievietoto viņa atbildes rakstu „Ne kauna, ne goda". Minēto rakstu bija parakstījis tā autors, bet izrādās, ka pēc Kanadas likumiem atbildība jāņes arī izdevējam. Savā sūdzībā V. Kaļiņš pieprasa „zaudējumu" atlīdzību $40.000 apmērā.

Pilnsapulcei noslēdzot, sapulces vadītājs pateicās visiem delegātiem par vērtīgajiem ierosinājumiem un disciplinēto izturēšanos sapulces laikā, kā arī pateicās DV Toronto nodaļai par telpām un Dāmu kopai par līdzdalību pilnsapulces noorganizēšanā.

IGAUŅU CHRONIKA

Igauņu nacionālā komiteja ASV sanāca uz savu pirmo sēdi 19. janvārī. Līdzšinējais prezidents Augusts Kersna atkal ievēlēts tanī pašā amatā. Komitejā ir 30 locekļu, kas izvēlēja 10 prezidija locekļus.

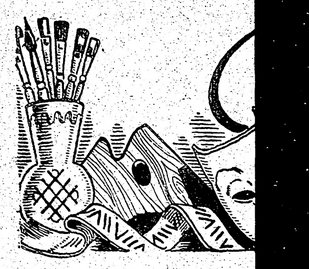

PIE ERN

Apgaroto M

1934. gada novembrī Rīgā, otas un citu tēlojošās mākslas rīku meistars Suta skrēja kā smilšu viesulis — jaunā Mākslas akadēmijas absolvente Erna Geistaute bija iecelta par Sabiedrisko lietu ministrijas konsultanti Rīgas pilsētas izdaiļošanai 18. novembra svinībām.

Nedrīkstam aizmirst Sutas studijas un valsts Mākslas akadēmijas attieksmes, kas bija, kā saka „uz nažiem".

Bet tā kā Geistaute cienīja Sutas studijas kvalitāti, tad tā savu nodomu īstenošanai palīgā ņēma studijas audzēkņus, kuŗu starpā sadaļīja ne vien savus honorārus, bet pat godalgas — tā pati palika dama bešā . . .

1938. gadā Geistaute sāk strādā un izstādīt darbus tikai pastel Šīs gleznošanas veids ir visā pa saulē it kā ēnā pamests. Bet Geis

Madonna — I

A. VOITKUS

Āstridas Robežgruntnieces vi

53.

Ceļa biedriem nevienam n
mēteli un salt uz klāja.
Un tāpēc te bija labi.
Bet šorīt viņš nebija
sēdies savā ierastajā viet
vīrietis un sieviete un, tu
ņam garām līdz klāja ma
atpakaļ un apsēdās uz sol
na siena, pie kuŗas bija
kārti ugunsdzēšanas pied
Tie bija latvieši, vīrs
viņi bija iepazinušies, be
mi turējās savrup un ari
kā nepieciešams kopā ar
no kuģa vairs nesatiksies.
Sav. Valstīm, bet Imant
dienviddaļa.
Viņi runāja paklusā
dzirdēja gandrīz ik vār
noslēpumos, bet sarunas
un vispārīga, un pēc neil
rādīt, ka Rudumu noslēp
Sarunu iesāka pats
„Pēdējais rīts . . .
katrs uz savu pusi . . .
„Tā jau mēs norunā
dzirdēt, ka viņa par to n
esam šķirušies . . .
„Pirms divpadsmit g
gada atkal viens otru sa
lāti . . .
„Ak, Gunar," viņas
lāti . . . Pats tu zini, ka
jums bija tāds, kas pra
bija, tiklīdz tiksim pāri.

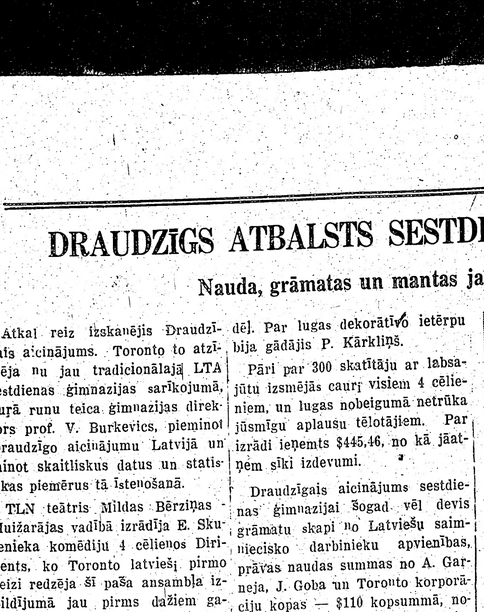

GIRTS SALNAIS

ŠĪPOLS un ORCHIDEJA

ROMĀNS

(11. turpinājums)

Vinnijs Gerriks uzcēla kalnā lopkautuvi, skārni un galā — piebūvi, divkārt biezām mūra cietoksņa sienām. Aiz tām plūdu starplaikos un mēnešos, kad nākamais jaunais Gerriks vēl bija patālu no savas pirmās dzimšanas dienas, ar labu peļņu Lote pārdeva atpakaļ oleandriešiem no tiem plūdu laikos iegūtās vērtslietas.

Vinnijs jutās, kā mazais Dāvids, kas notriecis garšlauku milzi Goliātu. Viņš rakstīja savu pirmo pantu dzimtas bībeles vāka iekšpusē:

„Lūk, nu tie (oleandrieši) nāk un lūdzas. Tie mani un manu sievu padzina prērijā. Lai nolādēts tas no jums, maniem Gerrikiem un Gerriku Gerrikiem, kas tiem to piedos; kas mitinās viņu meitas savās gultās; kas ies pāri upei meklēt palīdzību. Cilts, esi saliedēta pret saviem ienaidniekiem. Mozu, izsmej un iznīcini mīdiešus. Nesaudzē tos, kas izgudrību velk priekšā glēvulībai, kā rupucis kaulu pāri savai mīkstai miesai."

Vinnijs Gerriks vēl daudz ko rakstīja bībeles vākā, un no tā cēlās Gerriku „Patiesās ticības brālība". Taču tagad nevienam nebija ko rakāties izbalējušos rakstos. Par Gerrikiem Aberdīnā varēja dabūt ziņas visur.

Viņu vārds bija, kur tik pagriezi aci, — veikalu izkārtnēs, laikrakstu sludinājumos; tas zibēja virsjumtiem neona gaismām rakstīts, un to izkliedza radio un televīzijas skaļruņi: Gerriki bija banku biļetenos, draudžu sarakstos, masoņu ložu brālību grāmatās, kolledžu un universitāšu pārskatos, sabiedrisko klubu protokolos, laikrakstu personāliju ikdienas chronikās. Vismaz, pa kādam Gerrikam bija visur. Neielaižoties tiešās vai netiešās darīšanās ar kādu no Gerrikiem, Aberdīnā nevarēja tikt ne uz priekšu, ne atpakaļ.

Pēteris Sams iebrauca plašā, atklātā pagalmā, kur balta piecstāvnieka priekšā, ceļi melna asfalta lokos, liecās ap gludi apcirptajiem zāļājiem, pārbagāti izrotātiem cinniju, dāliju un asteru dobēm.

Virs nama trešā stāva logu rindas mirdzēja zeltīts uzraksts:

„Aberdīnas Kalnu slimnīca. Lotes un Vinnija Gerrika dibinājums."

Dažas vecas medusķļavas guldīja robainas ēnas laukumā un pār fontānu ar zeltspārnota eņģeļa attēlu. Pagalma abās mālās auto novietnēs kustējās ļaudis un mašīnas. Aiz slimnīcas centrālās ēkas, pusmežonīgā parkā, baltojās jaunas un vecas celtnes. Arvien vēl dūmakainā gaisā tās spogoja priecīgā vizmā, it kā iekad šinī vietā nenolaistos ne puteklis, ne rūpnīcu kvēpu melnās plūksnas. Zāles svaigais zaļums, koku spēcīgais kuplums, krūmāju un vīteņu brīvais savijums un ēku dzidrās krāsas šķita izdvešam neaprobežojamu dzīvības alku, kam tuvumā vismazāk tiktos apstāties ūdevei.

Pēterim netīkās slimnīcas un viss, kas ar tām sakarā, bet šī ainava allaž to atbrīvoja kā no kāda grūtuma. Ik pārvakarus viņš te ieradās sagaidīt drauga tikusi nelāga sēkļos. Taču ne viņa pati, ne pārējie trīs tādēļ nezaudēja galvas. Viņi plānoja, darbojās, atmeta iesākto un uzsāka jaunus gājienus, meklējot īstos vīrus un īstos vadus, lai jauno farmaceiti dabūtu atkal savā vidū. Neveiksmes bieži skumdināja, darīja nemierīgus, drūmus un niknus, bet vājuma brīži pārskrēja, un atkal viss tika sākts no gala.

Pēteris apturēja auto un, pārsēdies blakus sēdekļī, paslepus pavēroja Lailu, iekāpjot un sēžoties pie stūres. Šaurā seja bija bāla un nesmaidīga. Tās āda likās gandrīz caurspīdīga, balta, balta, it kā segta ar dzidru, vizošu pārvalku. Bet aiz visa tā nerādījās ierastais dzīvīgums. Tikamais zods šķita pārvērties saltas materijas trīsstūrī; vaigu kaulu vārais liekums, plaksti, paplatās pieres iedobums virs acīm, un mazais, gandrīz taisnēs veidotais deguns, drusku uz priekšu pastieptās lūpas, kā divas sarkanas ziedlapas — viss bija trausls un pārliekā mierā, nekādi nesaskanot ar degsmīgo, sprēgājošo skatienu.

Ļoti uzmanīgā kustībā viņa pieķērās motora atslēgai, un Pēteris, kā redzējis ko neatļautu, ātri pagriezās projām, sākdams pārlasīt zeltīto rakstu dziednīcas sienā. Bet kā vienmēr, dienās, kad Lailai manāmas nepatikšanas darīja labā roka, puisim uzmācās senas derdzīgas atmiņas un gribējās maigi, maigi pievilkt pie sevis jauno sievieti un glāstīt, žēlot un atvainoties. Tā bija muļķīga iedoma. Un kas to uzdrošinātos? — Žēlot Lailu? — Viņa vienā mirklī kļūtu ļauna un zvērīga. No ārpuses it kā metallā lietā meita brīžiem spēja uzliesmot un bīstami kvēlot.

„Ievēro, Lailas temperaments ir vienmēr iekniebts zobos," Ole mēdza klusi paņirgāties, kad pašu neuzmanības dēļ bija viņu sakaitinājuši.

Pēteris uzdrošinājās paskatīties Lailā, kad rati sāka kustēties. Stūri īstenībā vadija tikai kreisā roka, bet šādās riezēs labā, ietērpta melnā smalkādas cimdā, nekad pavisam neatlaidās no rata. Būtu tīrās briesmas, ja kāds nojaustu, ka tā sāp un, ļaunākā gadījumā, ir gandrīz nelietojama.

„Uz augstskolu?" Laila prasīja, nepagriezdama galvu.

„Jā."

(Turpinājums sekos)

RDI . . .

nadas valdes priekšēža ama- par kandidātiem uzstādīja V. tu, A. Liepiņu un A. Putniņu. valdes priekšsēdi ar 12 balsīm ēja V. Muktu.

3 uzstādītajiem kandidātiem vicepriekšsēdi ar 7 balsīm ie- a L. Līdumu.

ldes locekļu amatiem tika uz- ti 11 kandidāti, no tiem ievēlē- A. Lucs ar 13 b., P. Vītols — Bencons — 11, Ronis — 13, A. āns — 7, P. Broks — 6, A. gels — 6. Kandidātos paliek ibens un J. Breikšs. Revīzijas sijā ievēlēja A. Putniņu ar 12 . Curiški — 9 un A. Akmeni —

urpinot debates par turpmāko ību, plaši pārrunāja kultūras res jautājumu. Delegāti vieno- ka, lai gan kultūrālie sarīko- ne katreiz tiod atlikumu, tos t ar DV. KV kultūras daļas pniecību, iespējamību robežās eju veidā. Sarīkot pēc iepriek- gadu parauga DV dienas Ka- ā, sazinoties ar ASV. No DV u sarīkojuma tīrā atlikuma az 20 proc. iemaksājami DV kas būs nodrošinājums izde- iem, kuŗi ceļas šīs dienas rī- ot, un dotu iespēju sniegt labā programmu. Delegāti nolēma citu zemju parauga Kanadā rī- DV meistarsacīkstes šaušanā, noslēdzot DV dienās. Šaušanas ikstes izdarāmas nodaļās sav- ģi, lai DV dienu laikā varētu kirt labākos šāvējus.

pspriežot DV Toronto nodaļas niegumu par iestāvējušos parā- no tiem laikiem, kad nodaļā par ieri bija V. Adītājs, noklausījās hesa paskaidrojumus. Pēdējais rādīja, ka viņš nekādā gadījumā neatzīst par vainīgu, kāpēc t viņu vērstā prasība būtu svīt- ama. Varētu būt runa par to, viņš no savas puses ziedotu DV ganizācijai attiecīgu summu, ut gan tāda DV no viņa nepie- kas. To ievērojot, pilnsapulce lēma uzturēt prasību pret Adītā- bet no pārējiem, pret kuŗiem rstu prasību, pieņemt ziedoju- us, pie kam tādu saņemšanas dījumā, prasību svītrot.

LA saimn. vadītājs ziņoja, ka V. liņš iesūdzējis tiesā LNAK val- s priekšsēdi A. Sveuni par pagā- šajā gadā laikrakstā ievietoto na atbildes rakstu „Ne kauna, ne oda". Minēto rakstu bija paraks- ījis tā autors, bet izrādās, ka pēc anadas likumiem atbildība jānes ī izdevējam. Savā sūdzībā V. Ka- ņš pieprasa „zaudējumu" atlīdzī- u $40.000 apmērā.

Pilnsapulci noslēdzot, sapulces adītājs pateicās visiem delegātiem ar vērtīgajiem ierosinājumiem un isciplinēto izturēšanos sapulces aikā, kā arī pateicās DV Toronto odaļai par telpām un Dāmu ko- ai par līdzdalību pilnsapulces no- rganizēšanā.

IGAUŅU CHRONIKA

Igauņu nacionālā komiteja SV sanāca uz savu pirmo sēdi 9. janvārī. Līdzšinējais prezidents ugusts Kersna atkal ievēlēts ta- ī pašā amatā. Komitejā ir 30 lo- ekļu, kas izvēlēja 10 prezidija ocekļus.

---

u ne viņa pati, ne pārējie trīs Viņi plānoja, darbojās, atme- unus gājienus, meklējot īstos jauno farmaceiti dabūtu at- es bieži skumdināja, darīja ne- knus, bet vājuma brīži pārskrē- kts no gala.

to un, pārsēdies blakus sēdek- ulu, iekāpjot un sēžoties pie bāla un nesmaidīga. Tās āda ga, balta, balta, it kā segta ar . Bet aiz visa tā nerādījās ie- mais zods šķita pārvērties sal- vaigu kaulu vārais liekums, iedobums virs acīm, un mazais, s deguns, drusku uz priekšu vas sarkanas ziedlapas — viss mierā, nekādi nesaskanot ar katienu.

tībā viņa piekērās motora atslē- zējis ko neatļautu, ātri pagrie- ārlasīt zeltīto rakstu dziednīcas dienās, kad Lailai manāmas ne- roka, puisim uzmācās senas der- bējās maigi, maigi pievilkt pie glāstīt, žēlot un atvainoties. Tā n kas to uzdrošinātos? — Žēlot mirklī kļūtu ļauna un zvērīga. lā lietā meita brīžiem spēja uz- lot.

mperaments ir viennēr iekniebts si paņirgāties, kad pašu neuz- sakaitinājuši.

ās paskatīties Lailā, kad rati sā- tenībā vadīja tikai kreisā roka, tērpta melnā smalkādas cimdā, idās no rata. Būtu tīrās bries- . ka tā sāp un, ļaunākā gadīju- jama.

Lāila prasīja, nepagriezdams

(turpinājums sekos)

PIE ERNAS GEISTAUTES VĀCIJĀ

Apgaroto Madonnu gleznotāja bez sava molberta

1934. gada novembrī Rīgā, otas tautei ir drosmes diezgan meklēt un citu tēlojošās mākslu rīku un atrast jaunas formas un tech- meistars Suta skrēja kā smilšu nisko apdari šādam gleznošanas viesulis — jaunā Mākslas akadē- veidam. Tā ir pat tik pārdroša, ka mijas absolvente Erna Geistaute sāk pastelī pagatavot miniatūras, bija iecelta par Sabiedrisko lietu pie kuŗām pat gleznotāji — eļļas ministrijas konsultanti Rīgas pilsē- meistari — ne labprāt strādā. tas izdaiļošanai 18. novembra svi- Kaut panākumu netrūkst, pati nībām. māksliniece tomēr atkal ir zaudē- tāja. Darba dziņa ir tik liela, ka

Nedrīkstam aizmirst Sutas stu- aizmirsts tiek prozaiskais cilvēka dijas un valsts Mākslas akadēmi- ķermenis. Tas sabuntojas, un māk- jas attieksmes, kas bija, kā saka slinieces saslimst. „uz nažiem".

Bet tā kā Geistaute cienīja Su- Slimība ir ilga. Ir gan brīži, kad tas studijas kvalitāti, tad tā savu var atkal strādāt, bet šo darbu nodomu īstenošanai palīgā ņēma traucē dažādās kara laika pārmai- studijas audzēkņus, kuŗu starpā tas. sadaļija ne vien savus honorārus, bet pat godalgas — tā pati palik- Ir pēdējās kara dienas Berlīnē. dama bešā . . . un Geistaute ir tur — atkal sli- mības gultā. No Latvijas paglābti

1938. gadā Geistaute sāk strādāt tikai daži darbi. Tas viss. Kāds un izstādīt darbus tikai pastelī. zviedru žurnālists daudz palīdz Šis gleznošanas veids ir visā pa- mākslinieces veselības atgūšanai. saulē it kā ēnā pamests. Bet Geis- Un kara beigās arī pēdējie paglāb-

Madonna — Ernas Geistautes gleznā.

tie darbi aiziet pateicībā par šo palīdzību. Zviedrijas gleznu gale- rijās tie tiek novērtēti ar to laiku „dīpīšiem" pasakainām summām. Bet Geistautei no tā netiek nekas.

Pēc kara Vācijā māksliniece piedalās dažās izstādēs. Vairāk gan pieraduma nekā sirdsdedzes dēļ, jo darbu kvalitāte pašas acīs liekas zema. Nav vēl iespējams Gordija mezglā sapinušos sajūtu pavedienu atšķetināt. Bet ir re- dzīgas acis, kas Geistautes darbos saskata plašā vēriena mākslinieci. 1952. gadā viņa pēkšņi saņem aici- nājumu doties uz Berlīni, kur jā- iekārto pretkomūnistiskās propa- gandas izstāde un kluba telpas Berlīnes Techniskā augstskolā. amerikānis no Komitejas Eiropas brīvībai pasniedz lidmašīnas biļeti, Berlīnē parāda milzu kvadratūras tukšas telpas, vienkārši pasaka, ka tur jārada pretkomūnistiska iz- stāde, kur būtu pārstāvētas visas Eiropas tautas un — atstāj māksli- nieci vienu.

„Darbs mani nekad nav pievīlis," savās atmiņās stāsta pati Geistau- te, „bet toreiz arī man pašai likās, ka esmu par sīku šī milzīgā uzde- vuma priekšā."

Bet laika ir maz. Skeptiski ir arī Techniskās augstskolas audzēkņi un vācu mākslinieki, kas doti Gei- stautei talkā, jo tie netic, ka vāja sieviete var veikt uzdevumu, kam nav nospraustas pat galvenās vad- līnijas.

Tomēr izstāde divas stundas pirms atklāšanas ir gatava. Ar lat- viešu mājasmātes rūpību pat grī- da ievaskota, — spīd un laistās. Kluba telpas ēl šodien ar savu mājību un neuzbāzīgo majestātis- kumu iepriecina apmeklētājus. Bet Komitejas Eiropas brīvībai līdzek- ļi, kas paredzēti šai grandiozajai izstādei, ir izsmelti un — Geistaute saņem honorāru, kas tikko spēj segt viņas personiskos izdevumus.

Tā ir gājis divdesmit piecus ga- dus (jo pag. gadā Geistaute varēja atskatīties uz 25 gadiem gleznieci- bā) Nesavtīgā darbā savas gleznas tā izkaisījusi visā pasaulē — kā zelta graudus vējā, jo tie viņai pa- šai nav auglus nesuši. Geistaute pašreiz apmetusies gleznainajā Ba- vārijas pilsētiņā Veilheimā.

Ieejot mākslinieces mazajā dzī- voklītī, ko tā dala ar savu vīru — rakstnieku un žurnālistu Pāvilu Klānu un savu māmiņu, pirmā lie- ta, ko redzu, ir daudzās grāmatas — latviešu, angļu, vācu un fran- ču valodā. Grāmatu plaukti līkst

(Nobeigums 8. lpp.)

Valdis Krāslavietis

MIRUŠO PIEMIŅAS DIENĀ

Atceros brāzmainās dienas, —
Degām mēs līdzi ar lāpām;
Ilgas mūs vienoja vienas;
Sudraba spārnus mēs slāpām.

Daudz vēju ir skrējis pār kāpām,
Daudz pēdu ir aizputināts —
Mūžīgi tekošo smilti
Lai mēģina noturēt kāds!

Ar vājās ticības diegiem
Svārki nu jālāpa būs
Un atmiņu plānajām skrandām,
Kuŗas vairs nesilda mūs.

Mirušo piemiņas dienā
Sveci es aizdedzinu.
Uguns lai aizlūdz par spārniem, —
Aizlūdz par dvēselēm tu . . .

INGUS NĀRUNS TURNEJĀ

Mūsu ievērojamais čellists Ingus Nāruns pašreiz atrodas turnejā ar Bostonas simfonisko orķestri un aizsniedzis jau Key West punktu dienvidos, koncertējis Floridā, un tālāk dosies uz Kubu un Havannu. 4. martā Bostonas simfoniskais orķestris koncertēs Toronto. A. Nāruns orķestrī ir pirmais čellists.

TUVOJAS GLEZNOTĀJA J. KALMĪTES JUBILEJAS IZSTĀDE

Gleznotājs J. Kalmīte 2. un 3. martā atklās savu 50 gadu atceres gleznu izstādi Mineapolē, latviešu draudzes namā, 3152 - 17th Ave, S.

Šai sakarā ir nodibinājusies jubilejas komiteja, kuŗā piedalās prof. J. D. Akermanis, V. Bērziņa - Baltiņa, A. Dārziņa, K. Lesiņš, E. Tūters u. c. Komiteja aicina bij. J. Kalmītes audzēkņus, viņa gleznu īpašniekus, draugus u. c. cienītājus, kas vēlētos sveikt jubilāru, sazināties ar A. Kaupiņu — 418 E. 26th Str., Minneapolis 4, Minn A-da

Uzņēmumā J. Kalmītes 50 g. jubilejas rīcības komitejas valde. No kreisās: R. Vītols, A. Kaupiņš un M. Rozentāle.

A. VOITKUS

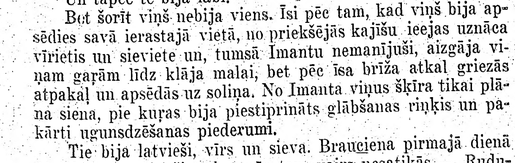

Āstridas Robežgruntnieces vīnete — ROMĀNS

53. turpinājums

Ceļa biedriem nevienam negribējās atstāt siltās kajītes, tīties mēteļi un salt uz klāja.

Un tāpēc te bija labi.

Bet šorīt viņš nebija viens. Īsi pēc tam, kad viņš bija apsēdies savā ierastajā vietā, no priekšējās kajīšu ieejas uznāca vīrietis un sieviete un, tumsā Imantu nemanījuši, aizgāja viņam gaŗām līdz klāja malai, bet pēc īsa brīža atkal griezās atpakaļ un apsēdās uz soliņa. No Imanta viņus šķīra tikai plāna siena, pie kuŗas bija piestiprināts glābšanas riņķis un pakārti ugunsdzēšanas piederumi.

Tie bija latvieši, vīrs un sieva. Brauciena pirmajā dienā viņi bija iepazinušies, bet pēc tam vairs nesatikās — Rudumi turējās savrup un arī Imantam nebija vēlēšanās būt vairāk kā nepieciešams kopā ar cilvēkiem, ar kuŗiem pēc nokāpšanas no kuģa vairs nesatiksies, jo Rudumi brauca cauri Kanadai uz Sav. Valstīm, bet Imanta ceļa mērķis bija turpat Kanadas dienviddaļa.

Viņi runāja paklusām, nogurušām balsīm, bet Imants dzirdēja gandrīz ik vārdu. Viņš negribēja noklausīties citu noslēpumos, bet sarunas sākumā likās, ka tā būs ikdienišķa un vispārīga, un pēc neilga brīža jau bija par vēlu celties un rādīt, ka Rudumu noslēpumu zina vēl cits.

Sarunu iesāka pats Rudums.

„Pēdējais rīts . . . " viņš teica, „un vakarā tad mēs — katrs uz savu pusi . . . "

„Tā jau mēs norunājām . . . " viņa atbildēja, bet varēja dzirdēt, ka viņa par to nepriecājās — „galu galā — mēs taču esam šķirušies . . . "

„Pirms divpadsmit gadiem," Rudums piekrita, „bet pirms gada atkal viens otru satikām . . . un izceļojām arī kā laulāti . . . "

„Ak, Gunar," viņas balss bija drusku nervoza, „kā laulāti . . . Pats tu zini, ka tas tikai vienkāršības labā, jo galvojums bija tāds, kas prasīja laulātu pāri. Mūsu noruna taču bija, tiklīdz tiksim pāri, tā katrs atkal iesim savu ceļu."

„Un tu man nekad nepiedosi? To vienu reizi nekad nepiedosi?"

„Piedot? Kas man tev piedodams? Par šo lietu jau tik daudz runāts, ka viņa man pat vairs nesāp. Tur vairs nekā nav, ko piedot — tāds tu esi bijis, un tāds tu būsi — kā kur ieraudzīsi glītākas kājas, tā skriesi tām pakaļ. Tāpēc jau šķīrāmies."

„Bet, Lienīt . . . Vai tu nedomā . . . Redzi, pēdējā gadā mēs esam bijuši gandrīz ik dienas kopā . . . ir atkal sarasts — tāpat kā agrāk Rīgā . . . tici man, tie nebija viegli gadi — bez tevis. Un kādreiz tu teici, ka mani milot . . . "

„Kādreiz! Kādreiz tu arī solījies būt man uzticīgs . . . Kas viss kādreiz notiks!"

„Bet cilvēki mainās, Lienīt? Katrs gads mūs pārveido, katra diena mums kādu šķautni notrin nost. Es vairs neesmu tāds, kāds biju Rīgā — tici man. Redzi, aust jau gaisma. Pēdējā diena uz jūras, — un tad mēs būsim jaunajā krastā. Vai nemēģināsim tur izkāpt — kopā? Un palikt kopā?"

„Kopā . . . " viņa nopūtās, „kopā . . . Un tad sāksies atkal tas pats!"

„Bet es esmu citāds! Es esmu pārvērties! Vai tu to neesi ievērojusi? Vai tu nevari . . . negribi ticēt?!"

Viņa ilgi neatbildēja.

Pie apvāršņa jau skaidri iezīmējās saullēkta vieta, un viļņu cepures pamazām kļuva sārtākas.

„Labi, Gunar," viņa beidzot atsāka, „iesim . . . mēģināsim kopā . . . Ir jau tiesa — mēs esam kļuvuši citādi . . . Abi . . . Citus laiks attālina, citus satuvina, citi nepaneš būt ik dienas kopā, citi nedrīkst atlaist otra roku, lai nekļūtu sveši. Mūs tālums ir tuvinājis."

Brīdi bija klusums, līdz Rudums vēl klusākā balsī ierunājās:

„Lienīt . . . man te līdzi mūsu šķiršanas papīrs . . . tiesas spriedums. . . . Vai tu nedomā, ka to vajadzētu? . . . "

Viņi abi piecēlās un roku rokā piegāja pie kuģa malas. Imants redzēja, ka Rudums sīkos gabaliņos saplēsa kādu papīru un izkaisīja jūrā. Tad viņš aplika sievai roku ap pleciem, un viņi ilgi noskatījās, kā viļņi aiznesa un izsvaidīja uz visām pusēm mazas, baltas papīra skrandas.

Pār viņu galvām redzēja sauli lecam.

Jaunā diena bija ataususi.

6. GREDZENI

Pēc neveiksmīgās prāvas pret Pēteri Pūpolu, Lilija Grunduļa jaunkundze kādu laiku staigāja sadrūmusi. Bet tas nenozīmēja, ka viņa savus nodomus būtu grozījusi vai atmetusi, jo Pēteŗa negaidītā ierašanās viņas istabiņā ziedoņa naktī viņai vēl joprojām likās kādas augstākas varas mājiens. Kaut arī viņa jau sen bija sapratusi, ka tas bija tikai kļūmīgs pārpratums, viena zaudēta prāva viņai vēl daudz neko nenozīmēja.

Galu galā viņas ciltī kādreiz bija dzīvojis sencis, kas bija izputinājis savas mājas, prāvodamies ar kaimiņu par savām tiesībām, neļaut kaimiņam lietāt viņa ganu ceļu.

Lasot vietējos laikrakstus, cik bargus sodus saņēmuši vīrieši, kas kādreiz skaidrā vai kunga prātā bija kādai skaistu- rieši, lei iekniebuši nevietā, vai arī, izmantojot kino puskrēslu, vieglprātīgi mēģinājuši ar taustes palīdzību pārliecināties par blakus sēdētājas kājiņu līniju daiļumu, viņa saprata, ka savu prāvu pret Pēteri sākusi no nepareizā gala. Šādas lietas viepiesprieda arī paprāvas sāpju naudas.

Viņa Pēteri bija sūdzējusi, ka tas nepildījis laulību solījumu.

Tiesa, pierādījumu trūkuma dēļ, Pēteri attaisnoja.

Labi. Bet arī tiesā Pēteris nebija noliedzis, ka zināmajā naktī bijis viņas istabiņā. Nelūgts, neaicināts. Toreiz viņš apgalvoja, ka Zāra viņu tur ievilkusi un toreiz tā ar palika.

Bet kā Pēteris varēja pierādīt, ka viņa nolūki bijuši tik nevainīgi?

*

Bija lietaina rudens pēcpusdiena. Iegādājies pārtikas preču veikalā nepieciešamās ēdmaņas un priecīgs, ka šai vakarā nekur vairs nebūs jāiet, Pēteris devās mājās. Zāru viņš bija atdevis jau pirms vairākām nedēļām suņu audzētavai — par brīvu, un pie tam vēl bija priecīgs, ka ar godu ticis no suņa vaļā. Pēc lielās vilšanās Zāras tikumā, viņš to vairs negribēja redzēt, jo, to uzskatot, viņam ikreiz bija jādomā par sudraba karotītēm, Ķelputu, Gvīdo Smārtēnu un divi tūkstoši dolariem. Bez tam arī domā par ātro un vieglo peļņu ar sugas kuečnu audzināšanu pēkšņi viņam vairs nelikās tik pievilcīga kā sākumā — Grunduļa jaunkundzes Ādama un viņa paša Zāras grēka rezultāti viņa istabā līdz likvidēšanas brīdim bija radījuši tik daudz nepatikamu jauninājumu, nekārtības un īpatnējas smaržas, ka viņš nejuta ne mazākās nožēlas, kad suņu tirgotājs laimīgo ģimeniti salika groziņā un, Zāru pie saites paņēmis, aizgāja.

Tagad viņš atkal bija kungs pats savā mājā, nebija vairs noteiktās stundās — līst vai saule spīd — jāved Zāra pastaigāties, un nebija arī vairs jāizdod nauda par suņa barību.

Dzīve bija kļuvusi ērtāka un jaukāka, un, kaut arī rudenainais laiks un krītošās lapas jūtīgu cilvēku varēja noskaņot pat uz drūmu dzeju sacerēšanu, Pēteris mājās atgriezās ļoti labā gara stāvoklī. Diemžēl, pēdējā mūžs nebija ilgs.

Istabā viņu sagaidīja Gvīdo Smārtēns. Pēc pāris pieklāības frāzēm, pēdējais bez gaŗiem ievadiem izstāstīja, kāpēc nāca

(Turpinājums sekos)

Alberts Spoģis

Eiropā gara ugunis deg spožāk kā jebkad

MĀKSLA VIENO VĀCIEŠUS UN FRANCŪŽUS (5)

FRANČU ĢENIJA ATBLĀZMA

Ja ceļojums sākts no dienvi- diem, tad vispirms vēl jāapceļo Francija, jo tā apvieno dienvidnie- ku un viduseiropiešu temperamen- tu un dzīves veidu. Franču kultū- ra ir visizsmalcinātākā Rietumei- ropas kultūras sfairā, ar nemitīgu svaigu piedevu visās mākslās un gara izpausmēs. Tā ir ģeniju un galantu dzīves baudītāju zeme, kur gars arvien ir sadzīves iz teiksmes centrā. Ikdiena tur atro- das mākslas un šarma kalpībā. Katrs avīžu izņēsātājs un ielas slaucītājs tur izcelas kā īpats dzīves filozofs ar savu neviltotu un paša audzinātu dzīves stilu un ie- dzimtu tieksmi pēc daiļā. Tāpēc no franču tautas nācis tik daudz sla- venību visās daiļo mākslu sacen- sībās. Bet nepārredzams vēl pa- liek viduvējo mākslinieku pulks, kas tomēr tautai dod paliekošas vērtības. Francūzis ir arvien it kā iemīlējies daiļā rotaļā un gaisotnē, ko apliecina visa viņa dzīve.

Parīze dzīvo mākslām un mo- dēm. Vēl vairāk — Parīze ir Rie- tumeiropas kultūras mūzejs un mūžīga jaunrade. Parīzē vēl deg dvēseles tikai mākslai tās daiļuma un sevis piepildīšanas zīmē. Ne pārtraukti tiek atklātas un slēg- tas izstādes; uzvedumi un koncer- ti viens nomaina otru; pasaules mākslu lielie iet, atver savas spē- jas un aiziet . . . Kā vasarā, tā zie- mā visas daiļo mūzu glabātuves sau kā bišu stropi liepziedā.

IZRĀDES VISĀS VALODĀS

Pagājušā bada vasarā Parīze stāvēja internācionālo teātŗa svēt- ku spēļu zīmē. Šajās spēlēs uzved darbus visās valodās, jo miljonu pilsētā ir dažādu valodu pratēji un interesenti. Protams, katra nācija cenšas sniegt savu labāko savā valodā, bet uzved arī tulkojumus. Tā Vācija ar tulkojumu Parīzē gu- va šo svētku spēļu nedalītu atzi- nību. Tā bija Bochuma teātŗa tru- pa ar Sartra „Velns un mīļais Dievs"; uzvedumu, kuŗu Parīze go- dināja ar nerimstošiem aplausiem un franču prese rakstīja: „Pat ja neprot vācu valodu, šī spēle cil- vēku pacel un sadauza . . . " Taču šīs pašas trupas „Fausta" uzvedu- mu uzņēma vienīgi kā korrektu, konvencionālu un sapratīgu insce- nējumu. Nākošgad ierīkos „Nāciju teātri" kā pastāvīgu iestādījumu, kur visa pasaule tiks aicināta ga- ra parādei.

KAD SATIEKAS KRITIĶI

Internacionālo svētku spēļu rāmjos Parīzē notika arī pirmais te- ātŗa kritiķu kongress, kuŗā piedalījās 31 nācijas pārstāvji. Vispirms ceutās noskaidrot atsevišķo valstu jeb nāciju teātŗa kritikas noteiku- mus un paņēmienus, lai tuvāk ie- skatītu lietotos veidus. Tālāk mē- ģināja nospraust zināmu akcijas programmu teātŗa kritikas tiesību noteikšanai attiecībās pret sa- biedrību un tās atklāto domu. **Kri- tikai jāatšķiŗas no žurnālistiska rakstura ziņām jeb informācijas, jābūt ar mākslas izpratni un vis- pār audzinātāju tendenci,** taj ne- drīkst būt mulsinošas un propa- gandiskas iezīmes. Teātŗa kritikai jācenšas pēc iespējamās objektīvi- tātes, par to atbildīgs katrs kritiķis ar savu personisko stāju un spējām. Kritika amats ir nepateici- gs darbs, kur tikai garīgi aici- nātie drīkst darboties un tie, ku- riem patiesība stāv augstāk par visu. Kritiķu nevar un nedrīkst aizstāt ar vienkāršu darba atrefe- rējumu vai žēlīgu izlaipošanu. Kri- tika nepazīst kompromisu, jo tai atklāti jāsaka patiesība. Tas no zīmē kritiķis nedrīkst kļūt patē- tisks; kaut gan kritika amats par sevi ir patētisks, jo bez dziļas sa- jūsmas un ticības tas nav nemaz īstenojāms. Vēl vairāk — tā ir bezkompromisa drāmatiska kaisli- ba, kas kritiķi padara redzīgu un pret partejiskumu imūnu.

NEVEIKSME AR TANHEIZERU

Francī ir nepārspējami individu- ālisti kā dzīvē, tā mākslinieciskā radīšanā. Liekas, tāpēc viņiem arī grūti veikt visas mākslas aptvērē- ju mākslas darbu (Gesamtkunst werk!) Richarda Vāgnera izprat- nē. To liecināja šīs vasaras ne- veiksme Lielajā Operā ar Vāgne- ra „Tanheizeru." Dirigents Žoržs Sebastians nespēja saliedēt orķest- ri vienībā, un tenors Renē Verd- jērs, kā Tanheizers, bija pil- nīgi nespējīgs pārvaldīt savu vie- lu. No publikas atskanēja sauciē- ni, lai ejot atpakaļ uz konservāto- riju mācīties. Tikai ar pūlēm no- spēlēja šo uzvedumu. Šādas ne- veiksmes frančiem ar Tanheizeru esot vairākkārt gadījušās. Taču arī neveiksmes piederas pie daiļo mūzu rotaļas gaisotnes.

APVĒRSUMS SORBONNĀ

Šeit jāpiemin arī šīs vasaras no- tikums Parīzes Sorbonnas univer- sī, kad lauza kādu vecu noteiku- mu, ka doktora darbus nepieņem par vēl dzīviem laika biedriem. Je- zuīts Anrī Builārs (Bouillard) aiz- stāvēja savu disertāciju par tema- tu: „Genēze un attīstība dialektis- kajā teoloģijā", un tās pielikums: „Dieva vārds un cilvēciskā eksis- tence". Šie temati skar galvenokārt protestantiskā teologa Kārļa Bar- ta dzīves darbu. Barts pats pieda- lījās klausītājos šajā promocijā. Sorbonna attaisnoja savu rīcību ar to, ka Barta radītā revolūcija pro- testantiskajā teoloģijā jau esot vēsturisks notikums par sevi, un tā esot jau gadsimta ceturksni veca O, levēs morēs!

VISI CEĻI VED UZ PROVANSU . . .

Jautājiet kādam miljonāram vai kādai filmu zvaigznei (abu dzimu- mu!), ko viņi Eiropā vispirms apceļojuši un kuŗa vieta saistījusi viņu ilgošanos, ka tur arvien no jauna vēlas iegriezties. Un jums noteikti atbildēs, ka tā bija Pro- vansa vai Zilā piekraste (Cote d'Azur), Monte Karlo, Venēcija vai daudzas citas. Ziedošas agaves un maigais klimats aicina elpot pīniju mežu veselīgo gaisu; bet tie, kam atpūta un veselošanās visvairāk vajadzīga, tur netiek atpūtā. Taču pēdējā laikā arī mazāk turīgie ar ceļojumu biroju starpniecību ie- spiežas Rivjēras atmosfairā. Pro- paganda un tūristu pievilkšana tiek piekopta par katru cenu. Jaunsalaulātie, kuŗi atrodas kāzu ceļojumā un var uzrādīt, ka nav ilgāk kā pirms sešiem mēne- šiem precējušies, pēc sešu dienu nodzīvošanas pilnā pansijā, septī- to var dzīvot pilnīgi par brīvu. Bez tam jaunais pāris saņem arī brīv- biļetes mūzeju un dažādu sarīko- jumu apmeklēšanai. Kuŗš gan ne- vēlētos tādu kāzu ceļojuma piede- vu! Tā viņus saista septiņas die- nas nerimtīgā burzma, lai tie ie- pazītu ilgās pēc klusuma kalnos vai pie Bodenes ezera.

Gandrīz visās minētajās pilsētās sezonas laikā notiek arī dažādi sa- rīkojumi un svētku spēles, kas cil- vēkus atrauj no atpūtas un saules. Pāri visām šīm pilsētām un visai krastmalai kļājas zilas debesis, un tikai reti aizpeld kāda mākoņu laiva ar saplosītu buru. Nevar pa- iet garām Aviņjonas svētku spē- lēm, kuŗ Žans de Vilārs jau des- mito gadu rādīja klasiķus burvī- gā gaismas un ēnu rotaļā. Vilāra burvības režijā atdzīvojas vecie ka- rāļi, galma dāmas un generāļi un izdzīvo par jaunu savu laiku, kas modernajam cilvēkam bieži dod kādu paliekošu pamatu un liek pārdomāt sava laika intrigas un nebūšanas. Plīvo karogi, čalodami pastaigājas svētku viesi, smaržo dienvidu augļi un vīni, un vēsturis- kās Aviņjonas mūŗi noraugās ar tādu pašu maigumu modernajos īsos svārkos tērptajos (abu dzimu- mu!) ceļotājus kā agrāko viesu — pāvestu un kardināļu svētsvinīga- jās sejās.

Kannas pag. vasarā atradās vā- cu mākslas zīmē ar divām ievēroja- mām izstādēm: „Vācu zīmējumi un glezniecība" un „Vācu keramikas 500 gadi." Vācu sūtnis, atklājot iz- stādi, referēja: „Gēte un Franci- ja." Tā bija kopēja vācu un fran-ču organizēta kultūras parāde ar daudziem referātiem, koncertiem un filmu uzvedumiem. Spīvākie ie- naidnieki sāk saprasties un ar mākslas starpniecību sniedz viens otram draudzīgi roku.

FRANČI UN VĀCIEŠI SAPROTAS

Ja nezinātājs tūrists no Aviņjo- nas, Kannām vai Nicas ierodas mazajā pilsētiņā Vezion la Romen (Vaision la Romaine) ar nodomu tur atpūsties, tad viņam tas neiz- dosies, jo Eiropas jaunatnes dzies- mas to paņems savā varā. Tā nav skaļā festivālu publika (kas raks- sturīgi dienvidos), bet gan dzīvot priecīga Eiropas jaunatne gan tau- tas, gan sporta tērpos. Viņi staigā ar dziesmām un draudzīgās pār- runās, lai celtu jaunu Eiropu draudzībā un saticībā. Šī lielā „tau- tas dziesmu kustība" sākās jau 1940. gadā Sezara Žofreja aicinā- juma iedīrbē, kad viņš, kā Lionas konservātorijas skolotājs, nodibinā- ja skautu kori. Šī kustība ātri pārņēma visu Franciju un aizska- nēja pāri robežām. Pašreiz jau pa- stāv 140 franču grupas un 50 gru- pas pārējās Eiropas valstīs, kuŗas vieno dziesmu vara un skaņa. Viņi nevalkā uniformas, bet turas kopā dziesmošanas vienībā un piekopj kādu individuālu arodu. Viņi visi kalpo kādai mūzai un kopējās dziesmās izteic cilvēces dažādo in- dividuālitāti katra atsevišķā per- sonībā. Lilles grupas vadītājs Kris-

(Nobeigums 8. lpp.)

V. PALMA

RI 3670 no plkst. 6 rītā — 12 vakarā visu dienu

G. Batcheller, Broker — 83 Fairview Blvd.

TAUTIEŠU UZMANĪBAI, LAI JUMS OTRĀ OBLIGĀCIJA BŪTU UZ 10 GADIEM UN LAI TAJĀ BŪTU RAKSTĪTS, KA JUMS IR TIESĪBA PAGARINĀT PIRMO OBLIGĀCIJU

BROADVIEW - DANFORTH skaistā un izdevīgā rajonā rentēšanai: 10 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja. Automatiska ūdens apkure, 2 virtuves, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Iemaksa $5.000,00. Izdevīgas obligācijas uz 10 gadiem. Kanadiešu īpašums. Mēs sagādājam aizdevumus uz vislabvēlīgākiem noteikumiem.

HIGH Park rajonā: 8 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 garāžas. Iemaksa $5.000,00. Atlikums uz 1 atklātu 10 gadīgu obligāciju par 6%.

CRAWFORD - BLOOR rajonā: 10 istabu atsevišķa dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 vannas istabas, 2 modernas virtuves, 2 garāžas. Iemaksa $5.000,00. Atlikums uz vienu 10 gadīgu obligāciju. Izdevīgs kapitāla ieguldījums.

Ja jums ir $500 vai vairāk naudas, tad zvaniet mums nesaistošai informācijai

Mēs piedāvājam mājas visos pilsētas rajonos

- Līgavu buķetes un citi ziedu sakārtojumi eiropiešu un kanadiešu stilos.
- Visplašākā izvēlē griezti ziedi un podu puķes.
- Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

LOTUS PUĶU VEIKALĀ
802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto

Mann Martel REALTORS LTD.
A. KAMPE 1499 Yonge St., WA 4-0901,
mājās OX 1-8179,
piedāvā mājas visos pilsētas rajonos par dažādām cenām un iemaksām.
AIZDEVUMU SAĢĀDE
par 3 proc. gadā.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem noteikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KĀNBERGS
596 Sherbourne St., Toronto.
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu.

UZMANĪBU, 1001 DRĒBJU PARAUGI!
Ja drānas sūta uz Latviju, pazemināta cena, Pieņemu darbu no pienesta materiāla. Garantēts darbs. Tīra un krāso.
A. SILAVS
kungu un dāmu drēbnieciba,
415 Dundas St. E., Toronto (pie Parliament St.), tel. EM 4-0089

+
PĒTERIS BERINO
dzimis 1873. g. 20. aprīlī,
miris 1957. g. 16. janvārī Truro, N. S.
Toronto Sv. Jāņa baznīcas Bēru kase.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto pie Grace, LE 5-6792

ELZAS PĒRKONES grāmata
SKAISTUMA NOSLĒPUMI
dod padomus
1. SIEVIETEI
2. VĪRIETIM
3. JAUNAI MEITENEI
Cena iesietai $4.75. Pieprasiet
ELZAI PĒRKONEI, 61 Charles St. W., Toronto 5, Ont., Canada.
Tel.: WA 1-9011, un savā grāmatnīcā.

Dāvanām un pašiem! Apskatiet, varbūt pātiks!
VIESU GRĀMATA:
17 x 23 cm, izmantojama arī kā dienas grāmata, uzmetumu grāmata atzīmēm par svarīgākiem notikumiem ģimenē, lai vēlāk no tiem paliktu skaistas atmiņas. Uz vāka Rīgas siluets zelta spiedumā. Cena $6.00.
Piedāvā
DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA,
123 HURON IELĀ, TORONTO

A EGLĪTIS — RADIO un TELEVIZIJAS VEIKALS-DARBNĪCA
IERĪKO TV ANTĒNAS.
Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 7-1401

MODERN DELICATESSEN
281 Danforth Ave., Toronto, GE 3331
Lielā izvēlē visāda veida gaļas produkti, augstākās kvalitātes Eiropas meistaru ražojumi, piemēroti jūsu garšai. Svaigi žāvēti zuši un laši. Krievu kaviārs. Labākie Eiropas zivju konservi. Dažādu šķirņu sieri. Maize, kūkas un citi cepumi.
Jūsu gaumei piemērota galda klāšanai un jūsu izsmalcinātā apetīta apmierināšanai visi produkti dabūjami mūsu veikalos.
Pārliecinieties par preču kvalitāti!
2. veikals: 746 Dovercourt Rd. (pie Bloor), tel. LE 2-4805, Toronto
ZELMA BELTE

Medikamentus UZ BALTIJAS VALSTĪM
ar gaisa pastu nosūta
GALDIŅA APTIEKA
19 St. John's Rd., Toronto. Tel.: RO 2-9543

LIELĀKAIS MĀJU PĀRDOŠANAS BIROJS HAMILTONĀ.
Mājas, uzņēmumi un farmas vislielākā izvēlē. Iemaksai sagādājam aizdevumus līdz $2.000,—.
Sazinieties ar latviešu pārstāvjiem!
O. IEVIŅŠ — Tel. JA 8-6336 — V. TUKLERS
418 Main St. East, Hamilton

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
REAL ESTATE
INSURANCE ● MORTGAGES
316 Harbord St., tel. LE 4-8447, Toronto
Piedāvā mājas, veikalus, apbūves gabalus visos pilsētas rajonos; farmas visā Ontario.
— Palīdz aizdevumu un obligāciju sagādē. — Apdrošina automobiļus, mājas, mēbeles, kažokus, vērtslietas, slimības un nelaimes gadījumiem, zādzības u. c.
Pārstāvji:
J. VEISS, V. SKUJA.
FARMAS:
HUGO OZOLIŅŠ,
Tel. 2R2 GRAND VALLEY

Iris LATVIEŠU PUĶU VEIKALS
588 BLOOR ST. W. TORONTO, tel. LE 1-5665
Griezti ziedi un ziedu sakārtojumi katram gadījumam.
Podu puķes, zaļumu stādi un palmas.
Sudraba rotas lietas.
PIEGĀDE MĀJĀS. TEL. MĀJAS RI 5213

10 % ATLAIDE 10 %
pašrelzējiem pasūtinājumiem. Lielā izvēlē jaunākās un labākās angļu drānas katram gada laikam. Kamieļvilnas audekli, astru drēbe, satina oderes. Rūpīga pielaikošana, glīts darbs.
387 MILVERTON BLVD., TORONTO.
Tel. GE 6813

Pieņemu darbdienās no plkst. 9—21, sestdienās no plkst. 9—16

MODEL DĀMU FRIZIERSALONS
VIJA GRIMBA
109 Moberly Ave Toronto, tel. OX 4-0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

Pieņemam pasūtinājumus audumiem
Vienmēr krājumā:
latviski spilveni un sedziņas
HANDWEAVING Studio
238 Bloor St., W, Toronto Velta Vilsons
Tel. WA 2-1315

Dr. JĀNIS REKAI Dr. PAULS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība iekšķigās slimības un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave, W. Toronto, Ont. WA 3-2395
Iepr. telef. pieteikšanās

Mūsu pārstāvis Čikāgā
K. F. ĶEZBERS,
2337 W. Potomac Avenue,
Chicago 22, Ill.,
tel. Brunswick 8-8681,
pieņem abonēšanas maksas, jaunu abonentu pieteikumus un sludinājumus.

Laikraksta LA pārstāvis Edmontonā R. ČAKS, 11029-88 Ave, Edmonton, Alta.
Pieņem abonēšanas un sludinājumu maksas mūsu abonentiem, kā arī pieņem jaunus abonentus, sludinājumus un informāciju

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(Lietuvietis). Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave.)
Zvanīt WA 3-2062 pēc nerunas pp. un vakaros katru dienu
Runā vācu un slavu valodās

Sainus uz Latviju un visām Krievijas zemēm ar jaunām un lietotām drēbēm, apaviem, pārtiku, medikamentiem jūs varat nosūtīt caur latviešu uzņēmumu
OVERSEAS GIFT PARCELS CO
316 Harbord Toronto4, Ont., Canada, LE 3-2258
par viszemākām cenām ar GARANTĒTU PIEGĀDI. Sūtījumus izdara nekavējoties, tieši no Kanadas. Apgādājam drēbi vienam uzvalkam par $15.00. Birojs atvērts no pl. 10 rītā līdz pl. 10 vak. Sestdienās līdz 6 vakarā.

1c LIELIZPĀRDOŠANA 1c
$10.000 vērtībā tiek izpārdotas metallpreces par ļoti zemām cenām . . .
Ikvienu priekšmetu, kas redzami mūsu 4 logos, var nopirkt par neparasti zemu pamatcenu, pie tam īpaši saņemot vēl otru tādu priekšmetu par brīnumcenu 1 centu!
ŠEIT IR TIKAI DAŽI NO ŠIEM BRĪNUMPIRKUMIEM:

Atslēgu kompl.	tikai	$2.49
Otrs kopml.		0.01c
PAR IZPĀRDOŠANAS CENU $2.50 — 2 KOMPL.!		
Krāsošanas rullis	tikai	$.79c
Otrs rullis		0.01c
PAR IZPĀRDOŠANAS CENU $0.80c — 2 RUĻĻI		
Galdnieka kalts	tikai	$1.49
Otrs kalts		0.01c
PAR IZPĀRDOŠANAS CENU $1.50 — 2 KALTI		
Knaibles	tikai	$1.29
Otras knaibles		0.01c
PAR IZPĀRDOŠANAS CENU $1.30 — 2 KNAIBLES		

ŠĪS PRECES UN DAUDZIEM CITAS PAR BRĪNUMCENU VAR NOPIRKT PIE
D. GOODMAN & SONS
430 Spadina Ave. — Toronto
EM 3-0224

Daži izteicieni par dzīvniekiem kanadiešu sarunās

cross as a bear

(Nikns kā lācis)

Šis izteiciens cēlies no tā, ka lācis, iznākot no ziemas guļas, rāda savu „lēto humoru", kas parasti izpaužas dusmās, jo ziemā lācis bijis spiests ciest barības trūkumu.

CARLING'S RED CAP ALE
BREWERY LIMITED

Izrunā: Kārlings Red Kēp Ēl

Bruerīs Limited

OSKARS PERRO

LE 5-5555
REAL ESTATE
1597 BLOOR ST., WEST
TORONTO

BLOOR - JANE: glīta 7 lielu istabu divstāvu dubultķieģeļu savrupmāja, garāža. Prasītā cena $19.900,00. Iemaksa pēc vienošanās. Zvanīt Ernestam Krastiņam.

BROADVIEW - DANFORTH: 8 istabu dubultķieģeļu ļoti laba ienākumu māja. 4 auto novietošana, ūdens - ejļas apkure, 2 modernas virtuves, 2 modernas vannas istabas ar dušu. Jaunas mēbeles piecām istabām ieskaitītas cenā. $5.200,00 iemaksa. Zvanīt Ernestam Krastiņam.

Pārstāvji latvieši: Žanis Bukovskis, Nikolajs Feodorovs, Ilmārs Jankovskis, Ernests Krastiņš, Jānis Ostrovskis, Artūrs Rejs, Arnis Remters.

APMEKLĒJIET MŪSU VEIKALUS HIGH PARK RAJONĀ

343 - RONCESVALLES AVE - 231

Tel. LE 4-8974

Little Riga

- Delikateses
- Cepumi, pārtika
- Latviešu grāmatas

JURIS DZEGUZE

Tel. LE 4-4645

VENUS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi
- Latviešu keramika
- Adas izstrādājumi

BIRUTA TIRUMA

LKKCK UN TORONTO VIENĪBAS

SARĪKOJUMS

9. februārī Lietuviešu zālē — Ossington un Dundas ielas stūrī

Plkst. 7,30 vakarā (precīzi) priekšnesumi:

a) Vīru dubultkvarteta „Ezerzeme" dziesmas,
b) „Bramptonas Trejmeitiņu" (meiteņu trio) dziesmas,
c) deklamācijas.

DEJA PIE LABA ORĶESTRA MŪZIKAS.

BUFETE

Ieejas maksa $1,00

LKKCK valde

Meklē
sievieti pie bērniem
5 dienas nedēļā.
Atsevišķa istaba.
Zvanīt PL 5-8965, Toronto.

Intelliģenta kundze pieņem mājās pieskatīt bērnus.
Tel.: WA 3-7232, Toronto

BRUCE D. PALMER
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
229 YONGE ST.,
Room 206, EM 4-8141, Toronto

A. KERSON
IGAUŅU JURISTS
229 YONGE ST., Room 206,
EM 4-8141, vakaros MA 6141
Runā vāciski un krieviski

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus lekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatiēru filmas attīsta un kopē.
Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt
HA 3800. 445 Pape Ave

ARMANDS KRŪMKOKS
pieņem studentus pavasara semestrim

KLAVIERU STUNDAS
- Konservatorijas kurss
- Praktiskās spēles kurss (mūzika savam priekam)
- Modernā - populārā mūzika
- Pieaugušo kurss

AKORDEONA STUNDAS
- Iesācēju kurss (aizdod par brīvu uz 10 nedēļām akordeonu)
- Vispārējs kurss
- Modernā - populārā mūzika

MĀCĪBAS NOTIEK: 1. Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton un Jarvis ielu stūrī, un 2. 2803 Bathurst St. (pie Glencairn Ave.), Toronto. Informācijai zvanīt OR 6486

Ja kāds ko zinātu par
Olgu Jāņa m. Jansons un Helēnu, Fridricha m., Jansons,
abas atstājušas Liepāju 1944. gadā, lūdz rakstīt LA kantorim

Lūdz atsaukties
JĀNI IMENICKI
(ziņas no dzimtenes).
ELZAI JOZEFOVIČS,
634 Ontario St., Toronto, Ont.
Tel.: WA 4-8855.

KLAVIERU BUVETĀJS
A. KLAVIŅŠ
skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto
Tel. LE 3-8609
Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres

TAUTIETE!

Ja ziemas aukstumā Tu esi vientuļa, vienalga, kurā zemē Tu būtu, raksti, varbūt sapratīsimies un sildīsimies kopīgi, kaut vai pie skala liesmas.

Vēstules rakstīt nopietnā precību nolūkā, ja Tu neesi vairāk kā 35 aukstas un vientuļas ziemas pārdzīvojusi. Šķirtenes un atraitnes nav izslēgtas. Klusēšana goda lieta. Tiks atbildēts visām. Rakstīt šī laikraksta kantorim, Tautvairim.

LA galvenais pārstāvis Austrālijā E. LIEPIŅŠ,
31 Wilson St. Strathfield, Sydney, N.S.W., Australia
Pieņem jaunus abonentus un sludinājumus, kā arī iekasē abonēšanas un sludinājumu maksas

IZĪRĒJAMAS 2 mēbelētas istabas ar virtuvi — pieaugušiem. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā. LE 4-9133, Toronto. (84)

HIGH PARK rajonā izīrējama istaba un virtuve. LE 1-7884, Toronto. (57)

LATVIEŠU VEIKALS
THE SPRIDĪTIS
MARKETERIA

Pārtika — Delikateses
- SVAIGA GAĻA
- AUGĻI — SAKNES
- EIROPAS KONSERVI
- SIERI UN MAIZES

113 Roncesvalles Ave.
Sunnyside rajonā Toronto
Tel. LE 4-2515
A. & M. KŪLAIŅI

IZNĀKUSI SEN GAIDĪTĀ GRĀMATA
GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS
Labā iesējumā, ar 114 mākslinieka A. Kopmaņa illustrācijām
un J. Mežaka tekstu
Grāmatas cena $2.25
DABUJAMA
DV GRĀMATNĪCĀ
123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Izsūtām arī pa pastu uz pēcmaksu.

TORONTO MENDELSSOHN CHOIR
DIRIĢENTS - VIESIS WALTER SUSSKIND
„FAUSTA NOLĀDĒŠANA" — Berliozs
Lois Marshall — Grietiņa
Richard Cassily — Fausts
James Millingan — Mefistofels
Victor Braun — Branders
TORONTO SIMFONISKAIS ORĶESTRIS
Trešdien, 6. februārī, pl. 8 vakarā
Ieejas maksa $1.00; $1.50; $2.00; $2.50; $3.00
Biļetes iepriekš pārdošanā MASSEY HALL

KUNGU FRIZIERE
(LATVIETE),
140 DUNDAS ST., E., TORONTO
(PIE CHURCH IELAS)
Veikals atvērts no pl. 8—6 vak.,
pirmdienās slēgts.
OLGA

ALBERT'S DELICATESSEN
Latviešu pārtikas preču veikals
375 BROADVIEW AVE. (pie Gerrard), Toronto, tel. RI 4476
Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus eiropiešu gaumē, kā arī visus citus produktus un delikateses.
Visu šķirņu maizes un cepumus, kā arī tortes uz pasūtījumu no labākām baltiešu un vācu konditorijām
atvērts no plkst. 7,30 — 9,30 vakarā. ALBERTS JAKUBAITIS

MEDIKAMENTUS UZ BALTIJAS VALSTĪM
AR GAISA PASTU NOSŪTA
HALLS DRUGSTORE T. KRAUMANIS
14 DIXON RD., Toronto 15, Ont., Canada, tel. aptiekā CH 4-5678, mājās CH 4-0107

NUPAT SAŅEMTAS SEKOJOŠAS GRĀMATAS:

E. Pērkones
SKAISTUMA NOSLĒPUMI ..... ies. $4.75

Andreja Eglīša
OTRANTO, dzejas $3.20

Kārļa Ieviņa
GUNTIS UN DAILA $3.00

Jāņa Sirmaņa
TINCIS $5.30

Rutku Tēva
DUMPIGA RIGA $2.80

Zentas Mauriņas
ZIEMEĻU TEMAS $3.25

K. Lesiņa
ZEMSVEŠAM ZVAIGZNĒM ies. $5.40, brošē $4.80

K. Hamsuna
PĒDĒJAIS PRIEKS $2.80

DV GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

BAZNĪCAS ZIŅAS

NUJORKĀ

Betlemes baznīcā, Third Ave un Pacific St., Brooklyn.

Svētdien, 3. februārī, pl. 3 p.p. dievkalpojums Betlemes baznīcā, māc. R. Zariņš;

pl. 6 vak. Bronksas Sv. Toma baznīcā, māc. A. Ozols;

pl. 2 dienā Port Vašingtonā Mūsu Pestītāja baznīcā, māc. F. Treus.

DETROITĀ

Detroitā, Mich., Sv. Pāvila ev. - lut. dr. dievkalpojums 3. februārī, pl. 1,30, Holmes Methodist Church, Lincoln at Putnam. Māc. V. Liventāls. Pl. 1,00 — skola.

ČIKĀGĀ

Čikāgas latviešu ev. - lut. Cīņas draudzē, 5015 W. Ferdinand St.

Sestdien, 2. februārī, no pl. 6—7 vakarā, meditācijas stunda. Pl. 7 Bībeles stunda, Mat. ev. 19. nod., T. Bērziņš.

Svētdien, 3. februārī, pl. 10 bērnu dievkalpojums. Pl. 11 dievkalpojums; māc. A. Rautenšilds. Pēc dievkalpojuma draudzes locekļu ģenerālsapulce ar jaunu draudzes locekļu uzņemšanu.

Māc. G. Straumanis, 1144 N. Kedzie Ave, Chicago 51, Ill.

Dievkalpojumi Čikāgas ev.-lut. latviešu sv. Jāņa draudzes baznīcā — 1540 N. Spaulding Ave — notiek katru svētdienu plkst. 3 pp.

Māc. A. Sudārs, 1030 — 30 Ave, Bellwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev.-lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Māc. Pāvils Kirsons, Melvūdā, Ill., tel. FI 8-2420.

Sv. Pāvila ev.-lut. draudzes dievkalpojumi mēneša 2. un 4. svētdienā, plkst. 10.30 dienā Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katru svētdienu pl. 2.30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru pl. 7.30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave. tel. 4-4619.

Kalamazū sv. Jāņa ev.-lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības luterāņu baznīcā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā plkst. 2 dienā; bērniem plkst. 1.15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMCAs telpās, 120 W Lexington Ave.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S.E., Grand Rapidi.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 828 S. Rose St., tel. 4-8255.

Kalamazū Cīņas luterāņu baznīcā. 523 Pine St., mēneša 1. un 3. svētdienā, plkst. 10 no rīta.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 1 pp.

Svētdienas skolā nodarbības no plkst. 9.30-12.30.

Bērnu un jaunatnes dievkalpojumi katra mēneša pirmajā svētdienā.

Milvoku latviešu ev.-lut. draudzes dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 2 pp. Faith ev.-lut. baznīcā — 1004 S. Layton Blvd., māc. J. Meisters. Svētdienas skola tai pašā laikā baznīcas telpās.

Minneapoles St. Paula latviešu ev. lut. draudzes dievkalpojumi savā dievnamā, 3152 S. 27th Ave, katru svētdienu plkst. 11 pr. p., māc. F. Langins.

San Džosefā. Saron lut. baznīcā mēnesa 3. svētdienā plkst. 2 dienā, bērniem plkst. 1.15.

Saginavas St. Paula Episkopālā baznīcā mēnesā 2 un 4. svētdienā plkst. 15.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 331 Argyle St. Port Arthur, Ont., tel. 4-0302

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto sv. Andreja basn., Carlton un Jarvis ielu stūrī Tel WA 4-1563.

3. februārī, plkst. 4 p.p. dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu sapulce.

10. februārī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

17. februārī, plkst. 4 p. p. dievkalpojums.

24. februārī, plkst. 11 rītā dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 3-2510.

3. februārī, plkst. 4 p.p. Sv. Trīsvienības baznīcā: Svētruna: „Kristietis un mamonisms". Iesvētes mācība.

10. februārī, plkst. 4 p.p., Sv. Jāņa baznīcā. Svētruna: „Kristietis un komūnisms".

17. februārī, plkst. 4 p. p. Sv. Trīsvienības baznīcā. Svētruna: „Kristietis un nacionālisms"

24. februārī, plkst. 1,30, Sv. Jāņa baznīcā. Svētruna: „Kristietis un pacifisms". Pēc dievkalpojuma baznīcas sanāksmes telpās draudzes gadskārtējā pilnsapulce.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek sv. Barnabas baznīcā, 361 Danforth Ave.

3. februārī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Soliste (vijolniece) P. Celma. Svētdienas skola bērniem pus stundu pirms dievkalpojuma: plkst. 2-os baznīcas svētdienas skolas telpās.

5. februārī (otrdien), plkst. 7,30 vakarā draudzes Bībeles stunda Sv. Barnabas baznīcas sakristejā — ieeja no Hampton Ave. caur lielo zāli.

17. februārī, plkst. 2,30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnabas baznīcā. Bērniem pus stundu pirms dievkalpojuma — plkst. 2-os baznīcas svētdienas skolas telpās.

Bramptonas latviešu ev. - lut. draudzē, 24. februārī, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā. Tūlīt pēc dievkalpojuma draudzes pilnsapulce baznīcas sanāksmju telpās.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē, 10. februārī, plkst. 3-os p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Māc. T. Avišs, 11 Wanda Rd., Toronto.

Māc. E. Pavasars, 209 East 38th St., Hamilton, Ont.

Sestdien, 2. februārī, plkst. 7-os vakarā un svētdien, 3. februārī, plkst. 4 p.p. evaņģelizācijas dievkalpojumi ar prāvesta K. Valtera piedalīšanos. Svētdien pēc dievkalpojuma draudzes vakars ar armijas filmu izrādi. Bērnu dievkalpojuma 3. februārī nebūs, bet svētdienas skola sāksies plkst. 4-os p. p. Svētdienas dievkalpojumā piedalās draudzes dubultkvartets.

Ceturtdien, 7. februārī, plkst. 7-os vakarā draudzes Bībeles stunda — 20 Carrick Avenue.

Piektdien, 8. februārī, plkst. 7-os vakarā jaunatnes jaunākās grupas stunda mācītāja mājā.

Piektdien, 15. februārī, plkst 7-os vakarā jaunatnes vecākās grupas stunda, 113 Charlton Avenue, W.

Sestdien, 9. februārī, plkst. 7-os vakarā draudžu un organizāciju kopīgi rīkotais dubultkvarteta Kalvis koncerts Dalewood skolas telpās.

Kristīta Mirdza Anita Avena, Adolfa un Veltas meitiņa.

Māc. Arturs Voitkus, 28 Austin Terrace, Toronto, tel. WA 5-1566; Hamiltonā, Kristus ev. - lut. latviešu draudzē.

Kičenerā dievkalpojums Mateja ev. - lut. baznīcā svētdien, 10. februārī, plkst. 11.00 no rīta.

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa, Ont., tel. — CE 2-2385.

Māc. Ed. Kerģis, 153 Bancroft Dr. Sudbury Ont., tel OS 3-3284.

Māc. Elmārs Caune (10127 - 124 Edmontonā

Māc. Fr. Ruperts, 729 Jessie Ave. Winnipeg 9, Manitoba, tel. 42-5512 Vinipegas latviešu ev.-lut. sv. Krusta draudzē, sv. Pēteŗa baznīca Ellice un Sherbrook ielu stūrī.

Niagaras (Ont.) ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā, Portage Rd., 2. februārī, plkst. 18,00. Mācītājs J. Vējiņš.

MONTREĀLAS

latviešu Trīsvienības ev.-lut. draudzes dievkalpojumi notiek regulāri katru svētdienu Redeemer baznīcā, 235 Clark Ave Westmontā. Sākums plkst. 1.30 pp., mācītājs A. Gaudiņš

Māc. V. Šēfers, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q.

Montreālā, 3. februārī, plkst. 1,30 p.p. Debesbraukšanas bazn. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

10. februārī, plkst. 1,30 p.p. Debesbraukšanas bazn., dievkalpojums.

17. februārī, plkst. 1,30, Debesbraukšanas bazn. jaunatnes un bērnu dievkalpojums.

24. februārī, plkst. 1,30 p.p. Debesbraukšanas b-cā dievkalpojums.

Kornvalē, 23. februārī, plkst. 7 vak. dievkalpojums; māc. V. Šēfers.

TORONTO LATVIEŠU MISIONES

dievkalpojumi notiek sestdienās, pl 8 vakaros. Svētdienas skola svētdienās 12 dienā. Lūgšanas sapulces svētdienās 1 dienā. People Ch. 160 Bloor St. E., misiones namā, Park Road 14. tel. AM 1-4218.

TORONTO LATVIEŠU BAPTISTU

draudzes kārtējie dievkalpojumi notiek katru svētdienu plkst. 4 pp Walmer Rd. angļu baptistu baznīcas telpās

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave, pie Pape,
tel. HA 9911, Toronto

Krāšņi ziedu sakārtojumi laulībām un citiem gadījumiem ● Bagātīgā izvēlē grieztī ziedi
● Podu puķes. ● Zaļumi un tropiskie stādi.
Tautiski izstrādājumi. ● Keramika.
Pasūtinājumus lūdzam nodot laikus
Mēs piegādājam mājās

PĀRSŪTIET NAUDU UZ LATVIJU

Saiņu pārsūtīšanas birojs — Latvian Church Gift Parcel Service — draudzes mājā 55 Hans Rd., London, S.W.3, kas nodibinājās pag. gadā Londonas latviešu draudzes māc. R. Slokenberga vadībā, ir izveidojis 8 plašas nozares palīdzības sniegšanai tautiešiem dzimtenē.

1. Zāles pa gaisa pastu ar iepriekš samaksātu muitu. Pārsūtīšanas izdevumi par saini līdz 4 märc. (2 klgr.) maksā 4.30 līdz 5.30, atkarā no saiņa apdrošināšanas summas.

2. Lai sniegtu palīdzību naudā, pārsūta uzvalku drēbes gabalus 3 1/2 jarda (3 1/4 metra), dubultplati, sākot ar 40 dol. par gabalu. Zils ševiots. Un slavenos **angļu Burberrys uzvalku** audumus, sākot ar 53 dol. gabalā. Atgriezumus (arī 3 1/2 jarda) no eksportdrēbju noliktavas izsūta par 35 dol. gabalā. Cenā ietilpst muita un pasta izdevumi saiņa nosūtīšanai. Visi uzvalku drēbju gabali ir angļu eksportdrēbe, garantēti „pure wool" un „Made in England" — apzīmogoti audumā. Par šiem audumiem tur maksā 2500 līdz 3500 rubļu. Uzvalku drēbju piederumi, ieskaitot pogas un diegus, par 7 dol., pievienojami tam pašam sainim.

3. Birojs sagatavo saiņus pēc norādījumiem ar dažādu saturu, vai arī pārsūta sūtītāja mājās sagatavotus saiņus. Neto svars — 20 märc. (10 klgr.). Visi saiņi ir apdrošināti un Saiņu pārsūtīšanas birojs atbild par katru saini. Nosūtītājam ģodam saiņa saņēmēja parakstu. Pieprasiet izziņu. Drēbju paraugus izsūta pret 1 dol. zīmi pa gaisa pastu.

Saiņu pārsūtīšanas birojs, draudzes mājā, 55 Hans Road, London, S.W.3. Great Britain. Tel. Kensington 9905.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ

Līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai
(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts .....

Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.50 par 6 mēn.; $16.00 par gadu.

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 101 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

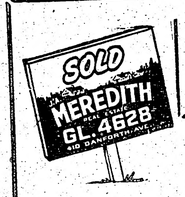

DŽEMS RIMKEITS, LE 5-3149

MEREDITH ADRESE: 1084 Bloor St., W.; 410 Dan forth Ave., Toronto, Ont.

BLOOR ZIEMEĻOS DOVERCOURT rajonā 6 istabu skaista mūra māja, parketa grīdas. Dārzs. Iemaksa $1.900,00. Pilna cena $12.500,00. Izdevīgi maksāšanas noteikumi.

EASTWOOD rajonā 6 istabu mūra māja, parketa grīdas. No mājas skaists skats. Sauss pagrabs. Dubultgarāža. Viegli maksāšanas noteikumi. Iemaksa $1.900,00. Pilna cena — $12.500,00.

BRUNSWICK - HARBORD rajonā 10 istabu mūra māja. Garāža. Iemaksa $2.000,00. Pilna cena $16.000,00. Tikai viena obligācija.

RESTORĀNS, ultra moderns. „Snack" bārs un atsevišķi pusdienošanas telpas, 36 sēdvietas. Ļoti izdevīgs pirkums. Kapitāls vajadzīgs — $4.000,00. Garantēta skaidra peļņa mēnesī pāri par $650,00, Eglinton Ave., pie Avenue Road.

„TAKE OUT DELIVERY SERVICE". Nedēļas apgrozījums vairāk kā $1.200,00. Darbojas 5 dienas nedēļā. Atvērts līdz pl.1.30 p.p. Ire, iekaitot apkuri, $200,00 mēnesī. Vajadzīgs paša kapitāls $4.000,00. Atrodas pilsētas centrā Bay - Queen St. rajonā.

Zvanīt lūdz:
DŽEMS RIMKEITS LE 5-3149
"Meredith pelna jūsu uzticību"

Skautu un gaidu sarīkojums Hamiltonā

1957. g. 6. janvārī Hamiltonas latviešu skauti un gaidas, savā zīmītnē dedzinot eglīti, atcerējās un pieminēja Latvijas strēlniekus un ikvienu latviešu karavīru, kas nodevis savu dzīvību Latvijas brīvībai.

Vakaru ar īsu uzrunu atklāja skautu un gaidu vecāku padomes priekšsēdis H. Vilks. Pēc tam vadītājs E. Dāvidsons stāstīja par latviešu strēlniekiem un latviešu karavīriem - brīvības cīnītājiem. Sarīkojumam atbilstošu dekorāciju ar Brāļu kapu motīvu bija zīmējis mākslinieks A. Niedre.

Sekoja skautu un gaidu priekšnesumi un kopējs grozīņu vakars ar dejām un rotaļām. H. Vilks demonstrēja pag. gada vispasaules skautu Džamborejas krāsu filmu, kuŗai vakara dalībnieki sekoja ar lielu interesi. Filma ilga 45 minūtes.

Gaidas sacenšās

Skrundas gaidu pulciņā (Grand Rapidos, Mich.) risinās sacensības kopu starpā sakamvārdu un mīklu vākšanā. Sacensību noslēgums paredzēts 1. martā, kad vērtēs savākto sakāmvārdu un mīklu daudzumu, kā arī sakārtojuma ārējo ietērpu. Lielgaidām, rovelriem un dižskautiem februāŗa pirmajā nedēļā paredzēta kopēja sanāksme, kuŗā agr. K. Liepiņš no Grand Hevenas stāstīs par seno latviešu ticību un dievībām.

Latvijas Amerikā Hamiltonā

abonēšanas maksu, sludinājumus un informāciju pieņem

JĀNIS GAILITIS,
79 SMITH AVE,
Hamilton, Ont., tel. JA 8-8247

VECĀKĀ UN PLAŠĀKĀ KANADĀ

DV GRĀMATNĪCA

123 Huron St., Toronto 2-B, tel. EM 8-0792

JUMS PIEDĀVĀ SEK. JAUNĀKĀS GRĀMATAS

J. MEŽAKS
A. KOPMANIS
GADSKĀRTA LATVJU DAINĀS — $2.25

JĀNIS KLIDZĒJS
Cilvēka bērns, romāns — $3.75

KONSTANTINS RAUDIVE
Sapņi un īstenība — $3.00

KNUTS LESIŅŠ
Aklā iela — Noveles — $2.60

J. TORVALDS
Tādas bija beigas — Romāns — $3.50

RITA LIEPA
SVEŠA VASARA — Romāns, cena — $3.50

Z. LAZDA
Saules koks — Dzejas — 3.30

L. KARULE
Raibā vasara — Romāns jaunatnei — $2.80

A. ŠMITS — V. ČIKA
Sporta Latvija — $3.80

AD. ŠILDE
Pa deportēto pēdām — Latvieši vergu darbā — $3.80

A. G. KRONIŅS
TIRANNS — Romāns, cena — $5.20

J. KLIDZĒJS
DŽENITORS — Romāns, cena — $4.00

J. G. KRONIŅS
DEBESS VALSTĪBAS ATSLĒGA — Romāns, cena — $3.80

EDV. VIRZA
Kārlis Ulmanis — $2.80

ĢIRTS SALNAIS
UGUNS AVOTI — Romāns — $6.40

AIDA NIEDRA
PIEKTAIS BAUSLIS — Romāns — $3.80

M. ZEBERIŅŠ
Pūra pūķis un trīs sievas — Romāns — $3.40

ĢARLZS MORGANS
NOTIKUMS UPES LĪNIJĀ — Cena — $3.25

K. ZARIŅŠ
Dzīvība un trīs nāves — Romāns — $3.60

PLKV. V. JANUMS
MANA PULKA KAUJU GAITAS — Cena — $4.00

Majors J. ĶILITIS
ES KARĀ AIZIEDAMS — Atmiņas — $4.00

kā arī: ŽURNĀLUS, SKAŅU PLATES, GRĀMATU ZĪMES u.t.t.

Uz rakstveida pieprasījumu izsūtām pa pastu uz pēcmaksu (COD).

Pasūtinājumus lūdz nodot laikus.

2. KARNEVĀLS PIGBRIDŽĀ

Tas notiks Hamiltonā sestdien, 23. februārī, pl. 7,30 Royal Connaught hotelī — Seraton zālē — glītākā telpā Hamiltonā — nesen remontēta. Rosīgi tiek veikti visi priekšdarbi šim vislabāk apmeklētajam sarīkojumam Hamiltonā. Pagājušajā gadā bija 63 maskas, un šogad, cik paredzams, tās dubultosies. Hamiltonas tirgotāji ziedojuši vērtīgas balvas masku godalgām. Īsi priekšnesumi no Bafalo. Gatavojieties jau laikus šim sarīkojumam!

CIEMOS PIE ERNAS GEISTAUTES

(Pārnesums no 5. lapp.)

zem dažādajiem mākslu un glezniecības metodikas izdevumiem. Un tikai tad ievēroju, ka starp grāmatu plauktiem pazemīgi, it kā paslēpušās, stāv arī studijas un gleznas Geistautei tik mīļajos pasteļos, gan arī eļļā.

Pārsteigts jautāju, vai tad māksliniece vairs nekā jauna nerada?

„Tomēr, bet tikai maza apmēra darbiņus, jo lielus radīt neatļauj krāsu un pasteļu dārgums, kā arī piemērotu telpu un pat molbertu trūkums," skumīgi un pazemīgi, kā tik pazīstamās Geistautes madonnas, man atbild māksliniece.

Sarunām tālāk risinoties jūtu, ka pašreiz Geistaute audeklam atdod tikai to abstraktajam kristalla traukam pārī līstošu izjūtu straumi, kas eksistē katrā īstā mākslinieka, un kur tiek kausēts un pārausēts tikai zemapziņā tveramais mākslas darbs, bet kuŗa substanci būtu grēks izliet pasaules ceļu putekļos.

Izmetu pa domai un projektam, kas normālos apstākļos būtu viegli reālizējami. Un kaut gan mākslinieces vārdi vēl ir skeptiski, viņas acīs jau iemirdzas uguns, kas liecina par darba mīlestību un sadvas mākslinieciskās sūtības piepildīšanas gribu. Kā aizturēta straume pāri klintīm velas Geistautes nodomu un kluso cerību klāsts. Vārdi ir vārdi — domāju . . . Esmu visā pasaulē daudzus mākslinieku uzklausījis. Daži no tiem savus nodomus ir piepildījis, cits pazudis aizmirstības putekļos . . . Teiksim īsi — žurnālista skepse!

Un pēkšņi šīs skepses manī vairs nav. Nedzirdu vairs pat mākslinieces atsevišķos vārdus — tās balss ir tikai melodija, kas ir kā fons manām sajūtām. Mans skats ir apstājies pie kādas gleznas. Māte ar bērnu, un aizmugurē ziedošs ābeļu dārzs.

Esmu tāds pats bēglis kā mēs visi. Mātes roka sargādama apskauj bērnu. Un man liekas, ka tā sev pieglauž arī mani, launās trimdas dzeloņus atvairīdama. Acis tai glāstīdamas pievērstas bērna mutei, un liekas, ka šai glāstā ieņemta arī mana dvēsele un kļūst tīra, tīra. Manai mutei tikai labus vārdus vien gribas teikt. Uz mātes pleciem rotājas saules stars. Sīks stariņš. Bet viss ap mani pēkšņi ir saulains. Arī ābeļu dārzs gleznas fonā — tāds, kādu pēdējo reizi redzēju savu tēva māju dārzu. Ziedos, kas gribēja augļus nest . . .

Lai to panāktu, mans tēvs katru gadu no jauna rūpīgi kopa šīs ābeles. Ģēte, Rāfaels un citi lieli gari radīja paliekošus darbus bagātu ķēniņu un augstmaņu pilīs, kur tiem nebija jādomā par ikdienas rūpēm. Mūsu dzimtenē esot, mēs atbalstījām mūsu radošos garus. —

Geistautes mātes un bērna attēls man sekoja Bavārijas samtaini zilajā naktī. Un es jutos bagāts. Mākslinieces palika viena ar savu no jauna aizkvēlojušos degsmi. —

Otrā dienā, pildot solījumu, iegrodos pie Geistautes uz pusdienām. Tās dzīvoklītis atgādina kaujas lauku. Geistautes uzticīgo karavīru — otu pulks sakritis kur kuŗais kā pēc grūtas cīņas. Mākslinieces pašai vienā rokā pastelis, bet otrā kāds virtuves atribūts. Ir pagājušas nedaudz vairāk kā divpadsmit stundas, bet gatavi ir divi jauni darbi un garšīgas latviskas pusdienas!

Mēs neesam ķēniņi, un man nav arī mana tēva gudrības ābeļu kopšanā. Bet mūsos vēl vienmēr ir ticība mūsu dzimtenei kā arī griba kalpot visam labam un daiļam, kalpot mūsu dzimtenei. Dodiet man padomu, kā to labāk darīt? Ir jādara! Zinu, ka mūsu latviešu lieta varam vislabāk kalpot, iepazīstinot pasauli ar mūsu mākslu. Jūtu, ka ar Ernas Geistautes īpatnējo gleznošanas veidu pašreizējā Eiropas glezniecības dekadences laikmetā viņa spētu gūt lielus panākumus starptautiskā forumā. Esmu pārliecināts, ka Vakareiropas gleznu galerijās, kuŗās esmu tik daudz pazoles nodeldējis, Geistautes vārds ātri iegūtu labu skaņu. Viņa prot modernās un monumentālās dekorātīvās mākslas temas apstrādāt maza apmēra darbos, dodot tiem ļoti individuālu pārdzīvojuma momentu, ko līdz šim man nav izdevies atrast šī laika mākslinieku darbos.

Lai šādus darbus radītu, Geistautei ir nepieciešams molberts, gaisma un krāsas. Ideju un darba prieka tai ir diezgan. Vai latvieši visā pasaulē nebūtu spējīgi pierādīt, ka ir vēl vienmēr spējīgi kopt mūsu dzimtenes auglu devējas ābeles?

Al freds Vilnis

Sarīkojumu kalendārs. Toronto

9. februārī — Nakts Latīņu kvartālā Masarika zālē.
9. februārī — LKKCK sarīkojums lietuviešu zālē, Ossington - Dundas.
17. febr. TLB drāmatiskā ansambļa izrāde par labu TLB sestdienas skolai.
22. februārī mākslinieku apvienības slēgts karnevāls.
9. martā — DV teātŗa izrādē Priecīgais saimnieks Sv. Andreja baznīcas zālē.
17. martā T.L.T.A. sestdienas ģimnazijas teātŗa izrāde — R. Blaumaņa Trīnes grēki, Sv. Andreja baznīcas zālē.
23. martā — 1. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts.
30. martā — Amerikas Latviešu teātŗa izrāde.
31. martā — T. Ķeniņa audzēkņu vakars Sv. Andreja baznīcas zālē.
6. aprīlī — MMK sezonas noslēgšanas balle Polu nacionālā zālē.

SARĪKOJUMI HAMILTONĀ

2. februārī HMMK balle.
9. februārī dubultkvarteta „Kalvis" koncerts Delawood skolā.
10. februārī Hamiltonas DV teātŗa pirmizrāde „Dāmu valsis".
17.—24. februārim LNAK padomes vēlēšanas Kanadā.
23. februārī II karnevāls Pigbridžā — DV Hamiltonas nod. sar.
24. martā TNT viesizrāde „Spoki" — Latv. ev. - lut. draudzes dāmu komitejas sarīkojumā.
13. aprīlī Hamiltonas kausa spēles ar sekojošu balli — DV Hamiltonas nod. sporta kopas „Sparta" sarīkojuma.

ADMIRĀLIS KANARISS BIJA NORŪPĒJIES . . .

Spiegu divkauja Baltijas jūŗas krastos

Ar šo numuru sākam iespiest tēlojumu par spiegu darbību pagājušajā pasaules karā Baltijas jūŗas krastos. Lasītājus var interesēt, ka notikumu aprakstā sastapsimies arī ar vairākiem latviešu spiegiem, kas kalpoja gan vienai, gan otrai konfliktā iesaukstai varai.

Jautājumam: „Kas bija pagājušā pasaules kaŗa labākais spiegs?" nav viegli atbildēt. Britu pretizlūkošanas pulkvedis Hinčlijs Kuks, das darbojās slepenajā MI 5 nodaļā, vēl šodien par ģeniālāko spiegu uzskata vienu no admirāļa Kanarisa aģentiem, kas no 1937. līdz 1944. gadam darbojās britu salās, paveicis neticamus uzdevumus, pēkšņi pazuda bez pēdām.

Septiņos gados šis vācu spiegs, kas Lielbritanijā 1937. gadā ierādās no Kanadas, vienmēr prata izvairīties no britu pretizlūkošanas dienesta izliktajiem slazdiem.

Kad Lielbritanijas ārlietu viceministrs sērs Aleksandrs Kadogens sagatavoja slepeno pārskatu par angļu - vācu attiecībām, šo dokumentu uzskatīja par tik ārkārtīgi slepenu, ka tā teksts eksistēja tikai 4 eksemplāros: 1 ministru kabinetam, 1 kaŗa ministrijai, 1 admirālitātei un 1 eksemplārs prezidentam Rūzveltam. 8 dienu laikā slepenā pārskata piektā kopija bija Berlīnē uz admirāļa Kanarisa raktstāmgalda. Noslēpumainais vācu aģents bija paveicis vienu no nozīmīgākiem uzdevumiem.

MEISTARSPIEGS PALĪDZ NOGREMDĒT „ROYAL OAK"

Drīz vien viņš vācu rīcībā nodeva vissīkākos plānus par uztura un degvielu sagādi Lielbritanijā nacionālās krizes gadījumā. Tas bija tas pats mistiskais spiegs, kas prata iegūt gandrīz visus Skapa Flov karaliskās flotes bazes aizsardzības plānus. Viņš apgādāja arī vissīkākās kartes par britu izliktajiem zemūdeņu notveršanas tīkliem. Šī informācija palīdzēja vācu zemūdeņu kapteiņleitnantam Ginteram Prīmani ielauzties „zemūdenēm nepieejamā" Skapa Flovas bazes centrā. Ginters Prīns ar savu „U 47" 1939. gada 14. oktobrī te nogremdēja lielo kaujas kuģi „Royal Oak", pie kam bojā gāja vairāk kā 800 britu kaŗa jūrnieku.

KENTAS LIDLAUKA PLĀNI VĀCIEŠU ROKĀS

Noslēpumainais spiegs vāciešiem piegādāja visu Kentas lidlauku plānus. Šie lidlauki kalpoja Londonas aizsardzībai. Kad sākās lielā gaisa kauja par Lielbritaniju, tad šis pats spoku spiegs ar saviem norādījumiem vadīja vācu bumbvežu uzbrukumus svarīgajām aizsardzības bazēm.

Viens no meistarspiega lielākiem panākumiem bija pilnīga ziņu savākšana par britu rūpniecības izvietošanu Koventrijas un Birminghamas apkārtnē. Viņš sniedza ziņas vācu gaisa spēkiem par svarīgāko kaŗa rūpnīcu atrašanos, un tā palīdzēja Hitlera bumbvežiem tās izpostīt.

Šis fantomspiegs noskaidroja arī noslēpumu, kā sabiedroto zemūdenes iekļuva Baltijas jūrā . . . Kad 1944. gada martā Eizenhauers, lai izvairītos no vācu spiegiem, savu galveno mītni no Londonas pārcēla uz Bušī Parku, 72 stundas vēlāk to jau zināja admirālis Kanariss.

Ja Hitlers būtu uzticējies šim noslēpumainajam spiegam, kaŗš, varbūt, būtu ņēmis citu virzienu, jo nekad neatklātais aģents ieprieks vāciešiem paziņoja sabiedroto invāzijas dienu. Bet Hitlers paļāvās vairāk uz savu nojautu nekā uz savu meistarspiegu.

Kas gan bija šis vācu meistarspiegs, kuŗa panākumu mazu daļu nupat pieminējām? Kad MI 5 nodaļas aģenti kopā ar Skotlendjardā ierēdņiem Kembridžā kādā uzlidojumu patvertnē atrada vīrieša līķi ar cauršautu galvu un blakus vācu tipa automatisko pistoli, tie iedomājās esam tuvāk noslēpumainā spiega personībai. Pie pašnāvnieka vai noslepkavotā atrada dažus papīrus, un tas izrādījās par holandieti Janu Vilemu Brāku. Protams, ka vārds varēja būt arī pieņemts. Brāka mājās atrada dažus viltotus dokumentus un spēcīgu vācu parauga īsviļņu raidītāju.

Daļa augstāko pretizlūkošanas ierēdņu domā ka noslēpumainais vācu meistarspiegs ir Kanadas vācietis, kas sevi dēvēja par Kārli Dikenhofu. Viņa īstais vārds ir Hansis Cēzars. Cēzars vēl šodien ir dzīvs un atrodas Lielbritanijā kā atmiņu zaudējis slimnieks kādā psīchiatriskā sanatorijā.

Jau pieminētais pulkvedis Hinčlijs Kuks tomēr ir pārliecināts, ka kādreizējais admirāļa Kanarisa meistarspiegs vēl šodien, neviena nepazīts un nezināms, brīvi dzīvo Britu salās.

Ja Hitlera vācu meistarspiega vārds, uzvārds un šīsdienas adrese nevienam nav zināma, tad lielākā komūnistu spiega un sabotiera „Staļina kreisās rokas" vārds un arī atrašanās vieta ir zināma. Šis vīrs mūs var interesēt vairāk kā citi, jo viņa tumšā ēna un asiņainie darbi tāpat kā pagājušā kaŗā, vēl šodien klājas pār Baltijas jūŗas zemēm. Viņa vārds: Ernests Fridrichs Volvebers.

SADURSME KOPENHAGENĀ

1934. gadā vīrs, kas baudīja neaprobežotu Hitlera uzticību, vīrs, kas vadīja visu vācu spiegošanas sistēmu — admirālis Vilhelms Kanariss bija ļoti norūpējies. Pēc jūtas.

viņa rīcībā esošajām ziņām, Pad. Savienība bija ierīkojusi Dānijā nezināmā vietā slepenu NKVD biroju, un Kopenhāgenā sevišķi plašu rosību izrādīja Kominterna Rietumeiropas biroja aģents. Abas Kremļa spiegu centrāles vadīja Ernests Fridrichs Volvebers — kādreizējais vācu komūnists un Reichstaga loceklis, un Otto Kūsinens — bēdīgi slavenais somu komūnistu valdības „premjērs".

Kanarisa slepenā dienesta vadītājs Dānijā Dr. Eiks Rings bija noskaidrojis, ka abi čekisti dzīvo greznajā Šarlotenlundes rajonā. Kādēļ gan proletāriāta pasaules varas slepeniem aģentiem bija jādzīvo dārgajā, aristokratiskajā priekšpilsētā? Gluži vienkārši — dāņu ierēdņiem pat prātā nenāca, ka greznajā namā dzīvo Kremļa spiegs un terorists, kas vēl pirms pāris gadiem uzskatīja kakla saites nēsāšanu par smiekligu buržuju āķstīšanos.

Mums ir zināms, ka Dr. Rings bija pratis noorganizēt ne vien lielisku vācu pretizlūkošanas tīklu, bet paspējis arī nodibināt draudzīgas attiecības ar Kopenhagenas slepenās policijas vadītāju Andreju Hansenu. Žurnālists Dr. Rings vienu otru reizi, pilnīgi privāti, informēja dāņu policijas šefu par eventuālām nekārtībām, ko gatavo komūnistu pagrīdnieki, vai arī, no drošiem avotiem — nekādā gadījumā neizpaužamu noslēpumu par kominterna aģentu rosību Dānijā. Protams, Andrejs Hansens par šiem laikā saņemtiem brīdinājumiem bija ļoti pateicīgs. Dr. Rings šo draudzību ar Kopenhagenas augstāko policistu bija aukstasiņīgi iekalkulējis savos aprēķinos, — dienā, kad Hansena palīdzība būs vairāk nekā nepieciešama.

Turpinājumā: **No automašīnas izlec 8 vīri.**

GARA UGUNIS . . .

(Pārnesums no 5. lpp.)

tijans Legro referēja par Rilkes dzeju, Fernando Lavie dziedāja vecās spāņu garīgās dziesmas vietējā baznīcā, pilsētas katedrālē Marka Müncha spēlēja Bacha un Tītelūza ērģeļu mūziku un atsevišķi pulciņi uzveda tautas dejas vai atsevišķas teātŗa gabalus. Noslēgumā 2.000 balsīgs koris dziedāja pēc Morisa Odena teksta debess un zemes, gara un materijas operu ar himnisku izskaņu: „Dievs pazīst mūsu mīlestību . . . Dievs zina mūsu bēdas . . . Dievs redz mūsu prieku . . . Tad stundu ilgi valdīja pilnīgs klusums ciprešu un pīniju nakts paēnā, lai pēc tam celtos un dotos mājās pēc draudzības un satikšanās dienām . . .

Nē, Francijā nav tikai tas vien daiļo mūzu gaisotnē, ko pāris vārdos var īsumā pieminēt. Nav iespējams uzskaitīt visu ģeniālā franču gara pagājušās vasaras rosību. Un daudzi piemēri tikai nogurdina; dažkārt mazs gara sprieguma izpaudums dod dziļāku ieskatu un pārliecību. Franciju nevar pilnīgi iepazīt, to neredzējis; Rivjēras nakšņu elpu nevar jaust, to neelpojis, un franču ģenija vienreizību nevar aptvert bez dziļas iepratības.

Turpinājumā: **Pa kalnu takām starp Berni un Cīrichi . . .**

Vienreizēja izdevība saglabāt dzīvu Teodora Reitera piemiņu!

NOSLĒDZAM ABONEMENTA I POSMU,

kas aptvers pēdējos četrus T. Reitera ieskaņojumus un viņa izraudzīto priekšnesumu —

Latvijas ainas — Kurzeme, Vidzeme, Zemgale, Latgale, Latvju rapsodija un Latvju tautas dejas.

Ieskaņos simfonisks orķestris paša autora prof. J. Mediņa vadībā.

Pilna I posma abonenti iegūst tiesības vienmēr mainīt nolietotās plates pret jaunām par 1/3 no pamatcenas!

Vēl reģistrējam abonentus, bet lūdzam pasteigties iegādāties I posma visus vai iztrūkstošos ieskaņojumus. Katra ieskaņojuma cena $8,00, ar piegādi. Reģistrējam arī tos, kas plates gribētu izņemt vēlāk, bet t a g a d piesaka abonementu un reizē iemaksā $10,00. Plates atliekam rezervē.

V. KANCĀNS, 1900 W., 3rd St., White Bear 10, Minn.,
V. KAĻIŅŠ, 21 Denison Rd., W., Toronto 15, Ont., un grāmatnīcās.

Komponists A. Jērums: „Izdotās četras plašu serijas ir un paliek kā meistara paša celts piemineklis . . . pavelktais šķiet gandrīz neticams".

Laikr. Latvija p. g. 29. XII.